

ГРУПА "ПРИВАТБАНК"

РІЧНИЙ ЗВІТ

31 грудня 2019 року

ЗМІСТ

I. ЗВІТ ПРО УПРАВЛІННЯ

II. ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

КОНСОЛІДОВАНА ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ

Консолідований звіт про фінансовий стан	1
Консолідований звіт про прибуток чи збиток та інший сукупний дохід	2
Консолідований звіт про зміни капіталу	3
Консолідований звіт про рух грошових коштів	4

Примітки до консолідованої фінансової звітності

1	Вступ	5
2	Умови, в яких працює Група	5
3	Основні принципи облікової політики	6
4	Основні облікові оцінки та судження, що використовувались при застосуванні облікової політики	20
5	Нові та переглянуті стандарти та тлумачення, які були випущені, але ще не вступили в силу	21
6	Грошові кошти та їх еквіваленти та обов'язкові резерви	22
7	Заборгованість банків	24
8	Кредити та аванси клієнтам	24
9	Інвестиційні цінні папери	35
10	Активи з права користування	36
11	Основні засоби та нематеріальні активи	37
12	Інші фінансові активи	38
13	Інші активи	38
14	Активи, утримувані для продажу	38
15	Заборгованість перед НБУ	39
16	Кошти клієнтів	40
17	Інші фінансові зобов'язання	41
18	Резерви та нефінансові зобов'язання	46
19	Акціонерний капітал та інші резервні фонди	46
20	Процентні доходи та витрати	47
21	Відрахування до резерву на зменшення корисності	48
22	Доходи та витрати за виплатами та комісійними	48
23	Адміністративні та інші операційні витрати	49
24	Податок на прибуток	49
25	Аналіз за сегментами	51
26	Управління фінансовими ризиками	59
27	Управління капіталом	73
28	Умовні та інші зобов'язання	75
29	Справедлива вартість фінансових інструментів	76
30	Подання фінансових інструментів за категоріями оцінки	81
31	Операції з пов'язаними сторонами	82
32	Зміни у зобов'язаннях, що виникають у результаті фінансової діяльності	85
33	Події після закінчення звітного періоду	85

Звіт про управління АТ КБ «ПРИВАТБАНК»

Характер бізнесу

Акціонерне товариство комерційний банк ПриватБанк (далі – “Банк”) та його дочірні та асоційована компанія (далі разом “Група”) є універсальним Банком з фокусом на роздрібний сегмент, активно просуюючи послуги для малого та середнього бізнесу та вибірково працюючи в корпоративному секторі.

Група здійснює свою діяльність відповідно до ліцензії Національного банку України (НБУ) з березня 1992 року. Станом на 31 грудня 2019 року Група має 30 філій і 1 898 функціонуючих відділень в Україні та філію на Кіпрі.

Зовнішнє середовище

Група здійснює основну частину своєї діяльності в Україні. Згідно звіту НБУ¹ банківський сектор України в 2019 році працював у сприятливих макроекономічних умовах: темпи зростання депозитів достатні для підтримання кредитування, а зростання попиту бізнесу та населення на банківські послуги забезпечує високий прибуток. Однак, разом з тим, економіці України властиві певні характеристики, які ставлять під загрозу її стабільність в довгостроковій перспективі. Такі характеристики включають, але не обмежуються, відносно низьким рівнем ліквідності на ринках капіталу та дефіцитом балансу державних фінансів та зовнішньої торгівлі.

У вересні 2019 року міжнародне рейтингове агентство Fitch Ratings підвищило довгостроковий і короткостроковий кредитний рейтинг України в іноземній і національній валютах з В- до В, і поліпшило прогноз зі стабільного на позитивний. Агентство відзначає, що Україна продемонструвала спроможність вчасно отримати доступ до зовнішнього фінансування бюджету, поліпшивши макроекономічну стабільність і зменшивши державний борг, в той час як скорочення виборчого періоду зменшило політичну невизначеність.

Триває відновлення платоспроможності реального сектору економіки. Компанії більшості галузей економіки підвищили операційну прибутковість та завдяки цьому нормалізували боргове навантаження. Водночас критерії оцінки платоспроможності позичальників стали жорсткішими.

За результатами 2019 року економічна активність зберігалась на достатньо високому рівні – темпи зростання ВВП оцінено у 3,3%, що майже співпадає з показником 2018 року. Водночас, змінились драйвери цього зростання. Так, суттєво уповільнилось зростання зведеного індексу виробництва товарів та послуг за основними видами економічної діяльності (ЗІВ) – до 1,6% загалом за 2019 рік, а в останні місяці року навіть спостерігалось його падіння. Насамперед, це відбувалось за рахунок виробничої сфери. Також незважаючи на черговий рекорд урожаю зернових, уповільнилось сільське господарство. Натомість високий внутрішній попит генерував високі показники в будівництві, торгівлі та низці галузей сфери послуг.

Протягом 2019 року НБУ 5 разів знижував облікову ставку: з 18.0% до 13.5% річних. в січні 2020 року НБУ продовжив пом'якшувати монетарну політику, знизивши облікову ставку на 250 б. п. до 11.0%. Це зумовлено суттєвим зменшенням інфляційного тиску на горизонті дії монетарної політики, зокрема, під впливом зміцнення курсу гривні та низьких цін на енергоносії. Динаміка UUR тісно корелювала із попередніми зниженнями облікової ставки, а її тяжіння до нижньої межі в коридорі ставок НБУ за інструментами постійного доступу зумовлювалося значним профіцитом ліквідності банківської системи. Продовжувала зменшуватися і дохідність гривневих ОВДП за всіма строками розміщення. У грудні зменшувалися і гривневі ставки для клієнтів банків, реагуючи на загальну тенденцію до здешевлення вартості ресурсів на ринку.

3 січня 2019 року відбувається тенденція зміцнення національної грошової одиниці - гривні. Офіційний курс гривні по відношенню до долара США зріс на 14% порівняно з курсом на кінець грудня 2019 року.

Споживча інфляція сповільнилася з 9,8% у 2018 році до 4,1% у 2019 році. Визначальним чинником сповільнення інфляції стало зміцнення курсу гривні до валют країн – торговельних партнерів. Це проявилось насамперед у послабленні фундаментального інфляційного тиску – базова інфляція сповільнилася до 3.9% р/р попри подальший тиск з боку швидкого зростання споживчого попиту та заробітних плат. Крім прямого впливу від міцнішого курсу гривні до валют, ефект на базову інфляцію проявлявся також через поліпшення інфляційних очікувань. Іншими чинниками сповільнення інфляції стали зниження світових цін на енергоносії та послаблення тиску з боку пропозиції сирих продуктів харчування.

---

¹ https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/%D0%9C%D0%9C_2020-01.pdf?v=4
https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Banking_Sector_Review_2020-02.pdf?v=4
<http://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=2befa25a-f3c8-4fc8-bff1-cc2bb8bba5c9&title=OgliadEkonomichnoiAktivnosti-2019-Rik->

Тривало зниження цін у промисловості (до 7.4% р/р у грудні) під впливом зниження зовнішніх цін та здешевлення сировини та комплектуючих через зміцнення гривні.

Прибутковість банківського сектору визначається високою маржею в роздрібному сегменті та високими комісійними доходами. Прибуток банківського сектору за 2019 рік був у 2.7 раза вищим, ніж за 2018, і становив 59.6 млрд грн. Рентабельність капіталу у секторі сягнула 34%. Це стало можливим як завдяки стрімкому зростанню операційних доходів, так і найнижчим за десятиліття відрахуванням до резервів під активи.

В цілому, в 2019 - 2018 роках зовнішні ризики для України знизилися. Зростання світової економіки, цін на фінансових та сировинних ринках сприяли зменшенню загроз. Прямі геополітичні ризики змінилися несуттєво. Водночас поступово зростають середньострокові ризики для фінансової стабільності.

Керівництво та організаційна структура

Структура корпоративного управління

Розподіл функцій між органами управління Групи забезпечує ефективну систему управління та внутрішнього контролю.

Органами управління Групи є:

- Акціонер або Вищий орган
Група сприяє реалізації та забезпечує захист прав та законних інтересів акціонера;
- Наглядова рада Групи
Наглядова рада забезпечує стратегічне керівництво діяльністю Групи, контроль за діяльністю Правління Групи та захист прав акціонера. Ефективне управління передбачає систему звітності Наглядової ради перед Вищим органом;
- Правління Групи
Правління здійснює керівництво поточною діяльністю Групи і підзвітне Наглядовій раді та Вищому органу.

Акціонер Групи (Вищий орган)

Єдиним акціонером Групи, якому належить 100% акцій Групи є Держава в особі Кабінету Міністрів України (місцезнаходження: 01008, м. Київ, вул. Грушевського, буд. 12/2).

Держава в особі Міністерства фінансів України набула права власності на 100% акцій Групи 21 грудня 2016 року відповідно до статті 41.1 Закону України "Про систему гарантування вкладів фізичних осіб" та згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 18 грудня 2016 року № 961 "Деякі питання забезпечення стабільності фінансової системи". З 30.04.2019 власником Групи є Держава в особі Кабінету Міністрів.

Держава реалізує свої права власника Групи, а органи управління Групи діють відповідно до найкращих світових практик корпоративного управління, зокрема, Принципів Організації економічного розвитку та співробітництва щодо корпоративного управління для підприємств з державною часткою (OECD Guidelines on Corporate Governance of State-Owned Enterprises), Принципів корпоративного управління для банків Базельського комітету з банківського нагляду (Corporate governance principles for banks by Basel Committee on Banking Supervision), Рекомендацій Європейської банківської організації щодо внутрішнього управління (Guidelines on Internal Governance by European Banking Authority), що застосовуються в обсязі, що не суперечить імперативним нормам чинного законодавства України.

Протягом 2019 року операцій з купівлі / продажу акцій Групи не здійснювалося.

Всі операції з Акціонером здійснюються на звичайних умовах. При прийнятті рішень щодо проведення операцій з Акціонером Група виходить із їх економічної доцільності. Загальний обсяг операцій з Акціонером лімітується нормативами максимального ризику на 1 інсайдера.

Група сприяє реалізації та забезпечує захист прав та законних інтересів Акціонера, передбачених Статутом та чинним законодавством України.

Вищий орган здійснює управління корпоративними правами держави.

До виключної компетенції Вищого органу належить вирішення питань, передбачених чинним законодавством та Статутом Групи. Вищий орган не бере участі в поточному управлінні Групою.

Вищий орган визначає основні (стратегічні) напрямки діяльності Групи та затверджує звіти про їх виконання.

Права, обов'язки та відповідальність Вищого органу визначається чинним законодавством України та Статутом Групи.

Вищий орган має право отримувати будь-яку інформацію про фінансово-господарську діяльність Групи, необхідну для здійснення його повноважень, з урахуванням положень Закону України "Про банки і банківську діяльність" щодо банківської таємниці.

Повноваження з прийняття рішень, що належать до виключної компетенції Вищого органу, не можуть бути передані іншим органам управління Групи.

Наглядова Рада

Наглядова рада Групи є колегіальним органом управління Групи, що в межах своєї компетенції забезпечує стратегічне управління Групою, а також контролює та регулює діяльність Правління з метою виконання Стратегії розвитку Групи. Наглядова рада Групи, діючи в інтересах Групи відповідно до Закону України "Про банки і банківську діяльність", здійснює захист прав вкладників, кредиторів та держави як акціонера.

Компетенція, структура, порядок роботи, права, обов'язки та відповідальність Наглядової ради, а також вимоги щодо її членів визначаються чинним законодавством України, Статутом Групи та Положенням Про Наглядову раду Групи.

Голова Наглядової ради Групи очолює та організовує роботу Наглядової ради та несе відповідальність за її ефективну роботу. Голова Наглядової ради забезпечує чіткий розподіл обов'язків між членами Наглядової ради та ефективний обмін інформацією між ними.

Члени Наглядової ради виконують свої обов'язки добросовісно, чесно та виключно в інтересах Групи, зобов'язуються не розголошувати банківську таємницю, конфіденційну інформацію та інформацію з обмеженим доступом, яка стала відомою їм у зв'язку з виконанням функцій члена Наглядової ради, а також не використовують її у своїх інтересах або в інтересах третіх осіб.

З метою здійснення ефективного загального керівництва та контролю за фінансово-господарською діяльністю Групи, а також належного виконання Наглядовою радою своїх обов'язків, члени Наглядової ради повинні мати належну професійну придатність, кваліфікацію, освіту, досвід та ділову репутацію. Вимоги до членів Наглядової ради встановлюються чинним законодавством України, Статутом Групи та Положенням про Наглядову раду.

Перевірка професійної та кваліфікаційної відповідності членів Наглядової ради, відповідність вимогам законодавства України та вимогам банківського законодавства щодо ділової репутації та професійної придатності здійснюється у кожному випадку, коли виникає необхідність, відповідно до вимог законодавства України.

До основних функцій Наглядової ради належить:

- затвердження стратегії Групи, основних планів дій, стратегії та політики управління ризиками, затвердження річного бюджету, бізнес-планів Групи та здійснення контролю за їх реалізацією;
- забезпечення прозорості процедури висунення та обрання членів Правління, затвердження умов договорів, що укладаються з Головою та членами Правління, встановлення розміру їх винагороди, визначення форм контролю за діяльністю Правління;
- здійснення контролю за фінансово-господарською діяльністю Групи;
- визначення порядку роботи та планів підрозділу внутрішнього аудиту і контроль за його діяльністю;
- здійснення контролю за ефективністю управління Групою;
- здійснення контролю за запобіганням, виявленням та врегулюванням конфліктів інтересів у Групи та сприяння їх врегулювання;
- інші функції, визначені чинним законодавством України, Статутом та Положенням про Наглядову раду Групи.

Наглядова рада здійснює контроль за діяльністю Правління, підрозділів, які безпосередньо підпорядковані Наглядовій раді, а також забезпечує захист прав акціонера.

Порядок скликання та проведення засідань Наглядової ради визначається Статутом Групи та Положенням про Наглядову раду.

Наглядова рада щорічно у визначеному нею порядку здійснює оцінку ефективності власної діяльності в цілому, її комітетів і кожного члена Наглядової ради. Результати оцінки діяльності Наглядової ради, її членів та комітетів Наглядової ради, здійсненої Наглядовою радою або із залученням незалежних експертів, голова Наглядової ради представляє на засіданні Наглядової ради для їх обговорення та затвердження у формі звіту про оцінку діяльності Наглядової ради та план заходів щодо вдосконалення діяльності Наглядової ради.

Наглядова рада відповідає за:

- безпеку та фінансову стійкість Групи;
- відповідність діяльності Групи законодавству, стандартам професійних об'єднань, дія яких поширюється на Групу;
- упровадження стратегії розвитку Групи відповідно до основних напрямів діяльності, визначених Вищим органом та бізнес-плану розвитку Групи;
- забезпечення ефективної організації корпоративного управління;
- функціонування та контроль ефективності системи внутрішнього контролю, системи управління ризиками та контролю за дотриманням норм (комплаєнс) Групи;
- призначення голови та членів Правління, а також керівників підрозділу з управління ризиками, підрозділу контролю за дотриманням норм (комплаєнс) і внутрішнього аудиту.

Наглядова рада складається з дев'яти членів, з яких шість членів є незалежними, а три члени — представниками держави.

За підсумками року Наглядова рада звітує перед Вищим органом про свою діяльність.

Комітети Наглядової ради

Наглядова рада може утворювати постійні чи тимчасові комітети з числа її членів для попереднього вивчення і підготовки до розгляду на засіданні питань, що належать до компетенції Наглядової ради.

Постійно діючими комітетами Наглядової ради є:

- Комітет з питань аудиту;
- Комітет з питань ризиків;
- Комітет з питань корпоративного управління, винагород та призначень;
- Комітет з питань технологій, даних та інновацій;
- Комітет з питань з питань стратегії і трансформації.

Порядок утворення та діяльності комітетів Наглядової ради, вимоги до їх членів, а також перелік питань, які підлягають розгляду комітетами Наглядової ради, визначені Статутом Групи, Положенням про Наглядову раду, а також Положеннями про відповідні комітети Наглядової ради Групи.

Правління

Виконавчим органом Групи, що здійснює поточне управління його діяльністю, є Правління, яке підзвітне Вищому органу і Наглядовій раді Групи та організовує виконання їх рішень.

До компетенції Правління належить вирішення всіх питань, пов'язаних із керівництвом поточною діяльністю Групи, крім питань, що належать до виключної компетенції Вищого органу та Наглядової ради Групи. Правління діє від імені Групи у межах, встановлених законодавством, Статутом Групи та Положенням про Правління.

Голова Правління Групи очолює правління та здійснює керівництво його діяльністю відповідно до повноважень, визначених чинним законодавством України, Статутом, Положенням про правління Групи та іншими внутрішніми документами Групи.

З метою збільшення ефективності роботи Правління в Групи утворюються постійно діючі колегіальні органи (комітети) Групи, діяльність яких регламентується актами внутрішнього регулювання Групи.

Правління забезпечує незалежність виконання обов'язків підрозділами внутрішнього контролю шляхом невтручання в процеси їх роботи.

Правління у порядку і строки, що визначені Наглядовою радою, подає їй звіт про свою діяльність.

Голова та члени Правління несуть відповідальність за діяльність Групи у межах своїх повноважень.

Перевірка професійної та кваліфікаційної відповідності членів Правління, відповідність вимогам законодавства України та вимогам банківського законодавства щодо ділової репутації та професійної придатності здійснюється у кожному випадку, коли виникає необхідність, відповідно до вимог законодавства України.

З метою забезпечення ефективної роботи Правління створює такі постійно діючі комітети:

- Бюджетний комітет,
- Комітет з питань комплаєнсу та фінансової безпеки,
- Комітет з питань управління активами та пасивами,
- Комітет з управління змінами,
- Комітет з управління портфелем проблемних активів за ознакою пов'язаності з попередніми власниками та керівниками АТ КБ «ПРИВАТБАНК»,
- Комітет з управління операційними ризиками та інформаційною безпекою,
- Кредитний комітет,
- Маркетинговий комітет та PR-комітет,
- Проектний комітет,
- Комітет з питань продуктів та тарифів,
- Тендерний комітет,
- Технологічний комітет.

Правління може створити інші комітети з урахуванням розміру активів, особливостей діяльності Групи, характеру і обсягів банківських та інших фінансових послуг, профілю ризику Групи, системної важливості Групи та діяльності банківської групи, до складу якої входить Група.

Компетенція, структура, порядок роботи, права, обов'язки та відповідальність комітетів визначається Положеннями про відповідний комітет, які затверджує Правління Групи.

Станом на кінець року до складу Правління входили:

- Крумханзл П., Голова Правління
- Самаріна Г.Ю., заступник Голови Правління (з питань фінансів)
- Пахачук Г.Д., заступник Голови Правління (з питань керування проблемними активами)
- Гриценюк А.В., член Правління (з питань інформаційних технологій)
- Лебединець І.А., член Правління (з питань комплаєнсу, протидії відмиванню грошових коштів та юридичних питань)
- Сергєєв О.М., член Правління (з питань корпоративного бізнесу)
- Харітіч С.В., член Правління (з питань електронного бізнесу)
- Чернишова Л.П., член Правління (з питань керування ризиками)
- Шабан О.В. член Правління (з питань роздрібного бізнесу)
- Качмарек Марюс, член Правління (з питань операційної діяльності).

Корпоративний секретар

Корпоративний секретар забезпечує функціонування Наглядової ради разом зі Службою Корпоративного секретаря, а також структурним підрозділом Групи, що може бути утворений для технічної підтримки діяльності Наглядової ради, її окремих членів та Корпоративного секретаря.

Корпоративний секретар є посадовою особою Групи та не може бути членом будь-яких органів управління Групи. Корпоративний секретар не рідше одного разу на квартал звітує перед Наглядовою радою про свою роботу.

Правовий статус, порядок обрання та діяльності Корпоративного секретаря визначаються Статутом Групи, Положенням про Наглядову раду Групи та Положенням про Корпоративного секретаря.

Корпоративний секретар забезпечує надання Вищому органу інформації про діяльність Групи.

Аудит

Група утворює постійно діючий підрозділ внутрішнього аудиту, який є складовою системи внутрішнього контролю.

Підрозділ внутрішнього аудиту підпорядковується Наглядовій раді Групи та звітує перед нею. Наглядова рада здійснює моніторинг і перевіряє ефективність служби внутрішнього аудиту в Групі.

Підрозділ внутрішнього аудиту здійснює такі функції:

- перевіряє наявність та оцінює ефективність роботи систем управління ризиками, відповідність цих систем видам та обсягам здійснюваних Групою операцій, і внутрішнього контролю Групи;
- перевіряє процес оцінки достатності капіталу з урахуванням ризиків Групи;
- здійснює моніторинг дотримання керівниками та працівниками Групи вимог законодавства і внутрішніх положень Групи, затверджених Радою Групи;
- оцінює інформаційно-технічне забезпечення управління та проведення операцій;
- перевіряє правильність ведення і достовірність бухгалтерського обліку та фінансової звітності;
- перевіряє фінансово-господарську діяльність Групи;
- перевіряє відповідність кваліфікаційним вимогам та виконання професійних обов'язків працівниками Групи;
- виявляє та перевіряє випадки перевищення повноважень посадовими особами Групи і виникнення конфлікту інтересів у Групі;
- перевіряє достовірність та своєчасність надання інформації органам державної влади та управління, які в межах компетенції здійснюють нагляд за діяльністю Групи;
- інші функції, пов'язані із здійсненням нагляду за діяльністю Групи.

Підрозділ внутрішнього аудиту за результатами проведених перевірок готує та подає Наглядовій раді звіти і пропозиції щодо усунення виявлених порушень.

Для перевірки і підтвердження достовірності річної фінансової звітності, консолідованої фінансової звітності та іншої інформації щодо фінансово-господарської діяльності Група щорічно залучає незалежну аудиторську компанію, не пов'язану майновими інтересами з Групою або її акціонерами, що має відповідну ліцензію та внесена до Реєстру аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності, що ведеться відповідно до Закону України Про аудит, в частині суб'єктів аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит підприємств, що становлять суспільний інтерес.

Зміни в організаційній структурі

В 2019 році було продовжено вдосконалення організаційної структури Групи згідно з затвердженою Стратегією розвитку та трансформацією Групи. Була змінена внутрішня організаційна структура в окремих підрозділах (Напрямок фінансового моніторингу, Напрямок маркетингу тощо).

Бізнес модель

Група забезпечує універсальне обслуговування для широкого кола клієнтів, являючись лідером українського ринку в роздрібному сегменті, активно просуваючи послуги для малого та середнього бізнесу та вибірково працюючи в корпоративному секторі. Основу ресурсної бази Групи складають кошти фізичних осіб в національній валюті, із значною часткою поточних рахунків. Стратегічною метою Групи є нарощування якісного кредитного портфеля роздрібних кредитів та кредитів МСБ. Група має потужну транзакційну платформу Приват24, що дозволяє ефективно обслуговувати операції з ведення рахунків клієнтів всіх сегментів та зумовлює високий рівень комісійних доходів. Поряд з online сервісами Група має розгалужену мережу відділень, банкоматів та терміналів самообслуговування, що дозволяють надавати послуги на всій території країни (за винятком тимчасово окупованих територій).

Цілі керівництва та стратегії їх досягнення

2019 став роком продовження трансформаційних процесів в Групі.

Пріоритетними напрямками в діяльності Групи було і залишається підвищення якості процесів обслуговування клієнтів, з обов'язковим дотриманням вимог законодавства, розвиток кредитування з підтриманням високої якості кредитного портфелю, вдосконалення та розробка банківських продуктів/послуг, оптимізація інфраструктури.

Група приділяє значну увагу сфері досліджень і розроблень, стимулюючи розвиток інновацій в організації (технології data science, machine learning, використання agile методів в управлінні проектами тощо). Зусилля Групи в цій сфері спрямовані на розробку нових продуктів та підвищення доступності сервісів для клієнтів. Протягом 2019 року Група принципово оновила найпопулярніший в країні мобільний банк Приват24 (10 млн клієнтів), одним з перших у Східній Європі запустив технологію оплати обличчям FacePay. Група також розвиває мережу банкоматів та терміналів, оновлюючи їх програмне забезпечення та додаючи нові можливості послуг.

Екологічні та соціальні аспекти діяльності

Перш за все соціальна позиція Групи це її статус як роботодавця на українському ринку праці. Група забезпечує своїх співробітників конкурентними умовами працевлаштування, надає повний соціальний пакет та додаткові переваги у вигляді пільгового кредитування житла та авто, надання консультацій з юридичних питань, забезпечення безпеки співробітників та членів їх сім'ї.

Також, Група, як соціально відповідальна установа, здійснює заходи щодо підтримки клієнтів з обмеженими можливостями, адаптуючи відділення для можливості їх обслуговування, а також сприяє їх працевлаштуванню – питома вага працевлаштованих людей з обмеженими можливостями складає близько 4% від загальної кількості співробітників Групи.

Крім того, Група спрямовує зусилля щодо підвищення фінансової грамотності своїх клієнтів. В Групі діють освітні програми для школярів (ЮніорБанк), Топ-менеджери Групи проводять бізнес-семінари для підприємців і діляться своїм досвідом, на плазмових екранах у відділеннях транслюються навчальні ролики з фінансовими споживчими порадами.

Благодійна діяльність Групи спрямована на підтримку ряду програм, зокрема програми «Заради життя», благодійного фонду «Допомагати просто», одного з найбільших благодійних фондів України, надання допомоги армії та пораненим в АТО, адресної допомоги важкохворим дітям. В каналах обслуговування Групи (каса, банкомат або Інтернет-банк Приват24) налаштовані посилання, за якими усі бажаючі можуть зробити благодійний внесок на будь-яку суму.

В сфері захисту оточуючого середовища Групою реалізується низка програм, перше місце серед яких належить організації максимально безпаперового обслуговування клієнтів. Також в Групі працює екологічна технологія інкасації, яка забезпечує 99,05% документів, підписаних в електронному вигляді.

Ресурси, ризики та відносини

Ресурси

Ключовими в діяльності Групи є фінансові, трудові та технологічні ресурси.

Джерелами фінансових ресурсів для Групи є:

А) Капітал, що складається з акціонерного капіталу та резервних фондів. З огляду на збитки минулих років, спричинені транзакціями попередніх бенефіціарних власників, Група має накопичений дефіцит, що покривається внесками в статутний капітал, що здійснені протягом 2017 року.

Б) Кошти клієнтів, з яких на кінець 2019 року близько 50% припадало на поточні високодиверсифіковані рахунки, переважно фізичних осіб. Завдяки низькій концентрації клієнтської бази Група має стійкі поточні пасиви, що забезпечують низьку вартість залучених ресурсів порівняно з конкурентами.

В) Кошти міжбанківського ринку та рефінансування НБУ. В своїй політиці управління ліквідністю Група не спирається на цей вид ресурсів, використовуючи їх лише в виняткових випадках та в лімітованому обсязі.

Політика управління Групою спрямована на ефективне управління всіма видами ресурсів, поліпшення фінансових показників діяльності Групи а також підвищення вартості його активів. Отже, важливим елементом корпоративного управління є регулярна розробка, розгляд і схвалення стратегії розвитку, а також визначення пріоритетних напрямків діяльності як окремих бізнес-напрямок, так і діяльності Групи в цілому.

Як частину системи управління, Група використовує бюджетне управління і планування, а також систему контролю виконання планів і оцінки результатів діяльності Групи.

Внутрішніми нормативними документами Групи встановлюються якісні та кількісні показники діяльності по бізнес-напрямок, що дозволяють оцінити діяльність різних підрозділів Групи.

Найціннішим ресурсом Групи є її персонал, від якого залежить успішна робота Групи, її подальший розвиток та виконання Стратегії. Станом на 01 січня 2020р. в Групі працює понад 22 тис. працівників, щомісячний прийом на роботу складає понад 400 кандидатів. Група вже 6 років поспіль визнається кращим роботодавцем України серед молоді та студентів.

З метою створення корпоративної культури, визначення етики відносин у команді, поваги працівників до клієнтів, один до одного, до керівників та своєї справи в Групі затверджений Кодекс поведінки (етики). У відповідності до Кодексу поведінки (етики) в сфері управління персоналом та забезпечення поваги до прав людини, Група:

- Цінує своїх працівників, створює умови, при яких кожен може повністю реалізувати свій професійний потенціал.
- Активно та послідовно залучає до своєї команди та відзначає кращих працівників незалежно від віку, статі, віросповідання, переконань або національності та винагороджує їх за успіхи у роботі.
- Поважає людську гідність і особистість та вірить в значимість атмосфери довіри і співробітництва.
- Створює умови для відкритого і своєчасного спілкування, здорового робочого мікроклімату, дотримання техніки безпеки, надає можливість для індивідуального зростання і самоствердження працівників.
- Зацікавлений в належному дотриманні трудового законодавства.

Визнаючи, що інвестиції в кваліфіковані кадри складають основу довгострокового успіху, Група дбає про підвищення кваліфікації працівників, їх мотивації, соціальної захищеності. Групою проводяться заходи щодо підвищення професійного рівня працівників. Група приділяє постійну увагу вдосконаленню і зміцненню корпоративної культури, питань охорони здоров'я працівників та безпеки умов їх праці. В 2019 році реалізована та запущена нова програма з добровільного медичного страхування співробітників та членів їх сімей.

Разом із тим, ключовими в діяльності Групи є технологічні ресурси. В цій сфері, з одного боку, Група розвиває технології процесів обслуговування клієнтів через автоматизацію значної частини бізнес-процесів, будує комплексну систему очного та дистанційного навчання продавців, розвиває технології бізнес-процесів підтримки; з іншого боку розвиває свою організаційну структуру, що дозволить більш ефективно впроваджувати зміни та здійснювати поточне управління Групою. Крім того, Група підтримує стабільність своєї ІТ системи, розвиває її цільову архітектуру, впроваджує проекти щодо розвитку та підтримки критичних систем.

Організація управління ризиками та внутрішній контроль

Функція управління ризиками Групи здійснюється стосовно фінансових ризиків, а також нефінансових (операційних, юридичних, комплаєнс ризиків та ризику репутації). Фінансові ризики складаються з ринкового ризику (який включає валютний ризик), кредитного ризику, процентного ризику та ризику ліквідності. Основними цілями управління фінансовими ризиками є визначення лімітів ризику й нагляд за тим, щоб ці ліміти не перевищувались.

З метою ефективного управління ризиками і Групі створена та діє система управління ризиками, що передбачає розподіл прав, обов'язків, відповідальності між органами управління, структурними підрозділами Групи, відокремлення процесів виявлення та оцінки ризиків, оцінки ефективності функціонування системи управління ризиками від процесу прийняття ризиків.

Суб'єктами системи управління ризиками Групи є:

- Наглядова рада;
- Комітет з питань аудиту Наглядової ради;
- Комітет з питань ризиків Наглядової ради;
- Правління Групи;
- Кредитний комітет;
- Комітет з питань управління активами та пасивами;
- Внутрішній аудит;
- Блок підрозділів з питань управління ризиками;
- Підрозділ Compliance;
- Напрямок Казначейство;
- Департамент аналізу активів, зобов'язань та інвестицій;
- Інші підрозділи підтримки (Бек-та Мідл-офіс);
- Бізнес-підрозділи, що безпосередньо приймають ризики.

На початку червня 2019 р. Комітет з управління ризиками Правління був реорганізований у Комітет з управління операційними ризиками та інформаційної безпеки з відповідною зміною завдань та функцій. З цього моменту цей комітет не займається управлінням фінансовими ризиками.

Суттєві види ризиків та підходи Групи щодо управління ними (плани пом'якшення негативних наслідків та використання потенційних можливостей) приведені нижче.

Кредитний ризик. Група наражається на кредитний ризик, який визначається як ризик того, що одна із сторін операції з фінансовим інструментом спричинить фінансові збитки другій стороні внаслідок невиконання зобов'язання за договором. Кредитний ризик виникає в результаті кредитних та інших операцій Групи з контрагентами, внаслідок яких виникають фінансові активи.

Кредитна політика Групи визначає загальні засади щодо здійснення кредитного процесу та управління кредитним ризиком, встановлює загальний підхід до прийняття кредитних ризиків, принципи і стандарти кредитної діяльності, визначає повноваження та відповідальність керівних органів, працівників та структурних підрозділів Групи на кожному етапі кредитного процесу, забезпечує комплексний підхід до управління кредитним ризиком.

Управління кредитним ризиком здійснюється на підставі регулярного аналізу спроможності позичальників та потенційних позичальників виконувати свої зобов'язання з погашення кредитів та сплати процентів, регулярного аналізу якості кредитного портфелю з метою моніторингу рівня кредитного ризику, шляхом зміни, за необхідності, лімітів кредитування, шляхом одержання застави, її перевірки та переоцінки застави з встановленою періодичністю, та використовуючи інші інструменти зниження ризику.

Основна інформація про рівень кредитного ризику систематично актуалізується та надається для аналізу у вигляді звітів про стан кредитного портфелю.

Кредитний комітет затверджує класифікацію кредитних операцій за групами ризику, розглядає, вносить корективи та затверджує оцінку кредитного ризику у відповідності до регулятивних вимог та оцінку очікуваних кредитних збитків у відповідності з МСФЗ (кредити та аванси клієнтам, зобов'язання пов'язані з кредитуванням, інші фінансові активи).

З метою обмеження ризиків, на які наражається Група внаслідок операцій з кредитування, у Групи існує система повноважень на прийняття рішень за кредитними операціями.

Інформаційні системи Групи дозволяють керівництву здійснювати своєчасний та регулярний моніторинг кредитів. Група регулярно моніторить ризик за кожним кредитом. Для цього він здійснює: (i) перегляд фінансового стану позичальника та його положення на ринку та (ii) оцінку адекватності забезпечення кредиту. Фінансовий стан позичальника та його положення на ринку регулярно аналізуються, і за результатами такого аналізу внутрішній кредитний рейтинг позичальника може бути переглянутий. Цей аналіз ґрунтується на даних про надходження коштів на рахунок клієнта, останній фінансовій звітності та іншій комерційній інформації позичальника, яку він надав Групі або яку Група отримала іншим чином.

Група здійснює регулярний моніторинг поточної ринкової вартості застави з метою оцінки її достатності для забезпечення конкретного кредиту. Оцінку застави проводять незалежні компанії - суб'єкти оціночної діяльності, акредитовані в Групі або кваліфіковані внутрішні оцінювачі. Регулярність таких оцінок залежить від виду застави.

Група веде облік кредитних історій клієнтів. Це дозволяє Групі контролювати рівень кредитного ризику шляхом роботи з позичальниками із позитивною кредитною історією.

З метою ефективного управління проблемними активами Групою виконуються наступні завдання: - запобігання виникненню та своєчасне виявлення проблемної заборгованості, ефективна робота з потенційною проблемною заборгованістю; - скорочення розміру та частки проблемної заборгованості у портфелі Групи шляхом розробки та імплементації заходів щодо повернення такої заборгованості, зокрема, реструктуризації, досудового врегулювання, звернення стягнення на заставне майно, його прогнозований продаж, тощо; - побудова комплексної ефективної системи управління проблемною заборгованістю.

Групою впроваджено розподілення роботи із проблемною заборгованістю на різних стадіях виявлення та врегулювання у залежності від виду, суми проблемної заборгованості, наявності та стану застави, можливості та/або намірів позичальника повернути кредит та нараховані за кредитом відсотки.

Група проводить операції з пов'язаними сторонами на комерційних умовах. Кожна кредитна заявка, отримана від пов'язаної сторони, розглядається таким самим чином, що й заявка, отримана від непов'язаної сторони.

Ринковий ризик. Ринковий ризик - імовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок несприятливої зміни курсів іноземних валют, процентних ставок, вартості фінансових інструментів (ринкових котирувань, індексів тощо). Стратегічним завданням політики Групи в частині управління ринковим ризиком є мінімізація та запобігання можливих втрат, які можуть виникнути в разі зміни ринкових умов.

Валютний ризик. Валютний ризик – це ризик зміни вартості фінансових інструментів, якими володіє Група, внаслідок коливання валютних курсів. Основні валютні позиції Групи – в українських гривнях, доларах США та євро. Політика Групи

щодо відкритих валютних позицій відповідає українському законодавству, яке встановлює нормативні ліміти для таких позицій.

Процентний ризик. Процентний ризик - імовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок впливу несприятливих змін процентних ставок. Процентний ризик впливає на економічну вартість капіталу Групи та чистий процентний дохід Групи.

Стратегічним завданням політики Групи в частині управління процентним ризиком є мінімізація та запобігання можливих втрат, які можуть виникнути в разі зміни процентних ставок. Група наражається на ризик виникнення фінансових втрат внаслідок змін процентних ставок по активах та зобов'язаннях, переважно в результаті надання кредитів з фіксованою процентною ставкою у сумах та на строк, що відрізняються від сум та строків зобов'язань з фіксованою процентною ставкою.

Група проводить стрес-тестування процентного ризику, щоб визначити умови, при виконанні яких Група наражається на ризики отримання збитків, а також визначити обсяг цих збитків і вплив на процентний дохід Групи. Стрес-тестування здійснюється за допомогою аналізу чутливості чистого процентного доходу до зміни процентних ставок, виходячи з припущення, що ставки збільшуються або зменшуються на визначену кількість процентних пунктів.

Ризик ліквідності. Ризик ліквідності - імовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок неспроможності Групи забезпечувати фінансування зростання активів та/або виконання своїх зобов'язань у належні строки.

Стратегічними завданнями політики Групи в частині управління ризиком ліквідності є: підтримання показників ліквідності на рівні вище нормативного, мінімізація ризику ліквідності шляхом підтримання достатнього обсягу високоякісних ліквідних активів як можливого джерела забезпечення на випадок реалізації стресових ситуацій, лімітування концентрації залучених коштів шляхом формування диверсифікованої ресурсної бази тощо.

Група прагне підтримувати стабільну базу фінансування, розвивати джерела ресурсів, в першу чергу за рахунок коштів юридичних та фізичних осіб.

Контроль ризику ліквідності реалізується через дотримання як регуляторних норм по показниках ліквідності короткострокової і LCR так і лімітів та вимог за показниками розривів ліквідності, обсягу високоякісних ліквідних активів, концентрації джерел фінансування.

Для управління ліквідністю в кризовий період розроблений План першочергових заходів при виникненні кризи ліквідності, який містить перелік можливих причин, що призводять до кризи, ознаки кризи, а також перелік заходів по локалізації та ліквідації кризових явищ. Планом закріплені відповідальні за визначені заходи служби та порядок їх взаємодії. Групою також проводиться стрес-тестування ліквідності за сценаріями, що охоплюють можливі несприятливі умови.

Розподіл функцій між органами управління Групи забезпечує ефективну систему управління та внутрішнього контролю.

Основні напрямки здійснення внутрішнього контролю Групи включають:

- контроль за досягненням цілей діяльності Групи;
- контроль за забезпеченням ефективності фінансової та господарської діяльності Групи при здійсненні банківських та інших операцій;
- контроль за ефективністю управління активами і пасивами;
- контроль за збереженням активів Групи;
- контроль за ефективністю системи управління ризиками;
- контроль за дотриманням вимог законодавства, нормативно-правових актів Національного банку, внутрішніх документів Групи;
- контроль за достовірністю, повнотою, об'єктивністю і своєчасністю ведення бухгалтерського обліку, складанням та оприлюдненням фінансової та іншої звітності для зовнішніх і внутрішніх користувачів;
- управління інформаційними потоками, включаючи отримання і надання інформації, забезпечення функціонування системи управління інформаційною безпекою.

В 2019 році в Групі впроваджена тривінева система внутрішнього контролю, що ґрунтується на розподілі обов'язків між підрозділами Групи, крім функцій, які віднесено до виключної компетенції Наглядової Ради/Правління/Комітетів Групи відповідно до положень законодавства України, нормативно-правових актів Національного банку України:

- 1) перша лінія захисту – бізнес-підрозділи та підрозділи підтримки, які ініціюють, здійснюють або відображають операції, приймають ризики в процесі своєї діяльності та несуть відповідальність за поточне управління цими ризиками, здійснюють контрольні процедури;

- 2) друга лінія захисту – блок підрозділів з питань управління ризиками та Напрямок “Compliance”, які забезпечують впевненість керівників Групи в тому, що впроваджені першою лінією захисту контрольні процедури та заходи з управління ризиками були розроблені та функціонують належним чином;
- 3) третя лінія захисту – Напрямок “Внутрішній аудит”, який здійснює незалежну оцінку ефективності діяльності першої та другої лінії захисту та загальну оцінку ефективності системи внутрішнього контролю.

Суб'єктами організаційної структури системи внутрішнього контролю Групи є:

- Наглядова рада Групи;
- Комітет Наглядової ради з управління ризиками;
- Комітет Наглядової ради з питань аудиту;
- Правління Групи;
- Комітет Правління з управління операційними ризиками та інформаційною безпекою;
- Комітет Правління з питань комплаєнсу та фінансової безпеки;
- Напрямок “Внутрішній аудит”;
- Блок підрозділів з питань управління ризиками;
- Підрозділи, що забезпечують комплаєнс-контроль;
- Служба бухгалтерського обліку;
- Інші структурні підрозділи (філії, відділення) Групи.

Система внутрішнього контролю охоплює всі етапи діяльності Групи та включає:

- попередній контроль, який проводиться до фактичного здійснення операцій Групи та забезпечується в частині підбору персоналу, залучення і розміщення грошових коштів, матеріальних ресурсів, вибору постачальників товарів, робіт та послуг, розроблення та запровадження нових продуктів;
- поточний контроль, який проводиться під час здійснення операцій Групи і включає контроль за дотриманням законодавчих актів та актів внутрішнього регулювання Групи щодо здійснення цих операцій, порядку прийняття рішень про їх здійснення, контроль за повним, своєчасним і достовірним відображенням операцій у бухгалтерському обліку та звітності, контроль за збереженням майна Групи;
- подальший контроль, який проводиться після здійснення операцій Групи та полягає в перевірці обґрунтованості і правильності здійснення операцій, відповідності документів установленим формам і вимогам щодо їх оформлення, відповідності виконуваних працівниками обов'язків їх посадовим інструкціям, виявленні причин порушень і недоліків та визначенні заходів щодо їх усунення, контролі за виконанням планових показників діяльності, визначених у стратегії розвитку Групи, його бізнес-планах та бюджеті, перевірці повноти і достовірності даних фінансової, статистичної, управлінської, податкової та іншої звітності, сформованої Групою.

Група забезпечує функціонування системи внутрішнього контролю шляхом:

- контролю керівників Групи за дотриманням законодавства України та актів внутрішнього регулювання Групи;
- розподілу обов'язків під час здійснення діяльності Групи;
- контролю за функціонуванням системи управління ризиками;
- контролю за інформаційною безпекою та обміном інформацією;
- впровадження процедур внутрішнього контролю;
- проведення моніторингу системи внутрішнього контролю;
- впровадження процедур внутрішнього аудиту.

Кодекс корпоративної етики

Усі органи управління Групи діють на засадах Кодексу корпоративної етики.

Корпоративна поведінка в Групи побудована на засадах законності, прозорості, компетентності, дотриманні прав і інтересів клієнтів, ділових партнерів, акціонерів і працівників, і направлена на підвищення ефективності діяльності Групи, підтримку його фінансової стабільності та прибутковості.

Кодекс визначає:

- Взаємовідносини Групи з клієнтами;
  - Порядок взаємовідносин керівників і підлеглих;
  - Ділову етику;
  - Рівні можливості для всього персоналу Групи;
  - Конфлікт інтересів; - Збереження майна Групи;
-

- Подарунки та винагороди;
- Взаємовідносини із засобами масової інформації.

Корпоративними цінностями Групи є:

Взаємовідносини з клієнтами: Група прагне до найвищих стандартів обслуговування клієнтів, захищає інтереси кожного клієнта.

Група розвиває нові операції, продукти і напрями, сповідуючи принцип розумного консерватизму. Група прагне до прозорості у взаєминах з клієнтами та надання їм надійної інформації про свої послуги.

Група зацікавлена у встановленні довгострокових взаємин з клієнтами.

Взаємовідносини з акціонерами: у відносинах з акціонерами Група має намір проводити прозору політику і суворо дотримуватися наступних принципів корпоративного управління: поважати і забезпечувати права акціонерів, неухильно дотримуватися їх інтересів, своєчасно розкривати інформацію, проводити активну комунікаційну політику, підвищувати наочність і доступність інформації на основі поліпшення якості звітності та обліку.

Взаємовідносини з персоналом: персонал Групи є ключем до його успішної діяльності. Група активно і послідовно залучає до своїх лав і вирізняє кращих співробітників незалежно від віку, раси, статі, віросповідання, переконань або національності і винагороджує їх за успіхи. Група дорожить своїми співробітниками, створює умови, при яких кожен працюючий в ньому може повністю реалізувати свій творчий хист. Група поважає людську гідність і особистість і вірить в значимість атмосфери довіри і співробітництва.

Взаємовідносини з державними органами: Група дотримується принципу нейтральності щодо бізнесових груп, політичних партій і об'єднань і здійснює свою діяльність в інтересах вкладників, клієнтів і акціонерів. Співробітники Групи повинні вести справи з державними органами і владою без особистої зацікавленості, не вдаючись до неправомірних способів здійснення впливу на прийняття адміністративних рішень.

Ділова етика

Керівники Групи прагнуть розвинути у підлеглих почуття причетності до досягнення Групою високих результатів, створюючи колектив однодумців, націлений на досягнення поставлених стратегічних цілей.

Керівник повинен з усією увагою ставитися до запитів працівників Групи.

Керівники зобов'язані поважати особисту гідність підлеглого.

Співробітники Групи повинні вживати заходів для негайного усунення причин і умов, які ускладнюють або перешкоджають нормальному виконанню роботи і негайно повідомляти про такі випадки адміністрації Групи та, за необхідності, підрозділ комплаєнс, а також не здійснювати дії, що тягнуть за собою заподіяння шкоди Групи, його майна і фінансів.

Співробітники зобов'язані планувати свою роботу і повинні координувати свої плани і дії з колегами свого і суміжних підрозділів.

Конфлікт інтересів

Управління конфліктом інтересів Групи врегульовано Політикою запобігання конфліктам інтересів, Антикорупційною програмою, Кодексом поведінки (етики), Статутом Групи, а також нормами чинного законодавства України.

Керівники Групи повинні повністю розкрити свої конфлікти інтересів і не повинні використовувати власну посаду в особистих цілях за рахунок Групи. Конфлікт інтересів – це наявні та потенційні суперечності між особистими інтересами і посадовими чи професійними обов'язками особи, що можуть вплинути на добросовісне виконання нею своїх повноважень, об'єктивність та неупередженість прийняття рішень. Операції з пов'язаними особами, за винятком тих, що здійснюються на основі принципу незацікавленості на звичайних умовах, що включаються до угод з третіми особами, розцінюються як конфлікт інтересів. В Групі діють внутрішні положення, що регламентують процеси визначення та виявлення пов'язаних осіб Групи, проведення операцій з ними, а також процедуру здійснення нагляду за такими операціями.

Правління та члени органів Групи мають в повному обсязі розкривати усю необхідну інформацію про наявні в них чи виявлені в Групі конфлікти інтересів Наглядовій раді.

Керівники Групи забезпечують уникнення конфлікту інтересів при здійсненні ними своїх повноважень. Якщо конфлікт інтересів все ж таки має місце, то Керівник Групи зобов'язаний розкрити його та утриматись від участі у відповідному процесі прийняття рішень.

Антикорупційна програма

Працівники Групи, посадові особи, керівник і засновники (учасники) у своїй внутрішній діяльності, а також у правовідносинах із діловими партнерами, органами державної влади, органами місцевого самоврядування керуються принципом "нульової толерантності" до будь-яких проявів корупції і вживатимуть всіх передбачених законодавством заходів щодо запобігання,

В Групі затверджена Антикорупційна програма АТ КБ «ПРИВАТБАНКУ», яка базується на: принципах Конвенції ООН проти корупції (ратифіковано Україною Законом N251-V (251-16) від 18.10.2006), відповідно до статті 62 Закону України "Про запобігання корупції"; рішеннях Національного агентства з питань запобігання корупції від 02 березня 2017 року N 75 "Про затвердження типової антикорупційної програми юридичної особи"; з урахуванням постанови Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року N 265.

Антикорупційна програма є комплексом правил, стандартів і процедур щодо виявлення, протидії та запобігання корупції у діяльності Групи. Програма встановлює стандарти та вимоги не нижчі, ніж передбачені Законом України "Про запобігання корупції" та Типовою антикорупційною програмою, затвердженою рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції. Антикорупційну програму затверджено рішенням Правління Групи. Текст Антикорупційної програми перебуває у постійному відкритому доступі для працівників, посадових осіб Групи, а також для його ділових партнерів, розміщується на офіційному веб-сайті Групи і внутрішніх інформаційних ресурсах.

У відповідності до Антикорупційної програми в Групі призначений Уповноважений з її реалізації, організовані канали для надсилання повідомлень про факти порушення Антикорупційної програми, вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, а саме: посилання (кнопка) на внутрішніх інформаційних ресурсах Групи на спеціальний канал «Стоп корупція», телефонний номер для здійснення повідомлень, адреса спеціальної електронної пошти.

Протягом 2019 року через наявні канали зв'язку надійшло 30 повідомлень про можливе вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Антикорупційної програми. За результатами проведених службових перевірок/внутрішніх розслідувань інформація по 6 повідомленням підтвердилась. До порушників вжито заходи реагування. Визначено способи усунення причин і наслідків виявлених порушень, вжито заходів щодо запобігання таким діям у майбутньому. Отримані звернення, що не пов'язані з корупційними правопорушеннями та не входять до компетенції уповноваженого з реалізації антикорупційної програми, направлено до відповідних структурних підрозділів для подальшого розгляду.

У 2019 році проведено оцінку корупційних ризиків у діяльності АТ КБ «ПРИВАТБАНК». Протягом 2019 року підготовлено 185 висновків про відсутність корупційних ризиків при наданні банком благодійної допомоги. Проведено антикорупційну перевірку 11 242 ділових партнерів Групи. Зазначені заходи мінімізують ризики ділових відносин Групи з контрагентами, які можуть бути залучені в корупційну діяльність

Результати діяльності та перспективи подальшого розвитку

Група, поряд з іншими державними банками, утримувала домінуючу позицію на ринку в 2019 році: сукупна частка державних банків становила 55,2% та 61,4% за чистими активами та коштами фізичних осіб відповідно. Одним із основних каталізаторів росту чистих активів банківської системи у 2019 році був приріст високоліквідних активів (+82 млрд. грн) та вкладень в цінні папери (+58 млрд. грн). При цьому кредитний портфель банківської системи зменшився на 7,6%, перш за все за рахунок зменшення кредитів суб'єктів господарювання на 97 млрд. грн. (10,6%). Портфель кредитів фізичних осіб збільшився за рік на 10 млрд. грн. (5%).

Приріст кредитного портфелю Групи (за вирахуванням резервів) склав +9 млрд грн (19%), що забезпечено розвитком кредитування: а) юридичних осіб (+2,5 млрд грн кредитного портфелю нетто) за рахунок розвитку традиційних продуктів (кредитні лінії, овердрафти) та інноваційних (КУБ); б) фізичних осіб (+7,5 млрд грн кредитного портфелю нетто), що здійснено завдяки розвитку карткових продуктів (картка «Універсальна»), іпотечного кредитування та лізингових продуктів.

Незважаючи на таке значне зростання кредитного портфелю, його якість суттєво поліпшилася, завдяки налагодженню процесів управління ризиками: рівень NPL за підсумками 2019 року склав 27,1% (-700 в.п. від показника 2018 року). Вартість кредитного ризику у 2019 року також була нижче, ніж у 2018 і склала 1,3% (-70 в.п. до 2018 року).

Одночасно банківська система України характеризується значним збільшенням протягом 2019 року коштів клієнтів (15%), в т.ч. кошти суб'єктів господарювання зросли на 92 млрд. грн. (22,5%), кошти фізичних осіб – на 44 млрд. грн. (8,7%). Така ж тенденція відслідковується і в Банку – кошти суб'єктів господарювання протягом 2019 року збільшились на 2,2 млрд. грн. (5%), кошти фізичних осіб – на 7,3 млрд. грн. (4%).

Група продовжує кількісний та якісний розвиток послуг, що сприяє зростанню кількості активних карток, операцій в ТСО та АТМ.

За підсумками 2019 року Група залишається лідером банківського сектору України за більшістю позицій:

- з великим відривом Група займає 1 місце за коштами фізичних осіб та 3 місце за коштами юридичних осіб;
- Група зміцнила лідерство за кількістю активних клієнтів як фізичних осіб, так і клієнтів малого та середнього бізнесу, досягнувши збільшення активних клієнтів фізичних осіб на 18%, юридичних осіб та приватних підприємців – на 22,5% протягом 2019 року.
- протягом 2019 року Групі вдалося значно наростити кредитний портфель - на 19% (+9 млрд. грн.). При цьому на ринку кредитування фізичних осіб Група утримує лідируючі позиції.

За підсумками 2019 року Група має достатній рівень капіталу. Регулятивний капітал Групи на кінець 2019 року становить 19,2 млрд. грн., а норматив адекватності регулятивного капіталу 14,15% (при нормі >10%). За підсумками проведеного стрес-тестування банків, проведеного НБУ в 2019 році, навіть при самому негативному сценарії, рівень адекватності капіталу не буде нижчий нормативного.

Ліквідність активів: усі нормативні показники Групи значно перевищують норми, встановлені НБУ. Норматив короткострокової ліквідності (Н6) складав 100,41% на 31 грудня 2019 року (31 грудня 2018 року: 97,74%) при встановленому НБУ значенні нормативу не менше 60%. Коефіцієнт покриття ліквідністю (LCR) складав 268,26% за всіма валютами та 307,71% в іноземній валюті на 31 грудня 2019 року при встановленому НБУ значенні нормативу не менше 100%.

Протягом 2019 року Група значно підвищила рівень прибутковості операцій і забезпечив досягнення 32,6 млрд. грн. чистого прибутку (12,8 за 2018 рік). Основними факторами зростання прибутку в 2019 році є: зростання бізнесу, покращення якості кредитного портфеля, вплив ринкових факторів (динаміки валютних курсів та справедливої вартості активів Банку).

Досягнення таких високих показників стало можливим завдяки продовженню роботи щодо підвищення відсоткової маржі за банківськими продуктами. Разом з тим, завдяки лідерству Групи за безготівковими та касовими розрахунками, Група збільшив чистий комісійний дохід на 20% до 18,2 млрд. грн. Комісії формують значну частину прибутку Групи та виступають важливим фактором стійкості бізнесової моделі.

У відповідності до прогнозу НБУ у 2020 році темпи зростання коштів населення зберуться на рівні попереднього року попри суттєве зниження відсоткових ставок за вкладами. Темпи приросту роздрібних кредитів лише трохи уповільняться – попит на них залишається високим завдяки зростанню доходів населення та високій споживачькій упевненості. Зростання корпоративних кредитів буде і надалі обмежуватися низькою прозорістю фінансів компаній. У 2019 році ставки за валютними кредитами були найнижчими за усю історію роботи банківського сектору, проте це не призвело до зростання валютного кредитного портфелю банків. НБУ очікує, що ставки за кредитами у гривні, зокрема за іпотекою, стануть історично найнижчими протягом 2020 року. Завдяки низькій інфляції та макрофінансовій стабільності висока вартість ресурсів перестане бути проблемою, що стримує відновлення кредитування.

Завданням Групи на наступний рік є досягнення показників прибутковості згідно з цілями бізнес-стратегії Групи зі збереженням лідируючих позицій на українському банківському ринку.

Основні пріоритети Групи на найближчу перспективу:

- Подальше нарощування якісного кредитного портфелю, в якому, як і раніше, буде переважати роздрібний сегмент;
  - Підтримка оптимального та достатнього рівня ресурсної бази при подальшій політиці зниження вартості;
  - Трансформація внутрішніх бізнес-процесів, які дозволять підвищити ефективність бізнесу та якість обслуговування клієнтів;
  - Подальша оптимізація та приведення до належного стану регіональної мережі відділень та банківської інфраструктури;
  - Розробка та впровадження якісних та інноваційних продуктів, сервісів;
  - За підсумками 2020 року Банк планує отримати 17,5 млрд. грн. прибутку.
-

Ключові показники прибутковості

Чистий прибуток Групи за 2019 рік досяг 32,8 млрд. грн., що складає понад половину прибутку всього банківського сектору України за 2019 рік. В т.ч. чистий процентний дохід склав 19,7 млрд. грн., чистий комісійний дохід – 18,2 млрд. грн., торговий дохід та переоцінки, включаючи валютну переоцінку, переоцінку ОВДП та майна – 7,5 млрд. грн., операційні витрати – 14,9 млрд. грн.

Основними факторами зростання прибутку в 2019 році є: зростання бізнесу, покращення якості кредитного портфеля, вплив ринкових факторів (динаміки валютних курсів та справедливої вартості активів Банку).

Завдяки зваженій процентній політиці в 2019 році Група значно покращила процентну маржу, та досяг збільшення протягом року процентного доходу на 2,9 млрд. грн. (17,4%).

Збільшення кількості активних клієнтів та зростання обсягів транзакцій, як у відділеннях, так і в он-лайн каналах дозволили досягти збільшення чистого комісійного доходу на 3 млрд. грн. (19,8%).

При цьому операційні витрати залишилися на контрольованому рівні (+6% до рівня 2018 року). Показник Витрати / Доходи за 2019 рік склав 33%, що є одним з кращих серед конкурентів.

Група завершила рік з прибутком 32,8 млрд грн, що є максимумом в історії Групи та зумовило рекордний прибуток банківської системи України.

Звіт незалежного аудитора

Акціонеру та Наглядовій Раді Акціонерного товариства Комерційний Банк «ПриватБанк»

Звіт щодо аудиту консолідованої фінансової звітності

Думка із застереженням

Ми провели аудит консолідованої фінансової звітності Акціонерного товариства Комерційного банку «ПриватБанк» («Банк») та його дочірніх компаній («Група»), представленої на сторінках 1–85 Розділу II Річного Звіту Групи за 2019 рік, що складається з консолідованого звіту про фінансовий стан на 31 грудня 2019 року, та консолідованого звіту про прибуток чи збиток та інший сукупний дохід, консолідованого звіту про зміни капіталу та консолідованого звіту про рух грошових коштів за рік, що закінчився зазначеною датою, та приміток до консолідованої фінансової звітності, включаючи стислий виклад значущих облікових політик.

На нашу думку, за винятком можливого впливу на відповідні показники порівняльної інформації питання, описаного у параграфі (1) розділу «*Основа для думки із застереженням*» нашого звіту, та за винятком впливу питання, описаного у параграфі (2) розділу «*Основа для думки із застереженням*» нашого звіту, консолідована фінансова звітність, що додається, відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах фінансовий стан Групи на 31 грудня 2019 року, та її консолідований фінансовий результат і консолідовані грошові потоки за рік, що закінчився зазначеною датою, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності («МСФЗ») та відповідає вимогам Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» № 996-XIV щодо складання фінансової звітності.

Основа для думки із застереженням

1. Як зазначено у Примітці 6 до консолідованої фінансової звітності, у 2018 році Група відмінила визнання заставного майна та визнала кредит клієнту в сумі загальної вартості заставного майна 5 613 млн. грн. Одночасно, Група визнала зменшення корисності, що дорівнювало балансовій вартості зазначеного кредиту. Ми не змогли отримати прийнятні аудиторські докази в достатньому обсязі щодо періоду, у якому виникло таке зменшення корисності. Отже, ми не змогли визначити, чи є потреба в будь-яких коригуваннях консолідованого звіту про прибуток чи збиток та інший сукупний дохід за 2018 рік. Нашу думку щодо консолідованої фінансової звітності за 2018 рік було модифіковано відповідно. Нашу думку щодо звітного періоду консолідованої фінансової звітності модифіковано внаслідок можливого впливу цього питання на порівняльність даних консолідованої фінансової звітності звітного періоду та відповідних показників порівняльної інформації.

**Building a better
working world**

2. Група не завершила аналіз чи задовольняються критерії припинення визнання щодо певних коштів клієнтів, що підлягали конвертації в капітал (Примітка 16). Ці кошти клієнтів та відповідна дебіторська заборгованість у сумі 8 144 млн. грн. (за мінусом резерву під зменшення корисності в сумі 734 млн. грн.) станом на 31 грудня 2019 та 2018 років (Примітка 13), були визнані у консолідованому звіті про фінансовий стан Групи. Ця дебіторська заборгованість не відповідає визначенню активу згідно з МСФЗ. Таким чином, інші активи Групи було завищено на 8 144 млн. грн на 31 грудня 2019 та 2018 років. Вплив незавершення аналізу критеріїв припинення визнання коштів клієнтів на зобов'язання та капітал Групи станом на 31 грудня 2019 та 2018 років, а також на процентні витрати та прибутки й збитки від курсових різниць за 2019 та 2018 роки не було визначено. Нашу думку щодо консолідованої фінансової звітності за 2018 рік було модифіковано відповідно.

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту («МСА»). Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено в розділі «Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності» нашого звіту. Ми є незалежними по відношенню до Групи згідно з Кодексом етики професійних бухгалтерів Ради з міжнародних стандартів етики для бухгалтерів (включаючи Міжнародні стандарти незалежності) («Кодекс РМСЕБ») та етичними вимогами, застосовними в Україні до нашого аудиту консолідованої фінансової звітності, а також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог та Кодексу РМСЕБ. Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки із застереженням.

Ключові питання аудиту, що охоплюють найбільш значущі ризики суттєвих викривлень, включно з оціненими ризиками суттєвих викривлень внаслідок шахрайства

Ключові питання аудиту - це питання, які на наше професійне судження, були найбільш значущими під час нашого аудиту консолідованої фінансової звітності за поточний період. Додатково до питань, описаних в розділі «*Основа для думки із застереженням*», ми визначили, що описані нижче питання є ключовими питаннями аудиту, які слід відобразити в нашому звіті. Ці питання розглядались в контексті нашого аудиту консолідованої фінансової звітності в цілому та враховувались при формуванні думки щодо неї, при цьому ми не висловлюємо окремої думки щодо цих питань. Щодо кожного питання, описаного нижче, наш опис того, як відповідне питання розглядалось під час нашого аудиту, наведено в цьому контексті.

Ми виконали обов'язки, що описані в розділі «*Відповідальність аудитора за аудит консолідованої фінансової звітності*» нашого звіту, в тому числі щодо цих питань. Відповідно, наш аудит включав виконання процедур, розроблених у відповідь на нашу оцінку ризиків суттєвого викривлення консолідованої фінансової звітності. Результати наших аудиторських процедур, в тому числі процедур, що були виконані під час розгляду зазначених нижче питань, служать основою для висловлення нашої аудиторської думки із застереженням щодо консолідованої фінансової звітності, що додається.

Ключове питання аудиту

Як відповідне ключове питання було розглянуто під час нашого аудиту

Оцінка очікуваного кредитного збитку за кредитами та авансами клієнтам

Оцінка очікуваного кредитного збитку у відповідності до МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» є, складним та, за своєю суттю, суб'єктивним процесом, що вимагає застосування суджень та припущень від управлінського персоналу.

Використання різних підходів до та припущень для врахування історичної та прогнозованої макроекономічної інформації в оцінці таких показників як: історичні збитки, відновлення, макроекономічні показники, може призвести до суттєво різних оцінок очікуваного кредитного збитку за кредитами та авансами клієнтам.

Крім того, щодо дефолтних кредитів, що оцінюються на індивідуальній основі, Група застосувала судження щодо оцінки справедливої вартості заставного майна та очікуваних грошових потоків, виходячи із діапазону сценаріїв.

Беручи до уваги суттєвість балансової вартості кредитів та авансів клієнтам для фінансової звітності та суб'єктивну природу оцінки розміру очікуваного кредитного збитку це питання було одним із ключових питань аудиту.

Примітки 3, 8 та 26 до консолідованої фінансової звітності містять інформацію щодо очікуваного кредитного збитку за кредитами та авансами клієнтам та політик Групи щодо управління фінансовими ризиками.

Наші аудиторські процедури включали оцінку методології, підходів та припущень, які використала Група щодо історичної та прогнозованої макроекономічної інформації в оцінці очікуваних кредитних збитків за кредитами та авансами клієнтам.

Ми отримали розуміння, оцінили дизайн і протестували операційну ефективність контролів щодо розрахунку очікуваного кредитного збитку та вхідної інформації.

Ми також протестували інформацію, що було використано у розрахунку очікуваного кредитного збитку, що включали, але не обмежувалися історичними збитками, відновленнями, макроекономічними показниками та іншими вхідними даними.

За забезпеченими кредитами, що оцінюються на індивідуальній основі, ми провели оцінку методології та припущень, що було використано для оцінки справедливої вартості застави, та очікуваних грошових потоків виходячи із діапазону сценаріїв.

Ми проаналізували розкриття Групи щодо очікуваного кредитного збитку за кредитами та авансами клієнтів, що представлені у примітках до консолідованої фінансової звітності.

Ключове питання аудиту

Як відповідне ключове питання було розглянуто під час нашого аудиту

Оцінка інвестиційних цінних паперів за справедливою вартістю через прибутки чи збитки

Оцінка справедливої вартості інвестиційних цінних паперів за справедливою вартістю через прибуток чи збиток із вбудованим деривативом була одним із суттєвих професійних суджень управлінського персоналу Групи внаслідок складності моделі та суб'єктивності припущень та методів оцінки. Також, балансова вартість у сумі 86 680 млн. грн. є суттєвою для консолідованої фінансової звітності. Отже, ми вважаємо, що це питання є ключовим питанням аудиту.

Наші аудиторські процедури включали отримання розуміння процесу оцінки справедливої вартості, основних джерел вхідних даних та припущень. Ми провели, із залученням наших внутрішніх експертів, оцінку моделі, припущень та методів оцінки, що застосовувалися управлінським персоналом Групи, включаючи ті з них, що стосувалися визначення періоду волатильності обмінних курсів та інших факторів використаних у моделюванні довгострокового прогнозного обмінного курсу.

Примітки 4, 9 та 29 до консолідованої фінансової звітності містять інформацію та судження щодо інвестиційних цінних паперів за справедливою вартістю через прибуток чи збиток.

Також ми протестували вхідні дані, що були застосовані керівництвом Групи у визначенні припущень, такі, як історичні обмінні курси, умови фінансових інструментів та ставки дисконтування.

Інша інформація, що включена до Річного Звіту Групи та Річної інформації емітента цінних паперів Банку за 2019 рік

Інша інформація складається з інформації, яка міститься в Річному звіті Групи (що включає Звіт про управління Групи) та у Річній інформації емітента цінних паперів Банку (що включає Звіт про корпоративне управління), але не включає консолідовану фінансову звітність та наш звіт аудитора щодо неї. Управлінський персонал несе відповідальність за іншу інформацію.

Наша думка щодо консолідованої фінансової звітності не поширюється на іншу інформацію та ми не робимо висновок з будь-яким рівнем впевненості щодо цієї іншої інформації.

У зв'язку з нашим аудитом консолідованої фінансової звітності нашою відповідальністю є ознайомитися з іншою інформацією та при цьому розглянути, чи існує суттєва невідповідність між іншою інформацією та консолідованою фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, або чи ця інша інформація виглядає такою, що містить суттєве викривлення. Якщо, на основі проведеної нами роботи, ми доходимо висновку, що існує суттєве викривлення цієї іншої інформації, ми зобов'язані повідомити про цей факт. Ми не виявили таких фактів, які б необхідно було включити до звіту.

Відповідальність управлінського персоналу та Наглядової Ради за консолідовану фінансову звітність

Управлінський персонал несе відповідальність за складання і достовірне подання консолідованої фінансової звітності відповідно до МСФЗ та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання консолідованої фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні консолідованої фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Групи продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовно, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку, окрім випадків, коли управлінський персонал або планує ліквідувати Групу чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому.

Наглядова Рада несе відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування Групи.

Відповідальність аудитора за аудит консолідованої фінансової звітності

Нашими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що консолідована фінансова звітність в цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та випуск звіту аудитора, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, коли воно існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вони вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї консолідованої фінансової звітності.

Виконуючи аудит відповідно до вимог МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом всього завдання з аудиту. Окрім того, ми:

- ▶ ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення консолідованої фінансової звітності внаслідок шахрайства чи помилки, розробляємо та виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, та отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок

**Building a better
working world**

помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, невірні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю;

- ▶ отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю Групи;
- ▶ оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом;
- ▶ доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та, на основі отриманих аудиторських доказів, доходимо висновку, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, що може поставити під значний сумнів здатність Групи продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу в нашому звіті аудитора до відповідних розкриттів інформації у окремій фінансовій звітності або, якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Тим не менш, майбутні події або умови можуть примусити Групу припинити свою діяльність на безперервній основі;
- ▶ оцінюємо загальне подання, структуру та зміст консолідованої фінансової звітності включно з розкриттями інформації, а також те, чи показує консолідована фінансова звітність операції та події, що лежать в основі її складання, так, щоб досягти достовірного подання.
- ▶ отримуємо прийнятні аудиторські докази в достатньому обсязі щодо фінансової інформації суб'єктів господарювання або господарської діяльності Групи для висловлення думки щодо консолідованої фінансової звітності. Ми несемо відповідальність за керування, нагляд та виконання аудиту Групи. Ми несемо відповідальність за висловлення нами аудиторської думки.

Ми повідомляємо Наглядовій Раді та Аудиторському Комітету разом з іншими питаннями інформацію про запланований обсяг та час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, включаючи будь-які суттєві недоліки системи внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

Ми також надаємо Наглядовій Раді та Аудиторському Комітету твердження, що ми виконали відповідні етичні вимоги щодо незалежності, та повідомляємо їм про всі стосунки й інші питання, які могли б обґрунтовано вважатись такими, що впливають на нашу незалежність, а також, де це застосовно, щодо відповідних застережних заходів.

З переліку всіх питань, інформація щодо яких надавалась Наглядовій Раді та Аудиторському Комітету, ми визначили ті, що були найбільш значущими під час аудиту консолідованої фінансової звітності поточного періоду, тобто ті, які є ключовими питаннями аудиту.

Звіт у відповідності до вимог Розділу IV параграфу 11 «Інструкції про порядок складання та оприлюднення фінансової звітності банків України», затвердженої постановою Правління Національного банку України №373 від 24 жовтня 2011 року (зі змінами)

У відповідності до вимог Розділу IV параграфу 11 «Інструкції про порядок складання та оприлюднення фінансової звітності банків України», затвердженої постановою Правління Національного банку України №373 від 24 жовтня 2011 року (зі змінами) («Інструкція №373»), ми звітуємо наступне:

На нашу думку, на основі проведеної роботи під час нашого аудиту консолідованої фінансової звітності Групи, Звіт про управління Групи складено відповідно до вимог Розділу IV Інструкції №373 та інформація у Звіті про управління Групи відповідає консолідованій фінансовій звітності.

Ми маємо звітувати у разі, якщо ми визначимо, що Звіт про управління Групи містить суттєві викривлення в світлі наших знань та розуміння Групи, які ми отримали під час нашого аудиту консолідованої фінансової звітності Групи. Ми не виявили таких фактів, які б необхідно було включити до звіту.

Звіт щодо вимог інших законодавчих і нормативних актів

Додатково до вимог Міжнародних стандартів аудиту, у звіті незалежного аудитора ми надаємо також інформацію відповідно до ч. 4 ст. 14 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» № 2258-VIII («Закон № 2258-VIII»):

Призначення аудитора та загальна тривалість продовження повноважень

12 січня 2017 року нас було вперше призначено Наглядовою радою в якості незалежних аудиторів для проведення обов'язкового аудиту консолідованої фінансової звітності Групи. Наше призначення щорічно поновлюється Наглядовою радою. Загальна тривалість безперервного виконання наших повноважень із проведення обов'язкового аудиту Групи становить чотири роки.

Щодо узгодження звіту незалежного аудитора з додатковим звітом для Аудиторського Комітету та Наглядової Ради.

Ми підтверджуємо, що наш звіт незалежного аудитора узгоджується з додатковим звітом для Аудиторського Комітету та Наглядової Ради Групи, який ми випустили 27 квітня 2020 року відповідно до вимог ст. 35 Закону № 2258-VIII.

Надання неаудиторських послуг

Ми заявляємо, що неаудиторські послуги, на які встановлено обмеження у ч. 4 ст. 6 Закону № 2258-VIII, нами не надавались. Також, ми не надавали Групі жодних неаудиторських послуг, окрім тих, що розкриті в консолідованій фінансовій звітності або Звіті про управління Групі.

Партнером завдання з аудиту, результатом якого є цей звіт незалежного аудитора, є Студинська Ю.С.

Від імені ТОВ «Ернст енд Янг Аудиторські послуги»:

Свістич О.М.
Генеральний директор

Номер запису в Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності 101250

Студинська Ю.С.
Партнер

Номер запису в Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності 101256

Сімак М.В.
Аудитор

Номер запису в Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності 101255

м. Київ, Україна

29 квітня 2020 року

ТОВ «Ернст енд Янг Аудиторські послуги» включено до Реєстру аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності, який веде Аудиторська палата України. Номер реєстрації у Реєстрі: 3516.

ГРУПА "ПРИВАТБАНК"
Консолідований звіт про фінансовий стан

У мільйонах українських гривень

	Прим.	31 грудня 2019	31 грудня 2018
АКТИВИ			
Грошові кошти та їх еквіваленти та обов'язкові резерви	6	45 894	27 360
Заборгованість банків	7	27 118	-
Кредити та аванси клієнтам	8	59 544	50 140
Інвестиційні цінні папери:			
- за справедливою вартістю через прибуток чи збиток	9	84 680	86 244
- за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	9	66 602	79 299
- за амортизованою собівартістю	9	875	14 577
Поточні податкові активи		2 257	184
Інвестиційна нерухомість		3 379	3 340
Активи з права користування	10	1 703	-
Основні засоби та нематеріальні активи	11	4 850	3 843
Інші фінансові активи	12	2 228	2 756
Інші активи	13	9 285	8 899
Майно, що перейшло у власність банку як заставодержателя		1 244	1 361
Активи, утримувані для продажу	14	-	117
ВСЬОГО АКТИВІВ		309 659	278 120
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Заборгованість перед НБУ	15	7 721	9 817
Заборгованість перед банками та іншими фінансовими організаціями		201	196
Кошти клієнтів	16	240 457	230 997
Зобов'язання орендаря з лізингу	32	1 734	-
Поточне зобов'язання з податку на прибуток	24	9	6
Відстрочене зобов'язання з податку на прибуток	24	122	137
Інші фінансові зобов'язання	17	1 523	2 257
Резерви та нефінансові зобов'язання	18	3 266	3 135
ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ		255 033	246 545
КАПІТАЛ			
Акціонерний капітал	19	206 060	206 060
Емісійний дохід	19	23	23
Резерв переоцінки будівель	11	614	722
Нереалізований збиток від інвестиційних цінних паперів		(1 274)	(3 303)
Результат від операцій з акціонером		12 174	12 174
Резерв переоцінки валют		27	27
Накопичений дефіцит		(162 999)	(184 129)
Чисті активи, що належать акціонеру Банку		54 625	31 574
Частка неконтролюючих учасників		1	1
ВСЬОГО КАПІТАЛУ		54 626	31 575
ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ТА КАПІТАЛУ		309 659	278 120

Затверджено до випуску та підписано 29 квітня 2020 року.

Г. Крумханзл
Голова Правління

Г. Ю. Самаріна
Заступник Голови Правління
(з питань фінансів)

В. В. Ярмоленко
Головний бухгалтер

ГРУПА "ПРИВАТБАНК"

Консолідований звіт про прибуток чи збиток та інший сукупний дохід

У мільйонах українських гривень	Прим.	2019 рік	2018 рік
Процентні доходи	20	33 841	30 754
Процентні витрати	20	(14 162)	(13 996)
Чистий процентний дохід		19 679	16 758
Відрахування до резерву на зменшення корисності	21	(4)	(6 089)
Чисті процентні доходи після вирахування резерву на зменшення корисності		19 675	10 669
Доходи за виплатами та комісійними	22	24 575	19 590
Витрати за виплатами та комісійними	22	(6 386)	(4 402)
Прибутки мінус збитки від операцій з іноземною валютою та своп-контрактів		2 589	1 983
Прибутки мінус збитки від переоцінки іноземної валюти		6 510	1 145
Прибутки мінус збитки від реалізації інвестиційних цінних паперів за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		8	3
Збитки мінус прибутки від переоцінки інвестиційних цінних паперів за справедливою вартістю через прибуток чи збиток	9	(1 526)	(3 085)
(Прибутки)/збитки від оцінки будівель та інвестиційної нерухомості		4	(553)
Зменшення корисності майна, що перейшло у власність банку як заставодержателя		(134)	(13)
Частка збитку від асоційованої компанії		(117)	-
Адміністративні та інші операційні витрати	23	(14 889)	(14 041)
Інші чисті доходи		2 391	1 559
Прибуток до оподаткування		32 700	12 855
Витрати з податку на прибуток	24	(30)	(9)
Чистий прибуток за рік		32 670	12 846
Інші сукупні доходи/(витрати):			
<i>Статті, які будуть у подальшому рекласифіковані у прибуток чи збиток:</i>			
Фінансові інструменти, що визнаються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід:			
- Нереалізований прибуток/(збиток) від переоцінки		2 037	(1 872)
- Прибуток, що рекласифіковано до складу прибутків чи збитків		(8)	(3)
- Зміни у резерві під очікувані кредитні збитки		-	-
- Податковий ефект		-	-
<i>Статті, які не будуть рекласифіковані у прибуток чи збиток:</i>			
Будівлі:			
- Переоцінка будівель		(70)	2
- Податковий ефект		15	(1)
Інші сукупні доходи/(витрати)		1 974	(1 874)
ВСЬОГО СУКУПНИХ ДОХОДІВ ЗА РІК		34 644	10 972
Прибуток, що належить:			
Акціонеру Банку		32 670	12 846
Прибуток за рік		32 670	12 846
Всього сукупних доходи, що належать:			
Акціонеру Банку		34 644	10 972
Всього сукупні доходи		34 644	10 972
Базисний та скоригований дохід на акцію щодо прибутку, який належить акціонеру Банку (у гривнях на акцію)	19	44,39	17,46

Затверджено до випуску та підписано 29 квітня 2020 року.

П. Крутиханал
Голова Правління

Г. Ю. Самаріна
Заступник Голови Правління
(з питань фінансів)

В. В. Ярмоленко
Головний бухгалтер

ГРУПА "ПРИВАТБАНК"
Консолідований звіт про зміни капіталу

У мільйонах українських гривень	Прим.	Належить акціонеру Банку							Всього неkontrolюючих учасників	Всього капіталу	
		Акціонерний капітал	Емісійний дохід	Резерв переоцінки будівель	Нереалізований збиток від інвестиційних цінних паперів	Результат від операцій з переоцінки акціонером	Резерв валют	Накопичений дефіцит			
Залишок на 1 січня 2018		206 060	23	804	(1 428)	12 174	27	(197 032)	20 628	1	20 629
Прибуток за рік		-	-	-	-	-	-	12 846	12 846	-	12 846
Інші сукупні доходи/(збитки) за рік		-	-	1	(1 875)	-	-	-	(1 874)	-	(1 874)
Всього інших сукупних доходів/(збитків) за рік		-	-	1	(1 875)	-	-	12 846	10 972	-	10 972
Виплата дивідендів акціонеру		-	-	-	-	-	-	(26)	(26)	-	(26)
Зміна у резервах переоцінки будівель внаслідок:											
- рекласифікації будівель до інших активів		-	-	(31)	-	-	-	31	-	-	-
- вибуття будівель		-	-	(32)	-	-	-	32	-	-	-
- переведення (амортизація) резерву переоцінки будівель до нерозподіленого прибутку		-	-	(20)	-	-	-	20	-	-	-
Залишок за 31 грудня 2018		206 060	23	722	(3 303)	12 174	27	(184 129)	31 574	1	31 575
Залишок на 1 січня 2019		206 060	23	722	(3 303)	12 174	27	(184 129)	31 574	1	31 575
Прибуток за рік		-	-	-	-	-	-	32 670	32 670	-	32 670
Інші сукупні доходи/(збитки) за рік		-	-	(55)	2 029	-	-	-	1 974	-	1 974
Всього інших сукупних доходів/(збитків) за рік		-	-	(55)	2 029	-	-	32 670	34 644	-	34 644
Зміна у резервах переоцінки будівель внаслідок:											
- переведення (амортизація) резерву переоцінки будівель до нерозподіленого прибутку		-	-	(53)	-	-	-	53	-	-	-
Розподіл прибутку:											
- виплата дивідендів акціонеру	19	-	-	-	-	-	-	(11 593)	(11 593)	-	(11 593)
Залишок за 31 грудня 2019		206 060	23	614	(1 274)	12 174	27	(162 999)	54 625	1	54 626

Затверджено до випуску та підписано 29 квітня 2020 року.

П. Крумханзл
Голова Правління

Г. Ю. Самаріна
Заступник Голови Правління
(з питань фінансів)

В. В. Ярмоленко
Головний бухгалтер

ГРУПА "ПРИВАТБАНК"
Консолідований звіт про рух грошових коштів

<i>У мільйонах українських гривень</i>	Прим.	2019 рік	2018 рік
Грошові потоки від операційної діяльності			
Процентні доходи отримані		35 569	29 792
Проценти сплачені		(14 083)	(14 158)
Виплати та комісійні отримані		24 575	19 590
Виплати та комісійні сплачені		(6 386)	(4 402)
Дохід отриманий від операцій з іноземною валютою та своп-контрактів		2 599	1 958
Сплачені витрати, пов'язані з персоналом		(7 327)	(5 728)
Адміністративні та інші операційні витрати сплачені, крім сплачених витрат, пов'язаних з персоналом		(6 607)	(7 494)
Інші доходи отримані		2 455	1 535
Податок на прибуток сплачений		(2 108)	(18)
Грошові потоки, отримані від операційної діяльності, до змін в операційних активах та зобов'язаннях		28 687	21 075
Зміни в операційних активах та зобов'язаннях			
Чисте збільшення залишків обов'язкового резерву		(1)	(1)
Чисте (збільшення)/зменшення заборгованості банків		(27 073)	2 911
Чисте збільшення кредитів та авансів клієнтам		(12 586)	(13 515)
Чисте зменшення інших фінансових активів		265	52
Чисте збільшення інших активів		(602)	(188)
Чисте зменшення заборгованості перед НБУ		-	(1 500)
Чисте зменшення/(збільшення) заборгованості перед банками та іншими фінансовими організаціями		110	(24)
Чисте збільшення коштів клієнтів		21 873	20 889
Чисте збільшення резервів, інших фінансових та нефінансових зобов'язань		25	513
Чисті грошові кошти, отримані від операційної діяльності		10 698	30 212
Грошові потоки від інвестиційної діяльності			
Надходження від продажу основних засобів		21	14
Придбання основних засобів та нематеріальних активів		(1 982)	(1 376)
Надходження від продажу та погашення інвестиційних цінних паперів за справедливою вартістю через прибуток чи збиток		46	112
Придбання інвестиційних цінних паперів за справедливою вартістю через прибуток чи збиток		-	(24)
Надходження від продажу та погашення інвестиційних цінних паперів за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		37 910	7 074
Придбання інвестиційних цінних паперів за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		(24 156)	(32 926)
Надходження від погашення інвестиційних цінних паперів за амортизованою вартістю		12 385	4 305
Придбання інвестиційних цінних паперів за амортизованою вартістю		(106)	(3 557)
Чисті грошові кошти, отримані від/(використані в) інвестиційній діяльності		24 118	(26 378)
Грошові потоки від фінансової діяльності			
Погашення зобов'язання орендаря з лізингу		(531)	-
Погашення кредиту рефінансування НБУ		(2 068)	(1 000)
Виплата дивідендів		(11 593)	(26)
Погашення субординованого боргу		-	(134)
Чисті грошові кошти, використані в фінансовій діяльності	32	(14 192)	(1 160)
Вплив зміни курсів обміну на грошові кошти та їх еквіваленти		(1 815)	(506)
Вплив очікуваних кредитних збитків на грошові кошти та їх еквіваленти		-	(15)
Чисте збільшення грошових коштів та їх еквівалентів		18 809	2 153
Грошові кошти та їх еквіваленти на початок року		25 678	23 525
Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець року	6	44 487	25 678

Затверджено до випуску та підписано 29 квітня 2020 року.

П. Крумханзл
Голова Правління

Г. Ю. Самаріна
Заступник Голови Правління
(з питань фінансів)

В. В. Ярмоленко
Головний бухгалтер

1 Вступ

Акціонерне товариство комерційний банк ПриватБанк (далі – “Банк”) та його дочірні та асоційована компанія (далі разом “Група”) спочатку був зареєстрований як комерційний банк у формі товариства з обмеженою відповідальністю та потім реорганізований у закриті акціонерне товариство у 2000 році. У 2009 році Банк змінив свою організаційно-правову форму на публічне акціонерне товариство, у якому відповідальність акціонерів обмежена кількістю акцій, що їм належать, відповідно до законодавства України. У червні 2018 року Банк змінив організаційно-правову форму з публічного акціонерного товариства на акціонерне товариство.

Станом на 31 грудня 2019 року кінцевою контролюючою стороною Банку є держава Україна в особі Кабінету Міністрів України (на 31 грудня 2018 року: в особі Міністерства фінансів України).

Основна діяльність. Основною діяльністю Банку є проведення комерційних банківських операцій та обслуговування фізичних осіб в Україні. Банк здійснює свою діяльність відповідно до ліцензії Національного банку України (НБУ) з березня 1992 року. Банк є учасником Фонду гарантування вкладів фізичних осіб (реєстраційне свідоцтво № 113 від 2 вересня 1999 р.), що діє відповідно до Закону № 2740-III «Про Фонд гарантування вкладів фізичних осіб» від 20 вересня 2001 року (зі змінами). Станом на 31 грудня 2019 та 2018 років Фонд гарантування вкладів фізичних осіб забезпечував повернення вкладникам депозитів та нарахованих по ним відсотків на суму до 200 тисяч гривень на одну особу у випадку, якщо розпочато процедуру ліквідації Банку.

Станом на 31 грудня 2019 року Банк має 30 філій і 1 898 функціонуючих відділень в Україні та філію на Кіпрі (31 грудня 2018: 30 філій і 1 991 функціонуючих відділень в Україні та філію на Кіпрі). Крім того, станом на 31 грудня 2019 та 2018 років Банк має представництво в Києві (Україна).

Юридична адреса та місце здійснення діяльності. Юридична адреса Банку на дату цієї консолідованої фінансової звітності:

Михайла Грушевського 1д,
01001, Київ,
Україна.

Валюта подання. Цю консолідовану фінансову звітність подано в мільйонах гривень, якщо не зазначено інше.

2 Умови, в яких працює Група

Група здійснює основну частину своєї діяльності в Україні. Економіці України властиві певні характеристики, які ставлять під загрозу її стабільність в довгостроковій перспективі. Такі характеристики включають, але не обмежуються, відносно низьким рівнем ліквідності на ринках капіталу та дефіцитом балансу державних фінансів та зовнішньої торгівлі.

3 січня 2019 року відбувається тенденція зміцнення національної грошової одиниці - гривні. Офіційний курс гривні по відношенню до долара США зріс на 14% з 31 грудня 2018 року до 31 грудня 2019 року.

У вересні 2019 року міжнародне рейтингове агентство Fitch Ratings підвищило довгостроковий і короткостроковий кредитний рейтинг України в іноземній і національній валютах з В- до В, і поліпшило прогноз зі стабільного на позитивний. Агентство відзначає, що Україна продемонструвала спроможність вчасно отримати доступ до зовнішнього фінансування бюджету, поліпшивши макроекономічну стабільність і зменшивши державний борг, в той час як скорочення виборчого періоду зменшило політичну невизначеність.

В 2019 - 2018 роках зовнішні ризики для України в цілому знизилися. Зростання світової економіки, цін на фінансових та сировинних ринках сприяли зменшенню загроз. Прямі геополітичні ризики змінилися несуттєво. Водночас поступово зростають середньострокові ризики для фінансової стабільності.

Триває відновлення платоспроможності реального сектору економіки. Компанії більшості галузей економіки підвищили операційну прибутковість та завдяки цьому нормалізували боргове навантаження. Водночас критерії оцінки платоспроможності позичальників стали жорсткішими.

Прибутковість банківського сектору визначається високою маржею в роздрібному сегменті та високими комісійними доходами. Прибуток банківського сектору за 2019 рік був у 2.7 раза вищим, ніж за 2018 рік, і становив 59,6 мільярди гривень. Рентабельність капіталу у секторі сягнула 34%. Це стало можливим завдяки стрімкому зростанню операційних доходів та низьким відрахуванням до резервів під активи.

2 Умови, в яких працює Група (продовження)

При складанні цієї консолідованої фінансової звітності враховувалися відомі та оцінювані результати вищезазначених чинників на фінансовий стан і результати діяльності Групи у звітному періоді.

3 Основні принципи облікової політики

Основа підготовки. Ця консолідована фінансова звітність була підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності ("МСФЗ") та вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» №996-XIV від 16 липня 1999 р. щодо складання фінансової звітності (зі змінами).

Ця консолідована фінансова звітність була підготовлена на основі принципу історичної вартості, за виключенням первісного визнання фінансових інструментів на основі справедливої вартості, подальшої оцінки будівель за переоціненою вартістю та похідних фінансових інструментів, фінансових активів за справедливою вартістю через інший сукупний дохід та фінансових інструментів за справедливою вартістю через прибуток чи збиток, що оцінюються за справедливою вартістю. Нижче наведено основні положення облікової політики, що використовувалися під час підготовки цієї консолідованої фінансової звітності. Ці принципи застосовувалися послідовно відносно всіх періодів, поданих у звітності, якщо не вказано інше.

Консолідована фінансова звітність. Дочірні компанії - це такі об'єкти інвестицій, у тому числі структуровані підприємства, які Група контролює, оскільки Група (i) володіє повноваженнями, які надають їй можливість управляти значущою діяльністю, що суттєво впливає на дохід об'єкта інвестицій, (ii) наражається на ризики, пов'язані зі змінним доходом від участі в об'єкті інвестицій, або має право на одержання такого доходу, та (iii) має можливість скористатися своїми повноваженнями щодо об'єкта інвестицій з метою здійснення впливу на величину доходу інвестора. Під час оцінки наявності у Групи повноважень щодо іншого підприємства необхідно розглянути наявність та вплив реальних прав, включаючи реальні потенційні права голосу. Право є реальним, якщо власник має практичну можливість реалізувати це право при прийнятті рішення щодо управління значущою діяльністю об'єкта інвестицій. Група може володіти повноваженнями щодо об'єкта інвестицій, навіть якщо вона не має більшості прав голосу в об'єкті інвестицій. У подібних випадках для визначення наявності реальних повноважень щодо об'єкта інвестицій Група має оцінити розмір пакета своїх прав голосу по відношенню до розміру та ступеня розосередження пакетів інших власників прав голосу. Права захисту інших інвесторів, які пов'язані з внесенням корінних змін у діяльність об'єкта інвестицій або застосовуються у виключних обставинах, не перешкоджають можливості Групи контролювати об'єкт інвестицій. Консолідація дочірніх компаній починається з дати переходу до Групи контролю над ними і припиняється з дати втрати контролю над їх діяльністю.

Придбання дочірніх підприємств обліковується за методом придбання. Придбані активи, що піддаються визначенню, а також зобов'язання і умовні зобов'язання, взяті на себе при об'єднанні підприємств, оцінюються за справедливою вартістю на дату придбання, незалежно від величини частки неконтролюючих учасників.

Група оцінює частку неконтролюючих учасників, яка являє собою поточну частку власності та надає їй власнику право на пропорційну частку чистих активів у випадку ліквідації, окремо за кожною операцією: (а) за справедливою вартістю або (б) за пропорційною часткою у чистих активах придбаної компанії, що належить неконтролюючим учасникам. Частка неконтролюючих учасників, яка не є поточною часткою власності, оцінюється за справедливою вартістю.

Гудвіл оцінюється шляхом віднімання чистих активів придбаної компанії від сумарної величини винагороди, сплаченої за придбану компанію, частки неконтролюючих учасників у капіталі придбаної компанії та справедливої вартості частки у капіталі придбаної компанії безпосередньо перед датою придбання. Будь-яка від'ємна сума ("негативний гудвіл") визнається у складі прибутку чи збитку після того, як керівництво переоцінить, чи визначило воно всі придбані активи та всі взяті на себе зобов'язання, і перегляне відповідність своєї оцінки.

Сума винагороди, сплаченої за придбану компанію, оцінюється за справедливою вартістю переданих активів, емітованих дольових інструментів і понесених або взятих на себе зобов'язань, включаючи справедливу вартість активів чи зобов'язань відповідно до домовленостей про умовну винагороду, але без урахування пов'язаних із придбанням витрат, таких як витрати на консультаційні, юридичні, оціночні та аналогічні професійні послуги. Витрати на проведення операції, понесені у зв'язку з випуском дольових інструментів, вираховуються з суми капіталу; витрати на проведення операції, понесені у зв'язку з випуском боргових зобов'язань, вираховуються з їхньої балансової вартості, а всі інші витрати на проведення операції, понесені у зв'язку з придбанням, відносяться на видатки.

Всі внутрішньогрупові операції, залишки та нереалізовані прибутки за операціями між компаніями Групи виключаються при консолідації; нереалізовані збитки також виключаються при консолідації, крім випадків, коли витрати не можуть бути відшкодовані. Банк і всі його дочірні підприємства застосовують єдину облікову політику, що відповідає обліковій політиці Групи.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Частка неконтролюючих учасників – це частина чистого результату господарської діяльності та частка в капіталі дочірньої компанії, що не належить Банку, безпосередньо чи опосередковано. Частка неконтролюючих учасників складає окремий компонент капіталу Групи.

Придбання та продаж частки неконтролюючих учасників. Група застосовує модель суб'єкта економічної діяльності для обліку операцій з неконтролюючими учасниками. Будь-яка різниця між сплаченою сумою та балансовою вартістю придбаної частки неконтролюючих учасників відображається як операція з капіталом безпосередньо у складі капіталу. Різниця між отриманою від продажу сумою та балансовою вартістю реалізованої частки неконтролюючих учасників відображається як операція з капіталом у звіті про зміни капіталу.

Вибуття дочірніх компаній, асоційованих компаній та спільних підприємств. Коли Група втрачає контроль або значний вплив, будь-яка частка, що залишилась у капіталі організації, переоцінюється за справедливою вартістю, а зміни балансової вартості відображаються у складі прибутку чи збитку. Справедлива вартість – це первісна балансова вартість для цілей подальшого обліку частки, що залишилась в асоційованій компанії, спільному підприємстві або фінансовому активі. Крім того, всі суми, раніше визнані в іншому сукупному доході щодо цієї організації, обліковуються так, ніби Група здійснила безпосереднє вибуття відповідних активів або зобов'язань. Це може означати, що суми, раніше визнані в іншому сукупному доході, переносяться на прибуток чи збиток.

Якщо частка участі в асоційованій компанії зменшується, але при цьому зберігається суттєвий вплив, то лише пропорційна частка сум, раніше визнаних в іншому сукупному доході, переноситься на прибуток чи збиток у необхідних випадках.

Асоційовані компанії - це компанії, над якими Група має суттєвий вплив. Після первісного визнання Банк обліковує інвестиції в асоційовані компанії за методом участі у капіталі.

Згідно з методом участі в капіталі, при первісному визнанні інвестиція в асоційоване підприємство визнається за собівартістю і згодом її балансова вартість збільшується або зменшується для визнання частки інвестора в прибутку або збитку об'єкта інвестування після дати придбання.

Частка інвестора в прибутку або збитку об'єкта інвестування визнається в прибутку або збитку інвестора. Виплати, отримані від об'єкта інвестування, зменшують балансову вартість інвестиції.

Коригування балансової вартості можуть бути необхідними й при зміні пропорційної частки інвестора в об'єкті інвестування, яка виникає від змін в інших сукупних прибутках об'єкта інвестування. Такі зміни включають і зміни, що виникають від переоцінки основних засобів та від різниці у валютних курсах.

Зміни облікової політики

МСФЗ (IFRS) 16 "Оренда" (випущений в січні 2016 року і вступає в силу для річних періодів, які починаються 1 січня 2019 року або після цієї дати). МСФЗ (IFRS) 16 замінив собою МСФЗ (IAS) 17 «Оренда», Роз'яснення КТМФЗ (IFRIC) 4 «Визначення наявності в угоді ознак оренди», Роз'яснення ПКР (SIC) 15 «Операційна оренда - стимули» і Роз'яснення ПКР (SIC) 27 «Визначення сутності операцій, які мають юридичну форму оренди». МСФЗ (IFRS) 16 встановлює принципи визнання, оцінки, подання та розкриття інформації про оренду і вимагає, щоб орендарі відображали усі договори оренди з використанням єдиної моделі обліку в балансі, аналогічно порядку обліку, передбаченому в МСБО (IAS) 17 для фінансової оренди. Стандарт передбачає два звільнення від визнання для орендарів - щодо оренди активів з низькою вартістю та короткострокової оренди (тобто оренди з терміном не більше 12 місяців). На дату початку оренди орендар визнає зобов'язання щодо орендних платежів (тобто зобов'язання з оренди), а також актив, який представляє право користування базовим активом протягом терміну оренди (тобто актив у формі права користування). Орендарі зобов'язані визнавати витрати на відсотки за зобов'язанням по оренді окремо від витрат по амортизації активу в формі права користування.

Орендарі також повинні переоцінювати зобов'язання за орендою при настанні певної події (наприклад, зміні строків оренди, зміні майбутніх орендних платежів в результаті зміни індексу або ставки, що використовуються для визначення таких платежів). У більшості випадків орендар повинен враховувати суми переоцінки зобов'язання по оренді в якості коригування активу в формі права користування.

Порядок обліку для орендодавця відповідно до МСФЗ (IFRS) 16 практично не змінюється в порівнянні з МСБО (IAS) 17. Орендодавцям необхідно продовжувати класифікувати оренду, використовуючи ті ж принципи класифікації, що і в МСБО (IAS) 17, виділяючи при цьому два види оренди: операційну і фінансову. Таким чином, застосування МСФЗ (IFRS) 16 не вплинуло на облік договорів оренди, в яких Група є орендодавцем.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Крім цього, МСФЗ (IFRS) 16 вимагає від орендодавців і орендарів розкриття більшого обсягу інформації в порівнянні з МСБО (IAS) 17.

Група застосувала модифікований ретроспективний підхід станом на 1 січня 2019 року та не коригувала залишки попередніх років. Відповідно до даного методу стандарт застосовується ретроспективно з визнанням сумарного ефекту від його первісного застосування на дату первісного застосування. При переході на стандарт Група вирішила використовувати спрощення практичного характеру, що дозволяє на дату первісного застосування застосовувати стандарт тільки до договорів, які раніше були ідентифіковані як договори оренди із застосуванням МСФЗ (IAS) 17 і Роз'яснення КТМФЗ (IFRIC) 4. Група також вирішила використовувати звільнення від визнання для договорів оренди, термін оренди за якими на дату початку оренди становить не більше 12 місяців і які не містять опціону на покупку або продовження (короткострокова оренда), а також для договорів оренди, в яких базовий актив має низьку вартість (оренда активів з низькою вартістю).

Станом на 1 січня 2019 року Група визнала активи з права користування у сумі 1 660 мільйонів гривень та орендні зобов'язання у сумі 1 650 мільйонів гривень. Всього активи та всього зобов'язання Групи на 1 січня 2019 року при першому застосуванні МСФЗ 16 збільшились на 1 660 мільйонів гривень та 1 650 мільйонів гривень відповідно. Різниця між сумою визнаного активу з права користування та величиною зобов'язання орендаря з лізингу на 1 січня 2019 року була представлена здійсненими передплатами за гарантійними орендними внесками, та склала 10 мільйонів гривень. В результаті, не було впливу на нерозподілений прибуток Групи і загальну суму капіталу.

Характер впливу первісного застосування МСФЗ (IFRS) 16

У Групи є договори оренди різних об'єктів основних засобів. До застосування МСФЗ (IFRS) 16 Група класифікувала кожен договір оренди (у якому вона виступала орендарем) на початку оренди як фінансову оренду або як операційну оренду. Договір оренди класифікувався як фінансова оренда, якщо Групі передавалися практично всі ризики і вигоди, пов'язані з володінням орендованим активом; в іншому випадку договір оренди класифікувався як операційна оренда. Фінансова оренда капіталізувалась на дату початку оренди за меншою з двох величин: справедливою вартістю орендованого майна або за приведеною вартістю мінімальних орендних платежів. Орендні платежі розподілялися між відсотками і зменшенням зобов'язання за орендою. У разі операційної оренди вартість орендованого майна не капіталізувалась, а орендні платежі визнавалися як витрати за орендою в прибутку чи збитку лінійним методом протягом терміну оренди. Всі авансові орендні платежі і нараховані орендні платежі визнавалися в складі «Інших активів» і «Інших зобов'язань» відповідно.

В результаті застосування МСФЗ (IFRS) 16 Група використала єдиний підхід до визнання та оцінки всіх договорів оренди, крім короткострокової оренди і оренди активів з низькою вартістю. Група застосовувала особливі перехідні вимоги і спрощення практичного характеру, передбачені стандартом.

Оренда, раніше класифікована як фінансова оренда

Для оренди, раніше класифікованої як фінансова оренда, Група не змінила первісну балансову вартість визнаних активів та зобов'язань на дату первісного застосування (тобто активи у формі права користування та зобов'язання за орендою оцінювалися в сумі, що дорівнює величині активів за орендою і зобов'язань за орендою, визнаної із застосуванням МСФЗ (IAS) 17). Вимоги МСФЗ (IFRS) 16 були застосовані до такої оренди з 1 січня 2019 року.

Оренда, раніше класифікована як операційна оренда

Для оренди, раніше класифікованої як операційна оренда, крім короткострокової оренди і оренди активів з низькою вартістю, на дату першого застосування активи з права використання було визнано за величиною рівною зобов'язанням з оренди, з коригуванням на суми авансових платежів. Зобов'язання з оренди були визнані за приведеною вартістю орендних платежів, що залишилися, дисконтованих з використанням ставки додаткових запозичень Групи на дату першого застосування.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Нижче наведено вплив переходу на МСФЗ 16:

У мільйонах українських гривень

Договірні зобов'язання з операційної оренди на 31 грудня 2018 р.	949
Мінус:	
Договірні зобов'язання, пов'язані з короткостроковою орендою	(29)
Договірні зобов'язання, пов'язані з орендою активів з низькою вартістю та за неідентифікованими активами	(66)
ПДВ, що не відшкодовується та відповідно не включається в право користування та фінансові зобов'язання	(67)
Плюс:	-
Платежі в періодах, передбачених опціонами на продовження, не визнані на 31 грудня 2018 р.	1 574
Недисконтовані договірні зобов'язання на 1 січня 2019 р	2 361
Середньозважена ставка залучення додаткових позикових коштів на 1 січня 2019 р.	15,89%
Дисконтовані зобов'язання за орендою на 1 січня 2019 р.	1 664

Основні положення нової облікової політики

Нижче представлені основні положення нової облікової політики Групи, застосованої в результаті прийняття МСФЗ (IFRS) 16, які використовувалися з дати первісного застосування:

Активи у формі права користування

Група визнає активи у формі права користування на дату початку оренди (тобто дату, на яку базовий актив стає доступним для використання). Активи у формі права користування оцінюються за первісною вартістю, за вирахуванням накопиченої амортизації та накопичених збитків від знецінення, з коригуванням на переоцінку зобов'язань за орендою. Первісна вартість активу в формі права користування включає величину визнаних зобов'язань за орендою, понесені початкові прямі витрати і орендні платежі, здійснені на дату початку оренди або до такої дати за вирахуванням отриманих стимулюючих платежів за орендою. Якщо у Групи відсутня достатня впевненість в тому, що вона отримає право власності на орендований актив в кінці терміну оренди, визнаний актив у формі права користування амортизується лінійним методом протягом коротшого з таких періодів: ймовірний строк корисного використання активу або термін оренди. Активи у формі права користування перевіряються на предмет знецінення.

Зобов'язання за орендою

На дату початку оренди Група визнає зобов'язання за орендою, які оцінюються за приведеною вартістю орендних платежів, які будуть здійснені протягом терміну оренди. Орендні платежі включають фіксовані платежі (в тому числі по суті фіксовані платежі) за вирахуванням будь-яких стимулюючих платежів за орендою до отримання, змінні орендні платежі, які залежать від індексу або ставки, і суми, які, як очікується, будуть сплачені за гарантіями ліквідаційної вартості. Орендні платежі також включають ціну виконання опціону на покупку, якщо є достатня впевненість в тому, що Група виконає цей опціон, і виплати штрафів за припинення оренди, якщо термін оренди відображає потенційне виконання Групою опціону на припинення оренди. Змінні орендні платежі, що не залежать від індексу або ставки, визнаються як витрати в тому періоді, в якому настає подія або умова, що призводить до здійснення таких платежів.

Для розрахунку приведеної вартості орендних платежів Група використовує ставку залучення додаткових позикових коштів на дату початку оренди, якщо процентна ставка, закладена в договорі оренди, не може бути легко визначена. Після дати початку оренди величина зобов'язань за орендою збільшується для відображення нарахування відсотків і зменшується для відображення здійснених орендних платежів. Крім того, в разі модифікації, зміни терміну оренди, зміни по суті фіксованих орендних платежів або зміни оцінки опціону на покупку базового активу проводиться переоцінка балансової вартості зобов'язання за орендою.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)*Короткострокова оренда і оренда активів з низькою вартістю*

Група застосовує звільнення від визнання щодо короткострокової оренди до короткострокових договорів оренди (тобто до договорів, в яких на дату початку оренди передбачений термін оренди становить не більше 12 місяців і які не містять опціону на покупку). Група також застосовує звільнення від визнання щодо оренди активів з низькою вартістю до договорів оренди офісного обладнання, вартість якого вважається низькою (вартістю менше ніж 50 тисяч гривень). Орендні платежі за короткостроковою орендою та орендою активів з низькою вартістю визнаються як витрати за орендою лінійним методом протягом терміну оренди.

Застосування нових або переглянутих стандартів та тлумачень

Група вперше застосувала деякі поправки до стандартів, які вступають в силу для річних періодів, що починаються 1 січня 2019 року або після цієї дати. Група не застосовувала достроково стандарти, роз'яснення або поправки, які були випущені, але не вступили в силу.

Перераховані нижче нові та переглянуті стандарти та інтерпретації вступили в силу у звітному році, проте вони не мали впливу на цю фінансову звітність:

- Поправки до МСФЗ (IAS) 19 «Внесення змін до програми, скорочення програми або погашення зобов'язань за програмою» (вступає в силу для річних періодів, які починаються 1 січня 2019 року або після цієї дати).
- КТМФЗ (IFRIC) 23 «Невизначеність у відношенні податкових норм податку на прибуток» (Тлумачення застосовується для річних звітних періодів, які починаються з 1 січня 2019 року або після цієї дати).
- Поправки до МСФЗ (IFRS) 3 «Об'єднання бізнесу» - поправки, що з'явилися в результаті річного поліпшення циклу 2015-2017 років (випущені в грудні 2017 року; застосовуються до річних періодів, що починаються 1 січня 2019 року або після цієї дати).
- Поправки до МСФЗ (IFRS) 9 «Фінансові інструменти» - поправки, що стосуються функцій дострокового погашення з негативною компенсацією і зміни фінансових зобов'язань (випущені в жовтні 2017 року; застосовуються до річних періодів, що починаються 1 січня 2019 року або після цієї дати).
- Поправки до МСФЗ (IAS) 12 «Податок на прибуток» - поправки, що впливають з річного поліпшення циклу 2015-2017 років (випущені в грудні 2017 року; застосовуються до річних періодів, що починаються 1 січня 2019 року або після цієї дати).
- Поправки до МСФЗ 11 «Угоди про спільну діяльність» - поправки, що впливають з річного поліпшення циклу 2015-2017 років (наслідки дивідендів з податку на прибуток) (випущені в грудні 2017 року; застосовуються до річних періодів, що починаються 1 січня 2019 року або після цієї дати).
- Поправки до МСБО 28 «Інвестиції в асоційовані та спільні підприємства» - Поправки, що стосуються довгострокових часткою участі в асоційованих та спільних підприємствах (випущені в жовтні 2017 року; застосовуються до річних періодів, що починаються 1 січня 2019 року або після цієї дати).
- Поправки до МСФЗ (IAS) 23 «Витрати за запозиченнями» - поправки, що впливають з річного поліпшення циклу 2015-2017 років (випущені в грудні 2017 року; застосовуються до річних періодів, що починаються 1 січня 2019 року або після цієї дати).

Фінансові інструменти – основні терміни оцінки. Фінансові інструменти відображаються за справедливою вартістю або амортизованою вартістю залежно від їх класифікації. Нижче описано ці методи оцінки.

Справедлива вартість – це ціна, яка була б отримана від продажу активу або сплачена за зобов'язанням при звичайній операції між учасниками ринку на дату оцінки. Найкращим свідченням справедливої вартості є ціна на активному ринку. Активний ринок – це ринок, на якому операції щодо активів і зобов'язань мають місце із достатньою частотою та в достатніх обсягах для того, щоб забезпечити інформацію щодо ціноутворення на поточній основі.

Справедлива вартість фінансових інструментів, що торгуються на активному ринку, вимірюється як добуток ціни котирування на ринку за окремим активом або зобов'язанням та їх кількості, що утримується організацією. Цей принцип дотримується, навіть якщо звичайний денний обсяг торгів на ринку не є достатнім, щоб абсорбувати кількість інструментів, які утримуються Групою, і якщо заява на розміщення усієї позиції в межах однієї транзакції може вплинути на ціну котирування.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Портфель похідних фінансових інструментів або інших фінансових активів і фінансових зобов'язань, які не торгуються на активному ринку, оцінюються за справедливою вартістю групи фінансових активів і фінансових зобов'язань на основі ціни, яка буде отримана від продажу чистої довгої позиції (активу) за певною групою ризику або від продажу чистої короткої позиції (зобов'язання) за певною групою ризику при звичайній операції між учасниками ринку на дату оцінки. Це стосується активів, які обліковуються за справедливою вартістю на періодичній основі, якщо Група: (а) управляє групою фінансових активів та фінансових зобов'язань на основі чистої позиції за певним ринковим ризиком або кредитним ризиком певного контрагента, відповідно до внутрішньої стратегії інвестування та управління ризиками; (б) надає інформацію за групами активів та зобов'язань ключовому управлінському персоналу; та (в) ринкові ризики, включаючи тривалість схильності до конкретного ринкового ризику (або ризиків), що виникає у зв'язку з фінансовими активами і фінансовими зобов'язаннями, по суті є рівнозначними.

Методи оцінки, зокрема, моделі дисконтованих грошових потоків або моделі, що ґрунтуються на нещодавніх операціях на ринку на загальних умовах або на фінансових даних об'єктів інвестицій, застосовуються для оцінки справедливої вартості для певних фінансових інструментів, щодо яких відсутня зовнішня ринкова інформація щодо ціноутворення. Оцінки справедливої вартості аналізуються за рівнями ієрархії справедливої вартості наступним чином: (i) Рівень 1 – це оцінки за цінами котирування (без застосування коригувань) на активних ринках для ідентичних активів та зобов'язань; (ii) Рівень 2 – це методики оцінки з усіма суттєвими параметрами, наявними для спостереження за активами та зобов'язаннями, безпосередньо (тобто, ціни) або опосередковано (тобто, визначені на основі цін), та (iii) Рівень 3 – це оцінки, які не базуються виключно на наявних на ринку даних (тобто, оцінка вимагає значного застосування параметрів, за якими відсутні спостереження). Перехід з рівня на рівень ієрархії справедливої вартості вважається таким, що мав місце станом на кінець звітного періоду. Див. Примітку 29.

Витрати на операції – витрати, що безпосередньо пов'язані з придбанням, випуском або вибуттям фінансового активу чи зобов'язання і які не могли виникнути, якщо суб'єкт господарювання не випустив, не придбав або не реалізував фінансовий інструмент. Витрати на операції включають гонорари і комісії, сплачені агентам (включно з працівниками, які діють як агенти з продажу), радникам, брокерам і дилерам, збори, що стягуються регулюючими органами і біржами, а також податки і мита. Витрати на операцію не включають премії або дисконти, фінансування витрат або внутрішні адміністративні витрати або витрати холдингу.

Амортизована собівартість – це вартість, за якою оцінюються фінансовий актив або фінансове зобов'язання та яка складається із собівартості придбання, зменшеної на суму погашення основної суми боргу, збільшеної (зменшеної) на суму накопиченої амортизації будь-якої різниці між первісною вартістю та вартістю погашення, розрахованої з використанням ефективної ставки відсотка, відкоригованої, у випадку фінансових активів, із урахуванням резерву під очікувані кредитні збитки. Нараховані проценти включають амортизацію витрат за угодою при первісному визнанні та будь-яких премій або дисконту від суми погашення із використанням методу ефективної ставки відсотка. Нараховані процентні доходи та нараховані процентні витрати, в тому числі нарахований купонний дохід та амортизований дисконт або премія (у тому числі комісії, які переносяться на наступні періоди при первісному визнанні, якщо такі є), не відображаються окремо, а включаються до балансової вартості відповідних статей у звіті про фінансовий стан.

Метод ефективної ставки відсотка – це метод обчислення амортизованої собівартості фінансового активу або фінансового зобов'язання (або групи фінансових активів чи фінансових зобов'язань) та розподілу доходу чи витрат від відсотків на відповідний період. Ефективна ставка відсотка (ЕСВ) – ставка, яка дисконтує очікуваний потік майбутніх грошових платежів або надходжень упродовж очікуваного терміну дії фінансового інструменту до валової балансової вартості фінансового активу або до валової амортизованої собівартості фінансового зобов'язання. Ефективна ставка відсотка використовується для дисконтування грошових потоків по інструментах із плаваючою ставкою до наступної дати зміни процентної ставки, за винятком премії чи дисконту, які відображають кредитний спред понад плаваючу ставку, встановлену для даного інструмента, або інших змінних факторів, які не змінюються залежно від ринкових ставок. Такі премії або дисконти амортизуються протягом всього очікуваного терміну дії інструмента. Розрахунок поточної вартості включає всі комісійні та виплати, сплачені або отримані сторонами договору, що є невід'ємною частиною ефективної ставки відсотка.

Первісне визнання фінансових інструментів. Похідні фінансові інструменти та інші фінансові інструменти за справедливою вартістю через прибутки чи збитки спочатку визнаються за справедливою вартістю. Всі інші фінансові інструменти спочатку визнаються за справедливою вартістю плюс витрати, понесені на здійснення операції. Справедливою вартістю фінансових інструментів при їх первісному визнанні є ціна операції. Прибуток або збиток при первісному визнанні визнається лише у тому випадку, якщо існує різниця між справедливою вартістю та ціною угоди, підтвердженням якої можуть бути інші поточні угоди з тим самим фінансовим інструментом, що спостерігаються на ринку, або метод оцінки, який у якості базових даних використовує лише дані з відкритих ринків. Прибутки або збитки, що виникають при первісному визнанні відображаються у прибутку чи збитку.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Усі операції із придбання або продажу фінансових активів, що передбачають поставку протягом періоду, визначеного законодавством або традиціями ринку (угоди «звичайної» купівлі-продажу), визнаються на дату здійснення розрахунку, тобто на дату, коли Група зобов'язується здійснити поставку фінансового активу. Всі інші операції з придбання фінансових інструментів визнаються тоді, коли суб'єкт господарювання стає стороною договору про придбання фінансового інструменту.

Припинення визнання фінансових активів. Група припиняє визнання фінансових активів, коли (а) строк дії контрактних прав на грошові потоки від фінансового активу закінчується, або (б) Група передає фінансовий актив і ця передача відповідає критеріям для припинення визнання.

Грошові кошти та їх еквіваленти. Грошові кошти та їх еквіваленти являють собою активи, які можна конвертувати у відому суму готівки за першою вимогою і яким притаманний незначний ризик зміни вартості. Грошові кошти та їх еквіваленти включають грошові кошти у касі, грошові кошти на рахунках до запитання, та депозити «овернайт» в центральних та інших банках, використання яких не обмежене. Грошові кошти та їх еквіваленти обліковуються за амортизованою вартістю.

Залишки обов'язкових резервів у центральних банках. Залишки обов'язкових резервів у центральних банках обліковуються за амортизованою вартістю і не можуть використовуватися для фінансування повсякденних операцій Групи і, відповідно, не вважаються компонентом грошових коштів та їх еквівалентів для цілей складання консолідованого звіту про рух грошових коштів.

Кредити та аванси клієнтам. Група оцінює кредити та аванси клієнтам за амортизованою вартістю тільки за одночасного виконання наступних двох умов:

- (а) актив відповідає бізнес-моделі, метою якої є утримання активів задля збирання контрактних грошових потоків;
- (б) контрактні умови фінансового активу передбачають у певні дати надходження грошових потоків, які є лише погашенням основної суми та сплатою відсотків на непогашену основну суму.

Більш детально такі умови представлено нижче.

На першому етапі Група визначає бізнес-модель на рівні, який найкраще відображає, яким чином здійснюється управління об'єднаними в групи фінансовими активами для досягнення певної мети бізнесу. Бізнес-модель Групи оцінюється не на рівні окремих інструментів, а на більш високому рівні агрегування портфельів і заснована на спостережуваних факторах, таких як:

- яким чином оцінюється результативність бізнес-моделі і прибутковість фінансових активів, утримуваних в рамках цієї бізнес-моделі, і яким чином ця інформація повідомляється ключовому управлінському персоналу Групи;
- ризики, які впливають на результативність бізнес-моделі (і на прибутковість фінансових активів, утримуваних в рамках цієї бізнес-моделі) і, зокрема, спосіб управління даними ризиками.

В рамках другого етапу процесу класифікації Група оцінює договірні умови фінансового активу, щоб визначити, чи є передбачені договором грошові потоки по активу виключно платежами за рахунок основної суми боргу і відсотків на непогашену частину основної суми боргу (SPPI тест).

Для цілей даного тесту «основна сума боргу» представляє собою справедливую вартість фінансового активу при первісному визнанні, і вона може змінюватися на протязі терміну дії даного фінансового активу. Найбільш значними елементами відсотків в рамках кредитного договору зазвичай є відшкодування вартості грошей у часі та відшкодування за кредитний ризик. Для проведення SPPI тесту Група застосовує судження і аналізує доречні фактори, наприклад, в якій валюті виражений фінансовий актив, і період, на який встановлена процентна ставка.

Якщо умови фінансових активів переглядаються і переглянуті умови суттєво відрізняються від попередніх умов, новий актив спочатку визнається за справедливою вартістю. Цей актив при первісному визнанні класифікується як придбаний або створений знецінений фінансовий актив, якщо він на дату придбання/перегляду мав ознаки зменшення корисності.

У випадку придбаних або створених знецінених фінансових активів очікувані кредитні збитки визнаються, виходячи із грошових потоків, що дисконтуються за відкоригованою на кредитний ризик ефективною ставкою відсотка, визначеною при первісному визнанні.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Якщо переглянуті умови суттєво не відрізняються від попередніх умов, такі зміни не призводять до припинення визнання первісного активу, натомість, Група визнає прибуток чи збиток від модифікації виходячи зі зміни грошових потоків дисконтованих під первісну ефективну ставку відсотка.

Оцінка очікуваних кредитних збитків

Кредитний збиток — це різниця між усіма контрактними грошовими потоками, що підлягають сплаті на користь Групі за контрактом, та усіма грошовими потоками, які очікує отримати Група (тобто, з урахуванням усіх випадків недобору грошових коштів), дисконтованими під первісну ефективну ставку (або ефективну ставку скориговану на ризик для придбаних або створених кредитно-знецінених фінансових активів).

Група проводить оцінку грошових потоків шляхом врахування усіх контрактних умов для фінансового інструменту (наприклад, авансів, пролонгацій, опціону «кол» та подібних опціонів) протягом очікуваного строку існування такого фінансового інструмента. Група також враховує грошові потоки від продажу утримуваної застави або інших механізмів підвищення кредитної якості, котрі є невід'ємною частиною умов контракту.

Група виходить з припущення що існує можливість проведення достовірної оцінки очікуваного строку існування фінансового інструмента. При цьому в тих рідкісних випадках, коли неможливо провести достовірну оцінку очікуваного строку існування фінансового інструмента, Група використовує залишок строку, передбаченого контрактом для такого фінансового активу.

Група регулярно проводить оцінку якості кредитного портфеля та оцінює очікувані збитки від можливих втрат. Сума очікуваних кредитних збитків дорівнює 12-місячним очікуваним кредитним збиткам або очікуваним збиткам в межах строку дії фінансового інструменту.

При первісному визнанні та до дати значного збільшення кредитного ризику Група визнає очікувані кредитні збитки на строк 12 місяців або строку до погашення, якщо такий строк коротший за 12 місяців. 12-ти місячні очікувані кредитні збитки — це частина очікуваних кредитних збитків в межах строку дії фінансового інструменту, що відображає очікувані кредитні збитки внаслідок настання дефолту фінансового інструмента, які можуть виникнути протягом 12-ти місяців після звітної дати.

Очікувані кредитні збитки в межах строку дії фінансового інструменту — це очікувані кредитні збитки, що виникають унаслідок усіх можливих випадків невиконання зобов'язань протягом очікуваного строку існування фінансового інструмента. Очікувані кредитні збитки в межах строку дії фінансового інструменту визнаються, якщо кредитний ризик за фінансовим інструментом значно збільшився з моменту первісного визнання.

Для усіх фінансових інструментів в залежності від виду інструменту та типу боржника визначаються наступні фактори значного збільшення кредитного ризику:

- наявність простроченої заборгованості від 30 днів станом на звітну дату (для банків від 7 днів);
- прострочення платежу від 30 днів більше двох разів протягом останніх дванадцяти місяців (за кредитами клієнтам); та інше.

Група оцінює суму очікуваних кредитних збитків фінансового інструмента так, щоб це відображало: (а) об'єктивну та зважену на імовірність суму, що визначається шляхом оцінки низки можливих результатів; (б) вартість грошей у часі; та (в) обґрунтовану і прийнятну інформацію про минулі події, поточні умови і прогнози щодо майбутніх економічних умов, яку можна отримати без зайвих зусиль чи витрат станом на звітну дату.

Очікувані кредитні збитки відображають власні очікування Групи щодо величини кредитних збитків. Однак, враховуючи всю обґрунтовану і підтверджену інформацію, яку можна отримати без зайвих витрат чи зусиль під час оцінки кредитних збитків, Група також враховує спостережну ринкову інформацію про кредитний ризик конкретного фінансового інструмента або подібних фінансових інструментів.

Група визнає станом на кожну звітну дату зміну розміру очікуваних кредитних збитків «як прибуток або збиток від зменшення корисності» в прибутку або збитку. Група визнає сприятливі зміни в очікуваних кредитних збитках як прибуток від зменшення корисності, а негативні зміни як збиток від зменшення корисності.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Для усіх фінансових інструментів в залежності від виду інструменту та типу боржника визначаються наступні фактори зменшення корисності:

- наявність простроченої заборгованості понад 90 днів станом на звітну дату (для банків від 30 днів);
- ініціалізація процедури або визнання банкрутства, ініціалізація ліквідації юридичної особи;
- виявлення та/або підтвердження ознак шахрайства щодо фінансової операції (для кредитів з 1-го дня прострочення); та інше.

Оцінка фінансових інструментів в залежності від їх суттєвості проводиться на індивідуальній або на портфельній основі. При оцінці очікуваних збитків на індивідуальній основі Група використовує сценарний аналіз на основі ймовірно зважених дисконтованих грошових потоків.

Для оцінки очікуваних кредитних збитків на портфельній основі використовуються історичні дані (щодо подій дефолтів, збитків у разі дефолту, тощо) груп кредитів зі схожими характеристиками з урахуванням прогнозних макроекономічних показників (середня заробітна плата, експорт товарів, імпорт товарів, валовий внутрішній продукт, сальдо платіжного балансу та інші показники) із використанням зважених за ймовірністю сценаріїв.

Група безпосередньо зменшує валову балансову вартість фінансового активу, якщо вона не має обґрунтованих очікувань щодо відновлення фінансового активу в цілому або його частини. Списання являє собою подію припинення визнання.

Майно, що перейшло у власність банку як заставодержателя. Майно, що перейшло у власність Групи як заставодержателя, є нефінансовими активами, отриманими Групою при врегулюванні прострочених кредитів. Ці активи при первинному визнанні визнаються за найменшою з двох величин: справедливої вартості майна або балансової вартості відповідних кредитів. В подальшому Група оцінює такі активи за меншою з двох оцінок: балансової вартості та чистої вартості реалізації. Політика Групи полягає в вибутті активів у ході звичайної діяльності. Виручені кошти використовуються для зменшення або погашення не врегульованої претензії. В цілому, Група не використовує майно, що перейшло у власність банку як заставодержателя, у комерційній діяльності.

Зобов'язання, пов'язані з кредитуванням та фінансові гарантії. Група бере на себе зобов'язання, пов'язані з кредитуванням, у тому числі зобов'язання з надання кредитів, акредитивів та фінансових гарантій. Фінансові гарантії – це безвідкличні гарантії здійснити платежі у випадку, якщо клієнт виявиться неспроможним виконати свої зобов'язання перед третіми сторонами. Фінансовим гарантіям притаманний той самий ризик, що і кредитам. Фінансові гарантії та зобов'язання надати кредит спочатку визнаються за справедливою вартістю, яка зазвичай дорівнює сумі отриманої комісії. Ця сума амортизується на основі пропорції протягом строку існування зобов'язання, крім зобов'язань надати кредити, якщо існує імовірність того, що Група укладе конкретну кредитну угоду і не очікує реалізувати відповідний кредит протягом короткого періоду часу після його надання. У такому випадку, комісія із зобов'язання надати кредит відноситься на майбутні періоди та включається до складу балансової вартості кредиту при первісному визнанні.

На кінець кожного звітного періоду зобов'язання, пов'язані з кредитуванням, оцінюються за найбільшою з двох сум: (i) неамортизованого залишку відповідної суми при первісному визнанні, та (ii) за оцінкою резерву під очікувані кредитні збитки.

Інвестиційні цінні папери. Група визначає категорію оцінки цінних паперів відповідно до бізнес-моделі та SPPI критеріїв:

1) Інвестиційні цінні папери обліковуються за амортизованою собівартістю («АС»), якщо виконуються обидві такі умови:

- (а) актив відповідає бізнес-моделі, метою якої є утримання активів задля збирання контрактних грошових потоків;
- (б) контрактні умови фінансового активу передбачають у певні дати надходження грошових потоків, які є лише погашенням основної суми та сплатою відсотків на непогашену основну суму.

2) Інвестиційні цінні папери обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід («СВІСД»), якщо:

- (а) актив відповідає бізнес-моделі, мета якої - утримання активів задля збирання контрактних грошових потоків та продажу фінансових активів;
- (б) контрактні умови фінансового активу передбачають у певні дати надходження грошових потоків, які є лише погашенням основної суми та сплатою відсотків на непогашену основну суму.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Після первісного визнання такі цінні папери оцінюються за справедливою вартістю з віднесенням результату переоцінки до іншого сукупного доходу, за винятком збитку від зменшення корисності, прибутків або збитків від операцій з іноземною валютою та процентних доходів, нарахованих з використанням методу ефективної ставки відсотка, які визнаються безпосередньо у звіті про прибутки чи збитки та інший сукупний дохід. Під час продажу прибутков/збитков, раніше відображений в іншому сукупному доході, перекласифіковується у прибутки чи збитки.

3) Інвестиційні цінні папери обліковуються за справедливою вартістю через прибуток чи збиток («СВПЗ»), якщо тільки вони не оцінюються за амортизованою собівартістю або за справедливою вартістю з відображенням результату переоцінки у іншому сукупному доході. Вбудований опціон обліковується разом з основним інструментом. На кожну звітну дату проводиться переоцінка інвестиційних цінних паперів за справедливою вартістю через прибуток чи збиток, разом з вбудованим опціоном до справедливої вартості.

Інвестиційна нерухомість. Інвестиційна нерухомість - нерухоме майно, яке було придбано або побудовано з метою збільшення інвестованого капіталу, або за рахунок орендної плати та/або майбутнього перепродажу майна. Первісно інвестиційне майно визнається за вартістю придбання, включаючи витрати на операцію, і згодом переоцінюється за справедливою вартістю, переглянутою з метою відображення ринкових умов на кінець звітного періоду.

Основні засоби. Основні засоби обліковуються за первісною або за переоціненою вартістю, як описано нижче, мінус накопичена амортизація та кумулятивний збиток від зменшення корисності, якщо потрібно. Первісна вартість будівель та обладнання придбаних дочірніх компаній – це їхня розрахункова справедлива вартість на дату придбання.

Вартість будівель переоцінюється з достатньою регулярністю, щоб забезпечити відсутність суттєвої різниці між їхньою балансовою вартістю та сумою, визначеною на основі справедливої вартості, станом на кінець звітного періоду. Збільшення балансової вартості внаслідок переоцінки визнається в іншому сукупному доході та призводить до збільшення суми переоцінки у капіталі. Зменшення балансової вартості активу, яке компенсує попереднє збільшення балансової вартості того самого активу, визнається в іншому сукупному доході та призводить до зменшення суми переоцінки, раніше визнаної у складі капіталу. Всі інші випадки зменшення балансової вартості відображаються у складі прибутку чи збитку за період. Резерв переоцінки будівель показаний у складі капіталу, відноситься безпосередньо на нерозподілений прибуток у тому випадку, коли сума переоцінки реалізована, тобто коли актив реалізується або списується. Накопичена амортизація на дату переоцінки виключається з валової балансової вартості активу, а чиста вартість трансформується до вартості переоцінки активу.

Незавершене будівництво обліковується за первісною вартістю, за мінусом резерву на зменшення корисності, якщо необхідно. Незавершене будівництво не амортизується до того моменту, поки актив не буде придатним для використання.

Всі інші компоненти основних засобів обліковуються за первісною вартістю.

Витрати на ремонт та технічне обслуговування визнаються витратами по мірі їх виникнення. Витрати на заміну значних компонентів основних засобів капіталізуються із наступним списанням заміненого компоненту.

Станом на кінець кожного звітного періоду керівництво оцінює наявність ознак зменшення корисності основних засобів. Якщо такі ознаки існують, Група оцінює суму очікуваного відшкодування відповідного активу та визнає збиток від зменшення корисності, якщо сума очікуваного відшкодування активу менше його балансової вартості. Балансова вартість зменшується до вартості відшкодування, і збиток від зменшення корисності визнається у складі прибутку чи збитку за період у сумі, яка перевищує суму переоцінки, визнаної раніше в капіталі. Збиток від зменшення корисності, відображений щодо будь-якого активу у минулих періодах, сторнується, якщо мала місце зміна в оцінках, що використовувались для визначення вартості використання активу або його справедливої вартості за мінусом витрат на продаж.

Прибутки та збитки від вибуття активів визначаються шляхом порівняння суми надходжень із балансовою вартістю та визнаються у складі прибутку чи збитку за період.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Амортизація. Амортизація на землю не нараховується. Амортизація інших компонентів основних засобів починається з дати, коли актив є доступним для використання та розраховується лінійним методом з метою рівномірного зменшення первісної вартості або вартості оцінки до ліквідаційної вартості протягом строку корисного використання активу у роках, в основному, таким чином:

Будівлі	5-50 років
Комп'ютерне обладнання	2-10 років
Офісні меблі та обладнання	4-13 років
Транспортні засоби	5-10 років
Нематеріальні активи	2-10 років
Електронні системи	4-20 років
Інші	4-12 років

Поліпшення орендованих приміщень амортизуються протягом строку оренди. Ліквідаційна вартість активу – це попередньо оцінена сума, що її Група отримала би на поточний час від вибуття активу після вирахування попередньо оцінених витрат на вибуття, якщо актив вже був би застарілим та у стані, очікуваному по закінченні строку його корисного використання. Ліквідаційну вартість слід переглядати принаймні на кінець кожного фінансового року та, якщо очікування суттєво відрізняються від попередніх оцінок, зміни слід відображати, як зміну в обліковій оцінці.

Нематеріальні активи. Нематеріальні активи Групи, крім гудвілу, мають кінцевий термін використання та включають переважно капіталізоване програмне забезпечення.

Придбані ліцензії на комп'ютерне програмне забезпечення капіталізуються на основі витрат, понесених на придбання та введення в експлуатацію конкретного програмного забезпечення.

Витрати, безпосередньо пов'язані з розробкою унікальних програмних продуктів, які можуть бути ідентифіковані, контролюються Групою і, ймовірно, принесуть додаткові економічні вигоди, що перевищують витрати, обліковуються у складі нематеріальних активів. Капіталізовані витрати включають витрати на персонал, який займається розробкою програмного забезпечення, та відповідну частину накладних витрат. Усі інші витрати, пов'язані з програмним забезпеченням (наприклад, його обслуговуванням), відносяться на видатки по мірі їх виникнення. Амортизація на капіталізоване програмне забезпечення нараховується лінійним методом протягом очікуваного строку його використання, який становить 2-10 років.

Оперативна оренда (до 1 січня 2019 року). У випадках, коли Група виступала орендарем в рамках оренди, за якою всі ризики та вигоди, притаманні володінню активом, не передавалися орендодавцем Групі, загальна сума орендних платежів включалася до складу прибутку чи збитку рівними частинами протягом строку оренди.

Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом. У випадках, коли Група виступає лізингодавцем відповідно до лізингового контракту, за яким переважно всі ризики та вигоди, притаманні володінню активом, передаються одержувачу лізингу, активи, передані у лізинг, відображаються у складі дебіторської заборгованості за фінансовим лізингом і обліковуються за поточною вартістю майбутніх лізингових платежів. Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом відображається на дату початку лізингу (дату початку терміну дії лізингу) із використанням ставки дисконтування, визначеної на дату лізингової угоди (датою лізингової угоди вважається дата підписання лізингового контракту або дата, коли сторони домовились про основні умови лізингу, залежно від того, яка дата настала раніше).

Різниця між загальною сумою такої заборгованості та її дисконтованою вартістю відображається як неотриманий фінансовий дохід. Цей дохід визнається протягом терміну лізингу із використанням методу чистих інвестицій (до оподаткування), який відображає постійну періодичну норму доходності. Додаткові витрати, безпосередньо пов'язані з організацією лізингу, включаються до первісної суми дебіторської заборгованості за фінансовим лізингом, зменшуючи суму доходу, що визнається за період лізингу. Фінансові доходи від лізингу обліковуються у складі процентних доходів у прибутку чи збитку за період.

Активи, утримувані для продажу. Група включає до групи активів, утримуваних для продажу, необоротні активи, вартість яких в майбутньому буде відшкодовано шляхом їх продажу, а не використання. Для цього активи повинні бути доступними для негайного продажу в їх теперішньому стані та на умовах, які є звичайними для продажу таких активів, при цьому ймовірність продажу таких активів є високою та керівництво Групи має твердий намір та можливості щодо їх продажу.

Група оцінює такі активи за меншою з двох оцінок: балансової вартості та справедливої вартості за вирахуванням витрат на продаж. Амортизація на необоротні активи, утримувані для продажу, не нараховується.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Заборгованість перед банками та іншими фінансовими організаціями. Заборгованість перед банками та іншими фінансовими організаціями обліковується з моменту надання Групі грошових коштів або інших активів банками-контрагентами або фінансовими організаціями. Непохідні фінансові зобов'язання обліковуються за амортизованою вартістю.

Кошти клієнтів. Кошти клієнтів включають непохідні фінансові зобов'язання перед фізичними особами, державними або юридичними особами та обліковуються за амортизованою вартістю.

Похідні фінансові інструменти. Похідні фінансові інструменти, що включають валютнообмінні контракти, угоди про майбутню процентну ставку, валютні свопи та валютні опціони, обліковуються за справедливою вартістю.

Всі похідні фінансові інструменти показуються як активи, коли їхня справедлива вартість позитивна, і як зобов'язання, коли їхня справедлива вартість негативна. Зміни справедливої вартості похідних інструментів відносяться на прибуток чи збиток за період. Група не застосовує облік хеджування.

Якщо справедлива вартість похідного фінансового інструмента не змінюється внаслідок змін валютних курсів та інших змінних факторів і існує впевненість щодо майбутніх грошових потоків від похідного фінансового інструмента, Група припиняє обліковувати похідний фінансовий інструмент і визнає дебіторську заборгованість у складі інших фінансових активів. Оцінка дебіторської заборгованості за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат, продовжується до моменту погашення такої заборгованості.

Припинення визнання фінансових зобов'язань. Група припиняє визнання фінансового зобов'язання тоді коли воно погашено, тобто коли зобов'язання, передбачене контрактом, виконане, анульоване або строк його дії закінчився. Операція обміну між Групою та кредитором борговими інструментами з суттєво різними умовами обліковується як врегулювання початкового фінансового зобов'язання та визнання нового фінансового зобов'язання. Аналогічно, суттєва зміна умов існуючого фінансового зобов'язання або його частини (незалежно від того, чи є ця зміна наслідком фінансових труднощів) обліковується як врегулювання початкового фінансового зобов'язання і визнання нового фінансового зобов'язання. Різниця між балансовою вартістю фінансового зобов'язання (або частини фінансового зобов'язання), врегульованого або переданого іншій стороні, та сумою сплаченої винагороди, включаючи будь-які передані негрошові активи або прийняті зобов'язання, визнається у складі прибутку чи збитку. Умови вважаються суттєво відмінними у разі, якщо дисконтована поточна вартість грошових потоків відповідно до нових умов, включаючи будь-які сплачені комісійні за вирахуванням отриманих комісійних, які дисконтовані із використанням первісної ефективної ставки відсотка, відрізняється принаймні на 10% від дисконтованої поточної вартості залишкових грошових потоків за початковим фінансовим зобов'язанням. Якщо операція обміну борговими інструментами або зміна їх умов обліковується як врегулювання фінансового зобов'язання, будь-які понесені витрати або сплачені комісійні визнаються у складі прибутку чи збитку від врегулювання зобов'язання. Якщо операція обміну борговими інструментами або зміна їх умов не обліковується як врегулювання фінансового зобов'язання, будь-які понесені витрати або сплачені комісійні призводять до коригування балансової вартості зобов'язання та амортизуються протягом залишкового строку дії зобов'язання, умови якого були змінені.

Податки на прибуток. У цій консолідованій фінансовій звітності оподаткування показано відповідно до вимог законодавства із використанням податкових ставок та законодавчих норм, які діяли або фактично були введені в дію станом на кінець звітного періоду. Витрати з податку на прибуток включають поточні податки та відстрочене оподаткування та відображаються у складі прибутку чи збитку за рік, якщо тільки вони не мають бути відображені в інших сукупних доходах або безпосередньо у складі капіталу у зв'язку з тим, що вони стосуються операцій, які також відображені у цьому самому або іншому періоді в інших сукупних доходах або безпосередньо у складі капіталу.

Поточний податок – сума податків на прибуток, що підлягають сплаті (відшкодуванню) щодо оподаткованого прибутку (податкового збитку) за період. Оподатковуваний прибуток або збиток базується на оціночних показниках, якщо консолідована фінансова звітність ухвалюється до моменту подання відповідних податкових декларацій. Інші податки, за винятком податку на прибуток, обліковуються у складі адміністративних та інших операційних витрат.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Відстрочений податок на прибуток розраховується за методом балансових зобов'язань відносно перенесених податкових збитків та тимчасових різниць, що виникають між податковою базою активів та зобов'язань та їхньою балансовою вартістю для цілей фінансової звітності. Відповідно до виключення при первісному визнанні, відстрочений податок не визнається для тимчасових різниць, що виникають при первісному визнанні активу або зобов'язання у результаті операції, яка не є об'єднанням компаній і яка не впливає на фінансовий результат або оподатковуваний прибуток. Відстрочені податкові зобов'язання не обліковуються для тимчасових різниць при первісному визнанні гудвілу і, згодом, який не вираховується для цілей оподаткування. Активи та зобов'язання з відстроченого оподаткування визначаються із використанням ставок оподаткування, які введені в дію або практично були введені в дію станом на кінець звітного періоду і які, як очікується, застосовуватимуться у періоді, коли будуть сторновані тимчасові різниці або зараховані перенесені податкові збитки. Відстрочені податкові активи та зобов'язання було згорнуто лише по окремих компаніях Групи. Відстрочені податкові активи по тимчасових різницях, що зменшують оподатковувану базу, та перенесені податкові збитки відображаються лише тією мірою, в якій існує ймовірність отримання оподаткованого прибутку, відносно якого можна буде реалізувати тимчасові різниці.

Відстрочений податок на прибуток нараховується за нерозподіленим прибутком дочірніх компаній після придбання та іншими змінами у резервах дочірніх компаній, за винятком випадків, коли Група контролює дивідендну політику дочірньої компанії й існує вірогідність того, що різниця не буде сторнована у передбачуваному майбутньому через дивіденди або іншим чином.

Невизначені податкові позиції. Керівництво оцінює невизначені податкові позиції Групи станом на кінець кожного звітного періоду. Така оцінка виконується виходячи з тлумачення Групою податкового законодавства, яке є чинним або фактично набуло чинності на кінець звітного періоду, та будь-якого відомого рішення судових або інших органів з подібних питань. Зобов'язання зі штрафів, процентів та податків, крім тих, що пов'язані з оподаткуванням прибутку, визнаються на підставі розрахованих керівництвом витрат, необхідних для врегулювання зобов'язання станом на кінець звітного періоду.

Резерви. Резерви – це зобов'язання нефінансового характеру із невизначеним строком або сумою. Резерви відображаються у фінансовій звітності, коли Група має теперішнє юридичне або конструктивне зобов'язання у результаті минулих подій і коли існує ймовірність того, що погашення такого зобов'язання потребуватиме відтоку ресурсів, які передбачають економічні вигоди, а суму цього зобов'язання можна розрахувати з достатнім рівнем впевненості.

Кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість. Кредиторська заборгованість за основною діяльністю визнається, якщо контрагент виконав свої зобов'язання за угодою, і обліковується за амортизованою вартістю.

Акціонерний капітал та емісійний дохід. Прості акції показуються у складі капіталу. Витрати, безпосередньо пов'язані з випуском нових акцій, показуються у складі капіталу як зменшення суми надходжень за вирахуванням податків. Перевищення справедливої вартості внесених у капітал сум над номінальною вартістю випущених акцій обліковується у складі капіталу як емісійний дохід.

Прибуток або збиток, що виникають в результаті операцій з акціонером, визнаються в складі капіталу як результат від операцій з акціонером.

Визнання доходів та витрат. Процентні доходи та витрати за всіма борговими інструментами відображаються відповідно до методу нарахування із використанням методу ефективної ставки відсотка. Цей метод включає до складу процентних доходів та витрат і розподіляє протягом всього періоду дії усі комісії, які виплачують або отримують сторони договору і які є невід'ємною частиною ефективної ставки відсотка, витрати за угодою, а також усі інші премії та дисконти.

Група визнає відсотковий дохід за незнеціненими фінансовими активами на валову балансову вартість таких активів з використанням первісної ефективної ставки відсотка.

Для знецінених фінансових інструментів, відсотковий дохід розраховується як добуток чистої балансової вартості (амортизованої собівартості) і ефективної ставки відсотка.

Процентна виручка за всіма фінансовими активами, що оцінюються за СВПЗ, визнається з використанням договірної процентної ставки в складі статті «Інша процентна виручка» в консолідованому звіті про прибуток або збиток та інший сукупний дохід.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Комісійні, які є невід'ємною частиною ефективної ставки відсотка, включають комісійні, отримані або сплачені у зв'язку із створенням або придбанням фінансового активу чи випуском фінансового зобов'язання (наприклад, комісійні за оцінку кредитоспроможності, оцінку чи облік гарантій або застави, врегулювання умов надання інструменту та обробку документів за угодою). Комісійні за зобов'язання із надання кредиту за ринковими процентними ставками, отримані Групою, є невід'ємною частиною ефективної ставки відсотка, якщо існує імовірність того, що Група укладе конкретний кредитний договір та не плануватиме реалізації кредиту протягом короткого періоду часу після його надання. Група не відносить зобов'язання із надання кредитів до фінансових зобов'язань, що відображаються за справедливою вартістю через фінансовий результат.

Всі інші виплати, комісійні та інші доходи і витрати, як правило, обліковуються за методом нарахування залежно від ступеня завершеності конкретної операції, що визначається як частка фактично наданої послуги у загальному обсязі послуг, які мають бути надані. Комісія за синдикувані кредити відображається як дохід, коли операцію синдикування завершено і Група не залишає собі частину кредитного пакету, або коли Група залишає собі частину кредитного пакету за такою ж ефективною ставкою відсотка, що й інші учасники операції.

Виплати та комісійні в результаті переговорів або участі в переговорах про проведення операції для третьої сторони (наприклад, придбання кредитів, акцій або інших цінних паперів чи придбання або продаж компанії), які Група отримує після завершення відповідної операції, відображаються після завершення зазначеної операції. Виплати за управління активами та інші консультативні послуги з управління визнаються на основі відповідних угод про надання послуг, як правило, пропорційно витраченому часу. Виплати за управління активами, що стосуються інвестиційних фондів, визнаються пропорційно протягом періоду надання послуг. Той же принцип застосовується до послуг з управління коштами, фінансового планування та зберігання цінностей, які надаються протягом тривалого періоду часу.

Перерахунок іноземної валюти. Функціональною валютою Групи і валютою подання звітності Групи є національна валюта України – українська гривня. Операції в іноземній валюті визнаються у функціональній валюті за курсом, що діє на дату здійснення операції.

Монетарні активи та зобов'язання, деноміновані в іноземній валюті, перераховуються у функціональну валюту Групи за офіційним обмінним курсом НБУ станом на кінець кожного відповідного звітного періоду. Доходи і збитки від курсових різниць, що виникають у результаті перерахунку монетарних активів і зобов'язань у функціональну валюту Групи за офіційними обмінними курсами НБУ на кінець періоду, відображаються у складі прибутку чи збитку за період як прибутки мінус збитки від переоцінки іноземної валюти. Перерахунок за курсами на кінець періоду не застосовується до немонетарних статей, які оцінюються за первісною вартістю. Немонетарні статті, які оцінюються за справедливою вартістю, в іноземній валюті, в тому числі інструменти капіталу, перераховуються за курсами обміну на дату визначення справедливої вартості. Вплив змін обмінного курсу на справедливую вартість немонетарних статей, які оцінюються за справедливою вартістю, обліковується у складі прибутків або збитків від зміни справедливої вартості.

Курси валют. Основні курси обміну, що використовувалися для перерахунку сум в іноземній валюті, були такими:

	Середній курс обміну		Середній курс обміну	
	31 грудня 2019, UAH	за 2019 рік, гривень	31 грудня 2018, UAH	за 2018 рік, гривень
1 долар США	23,686200	25,837338	27,688264	27,201620
1 євро	26,422000	28,940552	31,714138	32,134076

Взаємозалік. Взаємозалік фінансових активів та зобов'язань, з подальшим включенням до консолідованого звіту про фінансовий стан лише їхньої чистої суми, може здійснюватися лише у випадку існування юридично визначеного права взаємозаліку визначених сум, коли є намір провести розрахунок на основі чистої суми або одночасно реалізувати актив та розрахуватися за зобов'язаннями. Таке право на взаємозалік (а) не повинне залежати від майбутньої події та (б) повинне мати юридичну силу виконання в усіх наступних обставинах: (i) у ході нормального ведення бізнесу, (ii) у разі невиконання зобов'язань з платежів (події дефолту) та (iii) у випадку неплатоспроможності чи банкрутства.

Прибуток на акцію. Прибуток на акцію розраховується шляхом поділу прибутку або збитку, що належить акціонеру Банку, на середньозважену кількість акцій з участю в обігу протягом звітного періоду.

Витрати на персонал та відповідні відрахування. Витрати на заробітну плату, внески до державного пенсійного фонду і фондів соціального страхування, оплачувані річні відпустки та лікарняні, премії, а також негрошові винагороди нараховуються у тому періоді, в якому відповідні послуги надавались працівниками Групи. У Групи відсутнє юридичне або конструктивне зобов'язання здійснювати пенсійні або інші подібні виплати, крім платежів за планом із встановленими внесками відповідно до законодавства.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Звітність за сегментами. Формат подання інформації про сегменти відповідає формату внутрішньої звітності, яка подається особі, відповідальній за прийняття операційних рішень Групи. Сегменти, чії доходи, фінансові результати та активи перевищують 10% від загальних показників за всіма сегментами, розкриваються окремо.

4 Основні облікові оцінки та судження, що використовувались при застосуванні облікової політики

Група використовує оцінки та припущення, які впливають на суми, що відображаються у консолідованій фінансовій звітності, та на балансову вартість активів та зобов'язань протягом наступного фінансового періоду. Розрахунки та судження постійно оцінюються та базуються на попередньому досвіді керівництва та інших факторах, у тому числі на очікуваннях щодо майбутніх подій, які вважаються обґрунтованими за існуючих обставин. Крім суджень, які передбачають облікові оцінки, керівництво Групи також використовує професійні судження при застосуванні облікової політики. Професійні судження, які чинять найбільш суттєвий вплив на суми, що відображаються у фінансовій звітності, та оцінки, результатом яких можуть бути значні коригування балансової вартості активів та зобов'язань протягом наступного фінансового періоду, включають:

Визначення пов'язаної сторони та початкове визнання операцій з пов'язаними сторонами. У ході звичайної діяльності Група здійснює операції з пов'язаними сторонами. МСФЗ 9 вимагає обліковувати фінансові інструменти при початковому визнанні за справедливою вартістю. За відсутності активного ринку таких операцій, для того щоб визначити, чи здійснювались такі операції за ринковими або неринковими ставками, використовуються професійні судження. Підставою для таких суджень є ціноутворення щодо подібних видів операцій з непов'язаними сторонами та аналіз ефективної ставки відсотка.

Збитки від зменшення корисності кредитів та авансів. Група регулярно проводить оцінку якості кредитного портфеля та оцінює очікувані збитки від можливих втрат. Сума очікуваних кредитних збитків дорівнює 12-місячним очікуваним кредитним збиткам або очікуваним збиткам в межах строку дії фінансового інструменту, якщо відбулось значне погіршення кредитної якості після первісного визнання. Очікувані кредитні збитки в межах строку дії фінансового інструменту визнаються, якщо кредитний ризик за фінансовим інструментом значно збільшився з моменту первісного визнання.

Станом на 31 грудня 2019 року збільшення або зменшення розрахункових та прогнозних показників на 10% за кредитами з оцінкою очікуваних кредитних збитків в межах 12 місяців та з оцінкою кредитних збитків в межах строку дії кредиту на груповій основі призвело б до збільшення або зменшення резерву під очікувані кредитні збитки на 113 мільйонів гривень (2018: збільшення або зменшення резерву під очікувані кредитні збитки на 136 мільйонів гривень).

Станом на 31 грудня 2019 року збільшення або зменшення фактичних збитків на 10% за знеціненими кредитами, що оцінюються на груповій основі, призвело б до збільшення або зменшення резерву під очікувані кредитні збитки на 462 мільйона гривень або 2 540 мільйонів гривень, відповідно (2018 рік: збільшення або зменшення резерву під очікувані кредитні збитки на 494 мільйонів гривень або на 2 817 мільйонів гривень, відповідно).

Станом 31 грудня 2019 року збільшення або зменшення на 10% фактичних збитків від окремих значних знецінених кредитів, що оцінюються на індивідуальній основі, внаслідок можливих відмінностей у сумах та строках грошових потоків призвело б до збільшення або зменшення резервів під очікувані кредитні збитки на 1 033 мільйонів гривень або 20 988 мільйонів гривень, відповідно (2018 рік: збільшення або зменшення резерву під очікувані кредитні збитки на 1 158 або на 21 200 мільйонів гривень, відповідно).

Справедлива вартість інвестиційних цінних паперів за СВПЗ з вбудованим опціоном. Справедлива вартість інвестиційних цінних паперів за СВПЗ з вбудованим опціоном, які не котируються на активних ринках, визначається з використанням методів оцінки. У тих випадках, коли методи оцінки (наприклад, моделі) використовуються для визначення справедливої вартості, вони перевіряються і періодично переглядаються кваліфікованим персоналом. Наскільки це практично можливо, в моделях використовуються тільки спостережувані дані, але там, де це неможливо, наприклад, оцінки волатильності обмінних курсів, для визначення справедливої вартості потрібна певна ступінь судження. Якби волатильність збільшилася на 10% або зменшилася на 5%, то справедлива вартість інвестиційних цінних паперів за СВПЗ з вбудованим опціоном збільшилася б на 440 мільйонів гривень або зменшилася б на 200 мільйонів гривень (2018 рік: збільшилася б на 404 мільйона гривень або зменшилася б на 180 мільйонів гривень). Додаткова інформація представлена в Примітці 29.

Податкове законодавство. Податкове, валютне та митне законодавство України припускає можливість різних тлумачень. Див. Примітку 28.

4 Основні облікові оцінки та судження, що використовувались при застосуванні облікової політики (продовження)

Значні судження при визначенні терміну оренди в договорах з опціоном на подовження. Група визначає термін оренди таким, що не підлягає достроковому припиненню, разом з періодами, щодо яких передбачений опціон на подовження оренди, якщо є достатня впевненість в тому, що він буде виконаний, або періодами, щодо яких передбачений опціон на припинення оренди, якщо є достатня впевненість в тому, що він не буде виконаний.

За деякими договорами оренди у Групі є опціон на подовження оренди активів на додатковий термін від трьох до п'яти років. Група застосовує судження, щоб визначити, чи є у неї достатня впевненість в тому, що вона виконає даний опціон на подовження. При цьому Група враховує всі доречні фактори, що призводять до виникнення економічного стимулу для виконання опціону на подовження оренди. Після дати початку оренди Група повторно оцінює термін оренди при виникненні значної події або зміни обставин, які підконтрольні Групі і впливають на її здатність виконати (або не виконати) опціон на подовження оренди (наприклад, зміна бізнес-стратегії).

5 Нові та переглянуті стандарти та тлумачення, які були випущені, але ще не вступили в силу

Нижче представлені стандарти та інтерпретації, які були випущені, але ще не набрали чинності на дату публікації консолідованої фінансової звітності Групи. Група планує застосувати ці стандарти після їх вступу в силу.

Поправки до МСФЗ (IFRS) 10 та МСБО (IAS) 28: «Продаж або внесення активів в асоційовану компанію чи спільне підприємство інвестором» (випущені 11 вересня 2014 року і вступають в силу для річних періодів, які починаються після дати, визначеної Радою з міжнародних стандартів фінансової звітності). Поправки розглядають протиріччя між МСФЗ (IFRS) 10 та МСБО (IAS) 28, в частині обліку втрати контролю над дочірньою організацією, яка продається асоційованій компанії або спільному підприємству або вноситься до них. Поправки роз'яснюють, що прибуток або збиток, які виникають у результаті продажу або внеску активів, які представляють собою бізнес згідно з визначенням в МСФЗ (IFRS) 3, в угоді між інвестором і його асоційованою компанією або спільним підприємством, визнаються в повному обсязі. Однак прибуток або збиток, які виникають в результаті продажу або внеску активів, які не становлять собою бізнес, визнаються тільки в межах часток участі, наявних у інших, ніж компанія, інвесторів в асоційованій компанії або спільному підприємстві. Група не очікує істотного ефекту від застосування цих поправок.

МСФЗ (IFRS) 17 «Договори страхування» (випущений у травні 2017 року і вступає в дію з 1 січня 2023 року або після цієї дати). МСФЗ 17 – це новий комплексний стандарт для договорів страхування, який розглядає питання визнання і оцінки, подання та розкриття інформації. Коли МСФЗ (IFRS) 17 вступить в силу, він замінить собою МСФЗ (IFRS) 4 «Договори страхування», який був випущений у 2005 році. МСФЗ (IFRS) 17 застосовується до всіх видів договорів страхування (наприклад, страхування життя і страхування, відмінного від нього, пряме страхування і перестрахування) незалежно від виду організації, яка випускає їх, а також до певних гарантій і фінансових інструментів з умовами дискреційної участі. Є декілька винятків із сфери застосування. Основна мета МСФЗ (IFRS) 17 полягає в наданні моделі обліку договорів страхування, яка є більш ефективною і послідовною для страховиків. На відміну від вимог МСФЗ (IFRS) 4, які в основному базуються на попередніх місцевих облікових політиках, МСФЗ (IFRS) 17 надає всебічну модель обліку договорів страхування, охоплюючи все доречні аспекти обліку. В основі МСФЗ (IFRS) 17 лежить загальна модель, доповнена наступним:

- певні модифікації для договорів страхування з прямою участю в інвестиційному доході (метод змінної винагороди);
- спрощений підхід (підхід на основі розподілу премії) в основному для короткострокових договорів.

МСФЗ (IFRS) 17 не є застосовним для Групи тому Група очікує, що застосування цього стандарту не буде мати вплив на окрему фінансову звітність.

Поправки до МСФЗ (IFRS) 3 «Об'єднання бізнесу» (випущені в жовтні 2018 року, застосовуються до річних періодів, що починаються 1 січня 2020 року або після цієї дати). Поправки звужили і уточнили визначення бізнесу. Вони також дозволяють спростити оцінку того, чи є придбаний набір видів діяльності і активів групою активів, а не бізнесом.

Група не очікує, що зазначені поправки матимуть суттєвий вплив на цю консолідовану фінансову звітність.

Поправки до МСФЗ (IAS) 1 «Подання фінансової звітності» та до МСФЗ (IAS) 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки» (випущені в жовтні 2018 року, застосовуються до річних періодів, що починаються 1 січня 2020 року або після цієї дати). Поправки уточнюють і приводять у відповідність визначення «суттєвого» і дають вказівки, які допоможуть поліпшити узгодженість в застосуванні цієї концепції щоразу, коли вона використовується в стандартах МСФЗ. Група не очікує, що зазначені поправки та новий стандарт матимуть суттєвий вплив на цю консолідовану фінансову звітність.

6 Грошові кошти та їх еквіваленти та обов'язкові резерви

<i>У мільйонах українських гривень</i>	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.
Грошові кошти в касі	19 519	15 905
Залишок на рахунку в НБУ	8 525	6 061
Залишок на рахунку та обов'язкові резерви в Центральному банку Кіпру	1 402	1 682
Кореспондентські рахунки та депозити «овернайт» в банках		
- Україна	4	5
- ОЕСР	16 393	3 549
- Інші країни, крім ОЕСР	66	173
Мінус: резерв під очікувані кредитні збитки в межах 12 місяців	(15)	(15)
Всього грошових коштів та їх еквівалентів та обов'язкових резервів	45 894	27 360

Станом на 31 грудня 2019 року обов'язкові резерви на рахунках філії Групи на Кіпрі зберігалися в Центральному банку Кіпру на загальну суму 81 мільйон гривень (на 31 грудня 2018 року: 96 мільйонів гривень) та на кореспондентських рахунках Групи зберігалися обмежені за рішенням суду кошти у сумі 5 мільйонів гривень. Крім того, станом на 31 грудня 2019 року кошти в філії Групи на Кіпрі в сумі 1 321 мільйон гривень (на 31 грудня 2018 року: 1 586 мільйонів гривень) були обмежені у використанні аналогічним чином як обов'язкові резерви і були не доступні для операційної діяльності.

Оскільки відповідні активи не можна використовувати для фінансування поточної діяльності Групи, для цілей складання консолідованого звіту про рух грошових коштів 1 407 мільйонів гривень таких коштів було виключено зі складу грошових коштів та їх еквівалентів (на 31 грудня 2018 року: 1 683 мільйони гривень).

<i>У мільйонах українських гривень</i>	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.
Всього грошових коштів та їх еквівалентів та обов'язкових резервів	45 894	27 360
Мінус: обов'язковий резерв та обмежені у використанні кошти	(1 407)	(1 682)
Грошові кошти та їх еквіваленти для цілей складання консолідованого звіту про рух грошових коштів	44 487	25 678

Станом на 31 грудня 2019 року залишок на рахунку в НБУ, наданий у забезпечення кредиту рефінансування, отриманого від НБУ, становив 1 294 мільйони гривень (на 31 грудня 2018 року: 1 294 мільйони гривень). Див. Примітки 15 та 28. Ці кошти були доступні для фінансування поточних операцій Групи.

Для цілей визначення очікуваних кредитних збитків Група оцінює всі фінансові активи у складі грошових коштів та їх еквівалентів та обов'язкових резервів на індивідуальній основі із використанням рейтингів та показників імовірності дефолтів, оприлюднених міжнародними рейтинговими агентствами Fitch Ratings, Moody's і Standard&Poor's, які мають безперервну, цілісну та багаторічну історію щодо дефолтів.

За кореспондентським рахунком в НБУ, проводиться оцінка контрагента відповідно до найвищого рейтингу за національною шкалою.

6   **Грошові кошти та їх еквіваленти та обов'язкові резерви (продовження)**

Станом на 31 грудня 2019 року кредитна якість грошових коштів та їх еквівалентів та обов'язкових резервів, що основана на рейтингах міжнародної рейтингової агенції Moody's, за умови їх наявності, або на рейтингах інших міжнародних рейтингових агенцій, трансформованих до найближчого еквівалента за шкалою рейтингів Moody's була наступною:

	Грошові кошти в касі	Залишки на рахунках у центральних банках, у тому числі обов'язкові резерви	Кореспондентські рахунки та депозити «овернайт» в банках	Всього
<i>У мільйонах українських гривень</i>				
Грошові кошти в касі	19 519	-	-	19 519
Залишки на рахунках у центральних банках	-	9 927	-	9 927
Рейтинг Аa1-Аa2	-	-	10 172	10 172
Рейтинг А1-А2	-	-	4 738	4 738
Рейтинг Ваa1-Ваa3	-	-	1 468	1 468
Рейтинг Ва1-Ва3	-	-	1	1
Рейтинг В3	-	-	5	5
Рейтинг Саa1-Саa2	-	-	58	58
Без рейтингу	-	-	21	21
Всього грошових коштів та їх еквівалентів та обов'язкових резервів, загальна сума	19 519	9 927	16 463	45 909

Станом на 31 грудня 2018 року кредитна якість грошових коштів та їх еквівалентів та обов'язкових резервів, що основана на рейтингах міжнародної рейтингової агенції Moody's, за умови їх наявності, або на рейтингах інших міжнародних рейтингових агенцій, трансформованих до найближчого еквівалента за шкалою рейтингів Moody's була наступною:

	Грошові кошти в касі	Залишки на рахунках у центральних банках, у тому числі обов'язкові резерви	Кореспондентські рахунки та депозити «овернайт» в банках	Всього
<i>У мільйонах українських гривень</i>				
Грошові кошти в касі	15 905	-	-	15 905
Залишки на рахунках у центральних банках	-	7 743	-	7 743
Рейтинг Аa1-Аa2	-	-	2 625	2 625
Рейтинг А1-А2	-	-	829	829
Рейтинг Ваa1-Ваa3	-	-	68	68
Рейтинг Ва2-Ва3	-	-	24	24
Рейтинг Саa1 - Саa2	-	-	135	135
Без рейтингу	-	-	46	46
Всього грошових коштів та їх еквівалентів та обов'язкових резервів, загальна сума	15 905	7 743	3 727	27 375

Значні негрошові операції, що стосувалися змін у операційних активах та зобов'язаннях

Протягом 2018 року, у зв'язку з отриманням додаткової інформації Група повернула на баланс заборгованість за кредитами та авансами клієнтів та, відповідно, відкоригував (зменшив) балансову вартість майна, що перейшло у власність банку як заставодержателя у сумі 5 613 мільйонів гривень.

Аналіз грошових коштів та їх еквівалентів і обов'язкових резервів за географічним принципом, строками погашення та процентними ставками поданий у Примітці 26.

ГРУПА "ПРИВАТБАНК"**Примітки до консолідованої фінансової звітності – за дванадцять місяців, що закінчилися 31 грудня 2019****7 Заборгованість банків**

<i>У мільйонах українських гривень</i>	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.
Депозитні сертифікати Національного банку України	27 043	-
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	75	-
Всього заборгованості банків	27 118	-

Нижче поданий аналіз заборгованості банків за кредитною якістю станом на 31 грудня 2019 року:

<i>У мільйонах українських гривень</i>	Депозитні сертифікати Національного банку України	Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	Всього
- Депозитні сертифікати Національного банку України	27 043	-	27 043
- Рейтинг B2	-	75	75
Всього заборгованості банків	27 043	75	27 118

Станом на 31 грудня 2019 року депозитні сертифікати було залучено під ставку від 11,5% до 13,5% річних.

Кредитна якість оснований на рейтингах міжнародної рейтингової агенції Moody's, за умови їх наявності, або на рейтингах інших міжнародних рейтингових агенцій, трансформованих до найближчого еквівалента за шкалою рейтингів Moody's. Основний фактор, який враховує Група при визначенні того, чи є сума заборгованості знеціненою, – це її прострочений статус.

Інформацію про розрахункову справедливу вартість кожного класу заборгованості банків подано у Примітці 29. Аналіз заборгованості банків за географічним принципом, строками погашення та процентними ставками поданий у Примітці 26.

8 Кредити та аванси клієнтам

<i>У мільйонах українських гривень</i>	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.
Кредити та дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом, що управляються як окремий портфель	210 579	212 795
Кредити юридичним особам	6 250	5 648
Кредити фізичним особам – кредитні картки	51 890	45 314
Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	11 467	12 923
Кредити фізичним особам – споживчі кредити	4 148	4 193
Кредити фізичним особам – кредити на придбання автомобіля	250	332
Кредити фізичним особам – інші кредити	498	672
Кредити підприємствам малого та середнього бізнесу (МСП)	8 555	8 251
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом – юридичні особи	742	710
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом – фізичні особи	1 152	654
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом – підприємства малого та середнього бізнесу (МСП)	418	248
Придбані/створені знецінені кредити	94	196
Всього кредитів та авансів клієнтам, загальна сума	296 043	291 936
Мінус: резерв під очікувані кредитні збитки	(236 499)	(241 796)
Всього кредитів та авансів клієнтам	59 544	50 140

8 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

Станом на 31 грудня 2019 та 2018 років категорія «Кредити, що управляються як окремий портфель» включає в себе непрацюючі кредити, які були видані до 19 грудня 2016 року. На думку керівництва, цей портфель має спільні показники кредитного ризику, незалежно від класифікації за галуззю економіки та напрямом комерційної діяльності на дату видачі таких кредитів. Станом на 31 грудня 2019 року Група визнала 207 851 мільйон гривень резерву під очікувані кредитні збитки за цими кредитами (31 грудня 2018 року: 209 453 мільйони гривень).

ГРУПА "ПРИВАТБАНК"

Примітки до консолідованої фінансової звітності – за дванадцять місяців, що закінчились 31 грудня 2019

8 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

У таблиці нижче представлений аналіз змін валової балансової вартості кредитів та авансів клієнтам у 2019 році:

	Валова балансова вартість на 1 січня 2019	Переведення кредитів в категорію					Нові визнані фінансові активи	Інші зміни валової балансової ї вартості	Списані протяго м звітнього періоду	Курсові різниці	Валова балансова вартість на 31 грудня 2019
		З оцінкою очікуваних кредитних збитків в межах 12 місяців	З оцінкою кредитних збитків в межах строку дії кредиту	Знецінені кредити	Припиненн я визнання фінансових інструменті в						
З оцінкою очікуваних кредитних збитків в межах 12 місяців	45 765	3 439	(5 738)	(244)	(25 490)	46 071	(8 133)	-	(101)	55 569	
Кредити та дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом, що управляються як окремий портфель	-	-	-	-	(1)	1	-	-	-	-	
Кредити юридичним особам	3 326	456	(949)	(10)	(3 251)	4 503	373	-	(91)	4 357	
Кредити фізичним особам – кредитні картки	32 452	2 156	(3 416)	(170)	(15 855)	22 099	1 339	-	-	38 605	
Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	909	68	(36)	(40)	(87)	1 107	(209)	-	-	1 712	
Кредити фізичним особам – споживчі кредити	3 933	47	(112)	(6)	(2 498)	8 874	(6 321)	-	-	3 917	
Кредити фізичним особам – кредити на придбання автомобіля	1	-	-	-	-	-	(1)	-	-	-	
Кредити фізичним особам – інші кредити	39	-	-	-	(85)	94	(15)	-	-	33	
Кредити підприємствам малого та середнього бізнесу (МСП)	3 782	347	(780)	(14)	(3 594)	7 993	(2 639)	-	(10)	5 085	
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	1 323	365	(445)	(4)	(119)	1 400	(660)	-	-	1 860	
З оцінкою кредитних збитків в межах строку дії кредиту	1 556	(2 772)	5 912	(2 461)	(726)	389	(458)	(2)	(39)	1 399	
Кредити та дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом, що управляються як окремий портфель	10	-	3	(20)	(6)	10	5	-	(2)	-	
Кредити юридичним особам	284	(454)	981	(64)	(458)	143	(180)	-	(1)	251	
Кредити фізичним особам – кредитні картки	596	(1 588)	3 467	(2 045)	(38)	9	110	-	-	511	
Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	313	(23)	112	(49)	(26)	-	(57)	(1)	(36)	233	
Кредити фізичним особам – споживчі кредити	20	(37)	112	(52)	(8)	1	(26)	-	-	10	
Кредити фізичним особам – кредити на придбання автомобіля	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	
Кредити підприємствам малого та середнього бізнесу (МСП)	218	(323)	789	(206)	(184)	76	(247)	(1)	-	122	
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	114	(347)	448	(25)	(6)	150	(63)	-	-	271	
Знецінені кредити	244 419	(667)	(174)	2 705	(652)	158	4 688	(3 095)	(8 401)	238 981	
Кредити та дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом, що управляються як окремий портфель	212 785	-	(3)	20	(68)	73	4 036	(3)	(6 261)	210 579	
Кредити юридичним особам	2 038	(2)	(32)	74	(65)	7	19	(165)	(232)	1 642	
Кредити фізичним особам – кредитні картки	12 266	(568)	(50)	2 214	(270)	55	27	(897)	(3)	12 774	
Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	11 701	(45)	(77)	89	(127)	4	491	(958)	(1 556)	9 522	
Кредити фізичним особам – споживчі кредити	240	(9)	-	58	(21)	4	(22)	(29)	-	221	
Кредити фізичним особам – кредити на придбання автомобіля	330	-	-	-	(4)	-	(1)	(44)	(32)	249	
Кредити фізичним особам – інші кредити	633	-	-	-	(17)	1	(42)	(105)	(5)	465	
Кредити підприємствам малого та середнього бізнесу (МСП)	4 251	(24)	(9)	220	(70)	14	171	(894)	(311)	3 348	
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	175	(19)	(3)	30	(10)	-	9	-	(1)	181	
Придбані/створені знецінені кредити	196				-	16	-	(118)	-	94	
Всього кредитів та авансів клієнтам, загальна сума	291 936	-	-	-	(26 868)	46 634	(3 903)	(3 215)	(8 541)	296 043	

ГРУПА "ПРИВАТБАНК"

Примітки до консолідованої фінансової звітності – за дванадцять місяців, що закінчились 31 грудня 2019

8 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

У таблиці нижче представлений аналіз змін валової балансової вартості кредитів та авансів клієнтам у 2018 році:

	Валова балансова вартість на 1 січня 2018	Переведення кредитів в категорію				Нові визнані фінансові активи	Інші зміни валової балансової ї вартості	Курсові різниці	Валова балансова вартість на 31 грудня 2018
		З оцінкою очікуваних кредитних збитків в межах 12 місяців	З оцінкою кредитних збитків в межах строку дії кредиту	Знецінені кредити	Припинення визнання фінансових інструментів				
З оцінкою очікуваних кредитних збитків в межах 12 місяців	31 176	4 924	(5 202)	(252)	(16 133)	35 081	(3 868)	39	45 765
Кредити та дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом, що управляються як окремий портфель	4	-	(9)	-	(4)	-	(32)	41	-
Кредити юридичним особам	1 476	496	(518)	(22)	(1 542)	2 952	486	(2)	3 326
Кредити фізичним особам – кредитні картки	24 393	3 414	(3 623)	(128)	(10 596)	15 788	3 204	-	32 452
Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	257	119	(23)	(66)	(25)	719	(72)	-	909
Кредити фізичним особам – споживчі кредити	2 873	220	(171)	(8)	(1 929)	8 451	(5 503)	-	3 933
Кредити фізичним особам – кредити на придбання автомобіля	2	1	-	(1)	-	-	(1)	-	1
Кредити фізичним особам – інші кредити	17	-	-	-	(52)	75	(1)	-	39
Кредити підприємствам малого та середнього бізнесу (МСП)	1 858	451	(614)	(20)	(1 937)	5 695	(1 651)	-	3 782
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	296	223	(244)	(7)	(48)	1 401	(298)	-	1 323
З оцінкою кредитних збитків в межах строку дії кредиту	2 806	(4 232)	5 351	(2 100)	(1 326)	1 524	(392)	(75)	1 556
Кредити та дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом, що управляються як окремий портфель	502	-	9	(12)	(433)	-	(17)	(39)	10
Кредити юридичним особам	269	(496)	532	(28)	(244)	322	(71)	-	284
Кредити фізичним особам – кредитні картки	1 142	(2 839)	3 657	(1 694)	(371)	482	219	-	596
Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	444	(46)	93	(91)	(36)	28	(70)	(9)	313
Кредити фізичним особам – споживчі кредити	132	(209)	171	(63)	(96)	342	(257)	-	20
Кредити фізичним особам – кредити на придбання автомобіля	2	-	-	-	-	-	(1)	-	1
Кредити підприємствам малого та середнього бізнесу (МСП)	242	(430)	629	(171)	(213)	356	(195)	-	218
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	73	(212)	260	(41)	67	(6)	-	(27)	114
Знецінені кредити	229 169	(692)	(149)	2 352	(464)	65	15 059	(921)	244 419
Кредити та дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом, що управляються як окремий портфель	199 841	-	-	12	(96)	-	13 665	(637)	212 785
Кредити юридичним особам	1 893	-	(14)	50	(21)	1	164	(35)	2 038
Кредити фізичним особам – кредитні картки	10 962	(574)	(32)	1 822	(179)	39	226	2	12 266
Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	11 260	(73)	(70)	157	(66)	4	665	(176)	11 701
Кредити фізичним особам – споживчі кредити	226	(10)	-	71	(20)	13	(39)	(1)	240
Кредити фізичним особам – кредити на придбання автомобіля	332	(1)	-	1	(3)	-	4	(3)	330
Кредити фізичним особам – інші кредити	761	-	-	-	(36)	5	(57)	(40)	633
Кредити підприємствам малого та середнього бізнесу (МСП)	3 734	(22)	(16)	190	(43)	8	431	(31)	4 251
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	160	(12)	(17)	49	-	(5)	-	-	175
Придбані/створені знецінені кредити	189				(2)	2	7	-	196
Всього кредитів та авансів клієнтам, загальна сума	263 340	-	-	-	(17 925)	36 672	10 806	(957)	291 936

ГРУПА "ПРИВАТБАНК"

Примітки до консолідованої фінансової звітності – за дванадцять місяців, що закінчились 31 грудня 2019

8 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

У таблиці нижче представлений аналіз зміни резерву під очікувані кредитні збитки у 2019 році:

Резерв під очікувані кредитні збитки на 1 січня 2019	Переведення кредитів в категорію					Нові визнані фінансові активи	Зміни параметрів ризику за звітний період	Коригування процентного доходу з нецініми кредитами	Списані протягом року	Курсові різниці	Резерв під очікувані кредитні збитки на 31 грудня 2019
	З оцінкою очікуваних кредитних збитків в межах 12 місяців	З оцінкою кредитних збитків в межах строку дії кредиту	Знецінені кредити	Припинення визнання фінансових інструментів	Знецінені кредити						
Резерв під очікувані кредитні збитки в межах 12 місяців	1 037	1 181	(643)	(7)	(425)	739	(1 002)	-	-	(2)	878
Кредити юридичним особам	121	19	(24)	-	(44)	85	(81)	-	-	(2)	74
Кредити фізичним особам – кредитні картки	722	1 014	(500)	(6)	(288)	370	(699)	-	-	-	613
Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	19	39	(3)	(1)	(3)	20	(40)	-	-	-	31
Кредити фізичним особам – споживчі кредити	39	25	(20)	-	(16)	76	(67)	-	-	-	37
Кредити підприємствам малого та середнього бізнесу (МСП)	88	51	(69)	-	(71)	147	(84)	-	-	-	62
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	48	33	(27)	-	(3)	41	(31)	-	-	-	61
Резерв під очікувані кредитні збитки в межах строку дії кредиту	414	(719)	764	(1 236)	(75)	19	1 119	-	(2)	(6)	278
Кредити та дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом, що управляються як окремий портфель	3	-	2	(2)	-	-	(3)	-	-	-	-
Кредити юридичним особам	88	(17)	44	(29)	(26)	3	(52)	-	-	-	11
Кредити фізичним особам – кредитні картки	246	(631)	532	(1 041)	(12)	-	1 111	-	-	-	205
Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	39	(4)	60	(11)	(3)	-	(53)	-	(1)	(5)	22
Кредити фізичним особам – споживчі кредити	10	(18)	20	(29)	(5)	-	26	-	-	-	4
Кредити підприємствам малого та середнього бізнесу (МСП)	23	(31)	77	(122)	(29)	7	95	-	(1)	(1)	18
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	5	(18)	29	(2)	-	9	(5)	-	-	-	18
Резерв під очікувані кредитні збитки - знецінені кредити	240 169	(462)	(121)	1 243	(609)	151	309	5 862	(3 095)	(8 184)	235 263
Кредити та дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом, що управляються як окремий портфель	209 450	-	(2)	2	(67)	73	(271)	4 788	(3)	(6 119)	207 851
Кредити юридичним особам	1 988	(2)	(21)	30	(66)	7	(56)	110	(165)	(227)	1 598
Кредити фізичним особам – кредитні картки	11 915	(382)	(32)	1 046	(248)	49	538	265	(897)	(4)	12 250
Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	11 246	(36)	(56)	12	(111)	4	38	463	(958)	(1 485)	9 117
Кредити фізичним особам – споживчі кредити	236	(7)	-	29	(19)	4	(21)	22	(29)	-	215
Кредити фізичним особам – кредити на придбання автомобіля	330	-	-	-	(4)	-	(3)	2	(44)	(32)	249
Кредити фізичним особам – інші кредити	627	-	-	-	(17)	1	(45)	5	(105)	(5)	461
Кредити підприємствам малого та середнього бізнесу (МСП)	4 217	(20)	(8)	122	(69)	13	88	207	(894)	(312)	3 344
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	160	(15)	(2)	2	(8)	-	41	-	-	-	178
Резерв під очікувані кредитні - придбані/створені знецінені кредити	176	-	-	-	3	16	(7)	10	(118)	-	80
Всього резерву під очікувані кредитні збитки	241 796	-	-	-	(1 106)	925	419	5 872	(3 215)	(8 192)	236 499

ГРУПА "ПРИВАТБАНК"

Примітки до консолідованої фінансової звітності – за дванадцять місяців, що закінчились 31 грудня 2019

8 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

У таблиці нижче представлений аналіз зміни резерву під очікувані кредитні збитки у 2018 році:

Резерв під очікувані кредитні збитки на 1 січня 2018	Переведення кредитів в категорію				Припинення визнання фінансових інструментів	Нові визнані фінансові активи	Зміни параметрів ризику за звітний період	Коригування процентного доходу за звітний період	Списання протягом року	Курсові різниці	Резерв під очікувані кредитні збитки на 31 грудня 2018
	З оцінкою очікуваних кредитних збитків в межах 12 місяців	З оцінкою кредитних збитків в межах строку дії кредиту	Знецінені кредити	Знецінені кредити							
Резерв під очікувані кредитні збитки в межах 12 місяців	918	1 377	(833)	(9)	(280)	563	(699)	-	-	-	1 037
Кредити та дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом, що управляються як окремий портфель	2	-	(2)	-	-	-	(1)	-	-	1	-
Кредити юридичним особам	246	39	(216)	(1)	(31)	98	(13)	-	-	(1)	121
Кредити фізичним особам – кредитні картки	555	1 225	(570)	(5)	(212)	310	(581)	-	-	-	722
Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	6	66	(1)	(2)	(1)	14	(63)	-	-	-	19
Кредити фізичним особам – споживчі кредити	35	8	(4)	-	(3)	16	(13)	-	-	-	39
Кредити підприємствам малого та середнього бізнесу (МСП)	57	27	(28)	(1)	(32)	66	(1)	-	-	-	88
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	17	12	(12)	-	(1)	59	(27)	-	-	-	48
Резерв під очікувані кредитні збитки в межах строку дії кредиту	293	(889)	930	(965)	(40)	47	1 039	-	-	(1)	414
Кредити та дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом, що управляються як окремий портфель	6	-	2	(2)	-	-	(3)	-	-	-	3
Кредити юридичним особам	21	(39)	227	(3)	(6)	16	(128)	-	-	-	88
Кредити фізичним особам – кредитні картки	161	(812)	598	(895)	(17)	12	1 199	-	-	-	246
Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	73	(10)	35	(11)	(3)	8	(52)	-	-	(1)	39
Кредити фізичним особам – споживчі кредити	8	(6)	4	(6)	(1)	1	10	-	-	-	10
Кредити підприємствам малого та середнього бізнесу (МСП)	19	(15)	40	(46)	(13)	7	31	-	-	-	23
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	5	(7)	24	(2)	-	3	(18)	-	-	-	5
Резерв під очікувані кредитні збитки - знецінені кредити	224 997	(488)	(97)	974	(319)	47	6 033	9 985	(25)	(938)	240 169
Кредити та дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом, що управляються як окремий портфель	196 546	-	-	2	(96)	-	5 432	8 215	-	(649)	209 450
Кредити юридичним особам	1 810	-	(11)	4	(15)	1	(20)	259	-	(40)	1 988
Кредити фізичним особам – кредитні картки	10 761	(413)	(28)	900	(119)	38	410	366	-	-	11 915
Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	10 768	(57)	(34)	14	(31)	1	101	679	(21)	(174)	11 246
Кредити фізичним особам – споживчі кредити	221	(2)	-	6	(4)	1	(5)	20	-	(1)	236
Кредити фізичним особам – кредити на придбання автомобіля	332	-	-	-	(1)	-	(2)	6	(1)	(4)	330
Кредити фізичним особам – інші кредити	731	-	-	-	(27)	1	(46)	9	-	(41)	627
Кредити підприємствам малого та середнього бізнесу (МСП)	3 683	(11)	(12)	46	(24)	5	131	431	(3)	(29)	4 217
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	145	(5)	(12)	2	(2)	-	32	-	-	-	160
Резерв під очікувані кредитні - придбані/створені знецінені кредити	132	-	-	-	(1)	1	31	13	-	-	176
Всього резерву під очікувані кредитні збитки	226 340	-	-	-	(640)	658	6 404	9 998	(25)	(939)	241 796

8 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

За 2019 рік кредити та аванси клієнтам, які Група списала за рахунок резервів в минулих роках, було відшкодовано в загальній сумі 338 мільйонів гривень (за 2018 рік: 360 мільйонів гривень) включаючи відшкодування 233 мільйонів гривень за кредитними картками (за 2018 рік: 249 мільйонів гривень), 100 мільйона гривень за кредитами юридичним особам (за 2018 рік: 106 мільйонів гривень) та 5 мільйони гривень за кредитами підприємствам малого та середнього бізнесу (за 2018 рік: 5 мільйонів гривень). Сума відшкодування була визнана безпосередньо в прибутках чи збитках у складі відрахувань на зменшення корисності кредитів та авансів клієнтам. Див. Примітку 21.

Концентрація клієнтського кредитного портфелю за галузями економіки та напрямками комерційної діяльності була такою:

У мільйонах українських гривень	31 грудня 2019р.		31 грудня 2018р.	
	Сума	%	Сума	%
Кредити та дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом, що управляються як окремий портфель	210 579	71	212 795	73
Кредити фізичним особам	69 499	23	64 284	22
Кредити юридичним особам				
АПК та харчова промисловість	1 942	1	2 298	1
Товари народного споживання	1 192	-	771	-
Інше	3 858	1	3 289	1
Кредити підприємствам малого та середнього бізнесу (МСП)				
Надання побутових, індивідуальних та професійних послуг	2 440	1	2 664	1
АПК та харчова промисловість	2 316	1	1 934	1
Товари народного споживання	1 651	1	1 240	-
Інфраструктура	599	-	556	-
Інше	1 967	1	2 105	1
Всього кредитів та авансів клієнтам, загальна сума	296 043	100	291 936	100

Станом на 31 грудня 2019 року загальна сума кредитів найбільшим 10 клієнтам Групи, крім тих що управляються як окремий портфель, складала 2 191 мільйон гривень (31 грудня 2018 року: 2 164 мільйона гривень) або 3% від загальної суми кредитів за вирахуванням тих, що управляються як окремий портфель (31 грудня 2018 року: 3%). Резерв під очікувані кредитні збитки, пов'язаний з цими позичальниками становив 663 мільйони гривень (на 31 грудня 2018 року: 1 290 мільйонів гривень).

8 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

Нижче показана дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом з урахуванням фінансового лізингу, що включено до портфелю, що управляється як окремих, (загальна сума інвестицій у лізинг) та її поточна вартість на 31 грудня 2019 року:

<i>У мільйонах українських гривень</i>	До погашення протягом 1 року	До погашення протягом 1-5 років	До погашення після 5 років	Всього
Дебіторська заборгованість за платежами з фінансового лізингу на 31 грудня 2019 р.	8 661	6 607	316	15 584
Неотриманий фінансовий дохід	(831)	(1 300)	(25)	(2 156)
Поточна вартість дебіторської заборгованості за платежами з фінансового лізингу на 31 грудня 2019 р.	7 830	5 307	291	13 428
Мінус: резерви під очікувані кредитні збитки	(6 125)	(3 231)	(261)	(9 617)
Всього дебіторської заборгованості за платежами з фінансового лізингу	1 705	2 076	30	3 811

Нижче показана дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом з урахуванням фінансового лізингу, що включено до портфелю, що управляється як окремих, (загальна сума інвестицій у лізинг) та її поточна вартість на 31 грудня 2018 року:

<i>У мільйонах українських гривень</i>	До погашення протягом 1 року	До погашення протягом 1-5 років	До погашення після 5 років	Всього
Дебіторська заборгованість за платежами з фінансового лізингу на 31 грудня 2018 р.	5 697	7 606	1 332	14 635
Неотриманий фінансовий дохід	(928)	(1 847)	(110)	(2 885)
Поточна вартість дебіторської заборгованості за платежами з фінансового лізингу на 31 грудня 2018 р.	4 769	5 759	1 222	11 750
Мінус: резерви під очікувані кредитні збитки	(3 585)	(3 896)	(1 034)	(8 515)
Всього дебіторської заборгованості за платежами з фінансового лізингу	1 184	1 863	188	3 235

ГРУПА "ПРИВАТБАНК"

Примітки до консолідованої фінансової звітності – за дванадцять місяців, що закінчились 31 грудня 2019

8 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

У таблиці нижче представлений аналіз кредитів за кредитною якістю у 2019 році:

	Кредити та дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом, що управляються як окремих портфель	Кредити юридичним особам	Кредити фізичним особам				МСП	Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом – юридичні особи	Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом – фізичні особи	Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом – підприємства малого та середнього бізнесу (МСП)	Всього	
			Кредитні картки	Іпотечні кредити	Кредити на придбання автомобіля	Споживчі кредити						Інші кредити
<i>У мільйонах українських гривень</i>												
З оцінкою очікуваних кредитних збитків в межах 12 місяців												
Не прострочені	-	-	-	-	-	-	-	180	-	-	2 177	
Кредити великим позичальникам	-	1 997	-	-	-	-	-	-	-	-	4 413	
Кредити середнім позичальникам	-	2 311	-	-	-	-	1 662	278	-	162	3 545	
Кредити малим позичальникам	-	49	-	-	-	-	3 321	15	-	160	393	
Кредити від 1 до 100 мільйонів гривень	-	-	39	294	-	1	-	-	38	-	44 116	
Кредити менше 1 мільйона гривень	-	-	37 787	1 407	-	3 900	-	-	1 007	-	922	
Прострочені менше ніж 30 днів	-	15	777	18	-	18	75	-	16	3		
Всього кредитів та авансів клієнтам з оцінкою очікуваних кредитних збитків протягом 12 місяців	-	4 372	38 603	1 719	-	3 919	36	5 058	473	1 061	325	55 566
З оцінкою кредитних збитків в межах строку дії кредиту												
не прострочені	-	240	24	201	-	-	-	88	250	1	10	814
прострочені менше ніж 30 днів	-	5	14	3	-	-	-	2	-	-	-	24
прострочені від 31 до 90 днів	10	7	472	12	-	9	-	28	1	4	5	548
прострочені більше ніж 90 днів	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Всього кредитів та авансів клієнтам з оцінкою очікуваних кредитних збитків протягом всього терміну дії договору	10	252	510	216	-	9	-	118	251	5	15	1 386
Знецінені кредити												
не прострочені	11 929	4	37	28	-	2	-	20	1	2	1	12 024
прострочені менше ніж 30 днів	-	-	13	6	-	-	-	4	-	-	-	23
прострочені від 31 до 90 днів	-	187	21	3	-	-	-	1	-	-	-	212
прострочені від 91 до 180 днів	3 740	2	505	14	-	6	-	30	-	3	-	4 300
прострочені від 181 до 360 днів	124	5	793	20	-	8	-	91	-	3	2	1 046
прострочені більше ніж 361 день	194 776	1 428	11 408	9 461	250	204	462	3 233	17	78	75	221 392
Всього знецінених кредитів та авансів клієнтам	210 569	1 626	12 777	9 532	250	220	462	3 379	18	86	78	238 997
Придбані/створені знецінені кредити	-	-	-	93	1	-	-	-	-	-	-	94
Мінус: резерв під очікувані кредитні збитки в межах 12 місяців	-	(74)	(613)	(31)	-	(37)	-	(62)	(30)	(10)	(21)	(878)
Мінус: резерв під очікувані кредитні збитки в межах строку дії кредиту	-	(11)	(205)	(22)	-	(4)	-	(18)	(16)	(1)	(1)	(278)
Мінус: резерв під очікувані кредитні збитки - знецінені кредити	(207 851)	(1 598)	(12 250)	(9 117)	(249)	(215)	(461)	(3 344)	(18)	(83)	(77)	(235 263)
Мінус: резерв під очікувані кредитні - придбані/створені знецінені кредити	-	-	-	(78)	(1)	-	-	(1)	-	-	-	(80)
Всього кредитів та авансів клієнтам	2 728	4 567	38 822	2 312	1	3 892	37	5 130	678	1 058	319	59 544

ГРУПА "ПРИВАТБАНК"

Примітки до консолідованої фінансової звітності – за дванадцять місяців, що закінчились 31 грудня 2019

8 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

У таблиці нижче представлений аналіз кредитів за кредитною якістю у 2018 році:

	Кредити та дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом, що управляються як окремий портфель	Кредити юридичним особам	Кредити фізичним особам					МСП	Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом – юридичні особи	Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом – фізичні особи	Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом – підприємства малого та середнього бізнесу (МСП)	Всього
			Кредитні картки	Іпотечні кредити	Кредити на придбання автомобіля	Споживчі кредити	Інші кредити					
З оцінкою очікуваних кредитних збитків в межах 12 місяців												
Не прострочені												
Кредити великим позичальникам	-	1 266	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 266
Кредити середнім позичальникам	-	2 003	-	-	-	-	-	936	559	-	95	3 593
Кредити малим позичальникам	-	45	-	-	-	-	-	2 751	13	-	76	2 885
Кредити від 1 до 100 мільйонів гривень	-	-	19	180	-	1	22	-	-	19	-	241
Кредити менше 1 мільйона гривень	1	-	31 443	717	1	3 883	13	-	-	525	-	36 583
Прострочені менше ніж 30 днів	-	17	990	7	-	49	5	91	4	22	8	1 193
Всього кредитів та авансів клієнтам з оцінкою очікуваних кредитних збитків протягом 12 місяців	1	3 331	32 452	904	1	3 933	40	3 778	576	566	179	45 761
З оцінкою кредитних збитків в межах строку дії кредиту												
не прострочені												
не прострочені	31	282	35	286	1	-	-	179	95	-	4	913
прострочені менше ніж 30 днів	-	-	21	5	-	-	-	6	-	1	-	33
прострочені від 31 до 90 днів	-	2	542	6	-	19	-	33	1	4	9	616
прострочені більше ніж 90 днів	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Всього кредитів та авансів клієнтам з оцінкою очікуваних кредитних збитків протягом всього терміну дії договору	31	284	598	297	1	19	-	218	96	5	13	1 562
Знецінені кредити												
не прострочені	13 820	248	65	73	1	5	13	24	7	1	2	14 259
прострочені менше ніж 30 днів	4 435	-	14	17	-	-	1	11	4	-	-	4 482
прострочені від 31 до 90 днів	201	5	24	5	-	1	-	7	-	-	1	244
прострочені від 91 до 180 днів	157	15	484	17	-	14	1	38	1	2	3	732
прострочені від 181 до 360 днів	5 248	12	627	18	-	9	3	87	-	2	6	6 012
прострочені більше ніж 361 день	188 902	1 753	11 050	11 592	329	212	614	4 088	26	78	44	218 688
Всього знецінених кредитів та авансів клієнтам	212 763	2 033	12 264	11 722	330	241	632	4 255	38	83	56	244 417
Придбані/створені знецінені кредити	-	-	-	192	1	-	2	1	-	-	-	196
Мінус: резерв під очікувані кредитні збитки в межах 12 місяців												
Мінус: резерв під очікувані кредитні збитки в межах строку дії кредиту	(3)	(88)	(246)	(39)	-	(10)	-	(23)	(4)	-	(1)	(414)
Мінус: резерв під очікувані кредитні збитки - знецінені кредити	(209 450)	(1 988)	(11 915)	(11 246)	(330)	(236)	(627)	(4 217)	(31)	(82)	(47)	(240 169)
Мінус: резерв під очікувані кредитні - придбані/створені знецінені кредити	-	-	-	(173)	(1)	-	(1)	(1)	-	-	-	(176)
Всього кредитів та авансів клієнтам	3 342	3 451	32 431	1 638	2	3 908	46	3 923	642	567	190	50 140

8 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

Фінансовий вплив заставного забезпечення показаний шляхом окремого розкриття вартості забезпечення для (i) фінансових активів, вартість заставного забезпечення та інших інструментів підвищення кредитної якості за якими дорівнює балансовій вартості активу чи перевищує її («активи з надлишковим заставним забезпеченням»), та (ii) фінансових активів, вартість заставного забезпечення та інших інструментів підвищення кредитної якості яких менше балансової вартості активу («активи з недостатнім заставним забезпеченням»). Іпотечні кредити забезпечені відповідними об'єктами житлової нерухомості. Кредити на придбання автомобіля забезпечені відповідними автомобілями. Кредити підприємствам малого та середнього бізнесу забезпечені відповідними об'єктами комерційної нерухомості, обладнанням та автомобілями для комерційних перевезень. Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом від фізичних та юридичних осіб забезпечена автомобілями та об'єктами нерухомості. До поданої нижче таблиці не включені кредити за кредитними картками, споживчі кредити та частина кредитів підприємствам малого і середнього бізнесу у сумі 1 572 мільйона гривень (на 31 грудня 2018 року: 1 343 мільйони гривень), оскільки їх надання не вимагає заставного забезпечення.

Нижче показаний вплив забезпечення станом на 31 грудня 2019 року:

	Активи з надлишковим заставним забезпеченням		Активи з недостатнім заставним забезпеченням	
	Чиста балансова вартість активів	Справедлива вартість забезпечення	Чиста балансова вартість активів	Справедлива вартість забезпечення
<i>У мільйонах українських гривень</i>				
Кредити та дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом, що управляються як окремих портфель	2 633	3 465	95	-
Кредити юридичним особам	2 953	6 686	1 614	288
Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	2 093	5 976	219	18
Кредити фізичним особам – кредити на придбання автомобіля	-	-	1	-
Кредити фізичним особам – інші кредити	30	52	7	-
Кредити підприємствам малого та середнього бізнесу (МСП)	928	2 415	2 630	6
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	2 034	3 784	21	10

Нижче показаний вплив забезпечення станом на 31 грудня 2018 року:

	Активи з надлишковим заставним забезпеченням		Активи з недостатнім заставним забезпеченням	
	Чиста балансова вартість активів	Справедлива вартість забезпечення	Чиста балансова вартість активів	Справедлива вартість забезпечення
<i>У мільйонах українських гривень</i>				
Кредити та дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом, що управляються як окремих портфель	2 026	2 680	1 316	1 060
Кредити юридичним особам	2 201	5 253	1 250	229
Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	1 268	5 390	370	34
Кредити фізичним особам – кредити на придбання автомобіля	-	1	2	-
Кредити фізичним особам – інші кредити	28	67	18	-
Кредити підприємствам малого та середнього бізнесу (МСП)	364	1 279	2 216	2
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	1 098	2 198	301	11

При первісному визнанні кредитів і авансів клієнтам, справедлива вартість застави визначається на основі методів оцінки, що, як правило, використовується для відповідних активів.

Інформацію про розрахункову справедливу вартість кожного класу кредитів та авансів клієнтам подано у Примітці 29. Аналіз кредитів та авансів клієнтам за географічним принципом, строками погашення та процентними ставками поданий у Примітці 26. Інформація про залишки за операціями з пов'язаними сторонами наведена у Примітці 31.

9 Інвестиційні цінні папери

У мільйонах українських гривень	31 грудня 2019 р.			31 грудня 2018 р.		
	Балансова вартість	Договірна ставка, % річних	Строк погашення	Балансова вартість	Договірна ставка, % річних	Строк погашення
<i>Інвестиційні цінні папери за СВПЗ:</i>						
Довгострокові державні боргові цінні папери з вбудованим опціоном	84 680	6,00	вересень 2028 - січень 2032	86 194	6,00	вересень 2028 - січень 2032
Середньострокові валютні державні боргові цінні папери	-			50	5,34	липень 2019
Всього інвестиційних цінних паперів за СВПЗ	84 680			86 244		

У мільйонах українських гривень	31 грудня 2019 р.			31 грудня 2018 р.		
	Балансова вартість	ЕСВ, % річних	Строк погашення	Балансова вартість	ЕСВ, % річних	Строк погашення
<i>Інвестиційні цінні папери за СВІСД:</i>						
Довгострокові державні боргові цінні папери	55 639	8,91 - 19,14	травень 2020 - грудень 2032	52 586	8,91-11,13	жовтень 2027 - грудень 2032
Середньострокові валютні державні боргові цінні папери	2 133	3,43 - 7,65	січень 2020 - грудень 2021	7 588	4,08 - 7,64	червень 2019 - травень 2020
Середньострокові державні боргові цінні папери	585	11,34 - 16,84	лютий 2020 - листопад 2023	1 821	16,69-21,61	березень 2019 - травень 2023
Короткострокові державні боргові цінні папери	-	-	-	12 441	17,95-22,13	січень - вересень 2019
Короткострокові валютні державні боргові цінні папери	8 245	2,22 - 6,47	червень - липень 2020	4 770	5,97-7,06	січень - червень 2019
Довгострокові облігації, випущені Державною іпотечною установою	-	-	-	93	18,89	грудень 2019
Всього інвестиційних цінних паперів за СВІСД	66 602			79 299		

<i>Інвестиційні цінні папери за АС:</i>						
Середньострокові валютні державні боргові цінні папери	-	-	-	13 705	3,89 - 5,48	квітень - листопад 2019
Довгострокові облігації, випущені Державною іпотечною установою	930	18,95	грудень 2020 - грудень 2023	872	18,95	грудень 2020 - грудень 2023
Мінус: резерв під очікувані кредитні збитки	(55)			-		
Всього інвестиційних цінних паперів за АС	875			14 577		

Довгострокові державні боргові цінні папери з вбудованим опціоном відповідно до умов випуску передбачають індексацію номінальної вартості за строками погашення відповідно до змін середньозваженого обмінного курсу гривні до долара США на міжбанківському ринку за місяць, що передує випуску за місяць до дати погашення. Купонний дохід не підлягає індексації. Вбудований опціон обліковується разом з основним інструментом.

На 31 грудня 2019 року довгострокові облігації випущені Державною іпотечною установою за АС у сумі 875 мільйонів гривень, класифікувалися як фінансові активи з оцінкою кредитних збитків в межах строку дії фінансового інструменту (на 31 грудня 2018 року: у сумі 872 мільйони гривень з оцінкою очікуваних кредитних збитків в межах 12 місяців).

Усі інші інвестиційні цінні папери за СВІСД та за АС класифікувалися як фінансові активи з оцінкою очікуваних кредитних збитків в межах 12 місяців станом на 31 грудня 2019 та 2018 років.

10 Активи з права користування

<i>У мільйонах українських гривень</i>	Активи з права користування (будівлі)	Активи з права користування (інше)	Всього активів з права користування
Балансова вартість на 1 січня 2019	1 649	6	1 669
Первісна вартість на 1 січня 2019	1 649	6	1 655
Накопичена амортизація на 1 січня 2019	-	-	-
Надходження	456	4	460
Вибуття:			
- первісна вартість	-254	-5	(259)
- накопичена амортизація	-43	-	(43)
Амортизаційні відрахування	-427	-2	(429)
Модифікація активу:			
- первісна вартість	330	1	331
- накопичена амортизація	-12	-	(12)
Балансова вартість на 31 грудня 2019 р.	1 699	4	1 703
Первісна вартість на 31 грудня 2019 р.	2 181	6	2 187
Накопичена амортизація на 31 грудня 2019 р.	-482	-2	-484

Модифікація активу включає в себе всі види змін за договором, за виключенням тих, які призводять до виникнення нового активу.

11 Основні засоби та нематеріальні активи

У мільйонах українських гривень	Будівлі	Земля	Комп'ютерне обладнання	Транспортні засоби	Офісні меблі та обладнання	Електронні системи	Інші	Нематеріальні активи	Всього
Балансова вартість на 1 січня 2018 р.	1 595	12	1 008	42	177	125	136	281	3 376
Первісна або переоцінена вартість на 1 січня 2018 р.	1 633	12	2 741	177	710	280	178	330	6 061
Накопичена амортизація та знос на 1 січня 2018 р.	(38)	-	(1 733)	(135)	(533)	(155)	(42)	(49)	(2 685)
Надходження	7	-	686	295	172	37	31	136	1 364
Вибуття первісної або переоціненої вартості	(97)	(4)	(51)	(178)	(15)	(4)	(6)	2	(353)
Вибуття накопиченої амортизації та зносу	4	-	49	2	14	(18)	1	-	52
Амортизаційні відрахування та знос	(40)	-	(347)	(23)	(76)	(18)	(16)	(74)	(594)
Витрати на зменшення корисності, віднесені на прибуток чи збиток	(4)	-	-	-	-	-	-	-	(4)
Переоцінка визнана у складі іншого сукупного доходу	2	-	-	-	-	-	-	-	2
Балансова вартість на 31 грудня 2018 р.	1 467	8	1 345	138	272	122	146	345	3 843
Первісна або переоцінена вартість на 31 грудня 2018 р.	1 501	8	3 376	294	867	306	203	468	7 023
Накопичена амортизація та знос на 31 грудня 2018 р.	(34)	-	(2 031)	(156)	(595)	(184)	(57)	(123)	(3 180)
Надходження	14	-	1 205	142	126	18	31	437	1 973
Вибуття первісної або переоціненої вартості	(4)	-	(197)	(5)	(30)	(8)	(21)	(18)	(283)
Вибуття накопиченої амортизації та зносу	50	-	142	5	30	6	2	18	253
Амортизаційні відрахування та знос	(52)	-	(501)	(36)	(87)	(18)	(16)	(131)	(841)
Витрати на зменшення корисності, віднесені на прибуток чи збиток	(25)	-	-	-	-	-	-	-	(25)
Переоцінка визнана у складі іншого сукупного доходу	(70)	-	-	-	-	-	-	-	(70)
Балансова вартість на 31 грудня 2019 р.	1 380	8	1 994	244	311	120	142	651	4 850
Первісна або переоцінена вартість на 31 грудня 2019 р.	1 412	8	4 384	431	963	313	213	887	8 611
Накопичена амортизація та знос на 31 грудня 2019 р.	(32)	-	(2 390)	(187)	(652)	(193)	(71)	(236)	(3 761)

Станом на 31 грудня 2019 року нематеріальні активи включали внутрішньо згенеровані нематеріальні активи балансовою вартістю 329 мільйонів гривень (на 31 грудня 2018 року: 110 мільйонів гривень).

Станом на 31 грудня 2019 року у складі групи «інші» включено поліпшення орендованих приміщень балансовою вартістю 14 мільйонів гривень (на 31 грудня 2018 року: 17 мільйонів гривень).

У листопаді-грудні 2019 року будівлі були переоцінені за справедливою вартістю. Оцінку провели незалежні оцінювачі, які мають відповідну професійну кваліфікацію та актуальний досвід оцінки активів аналогічної категорії зі схожим географічним розташуванням. Основою для оцінки будівель стали спостережувальні ринкові ціни.

Станом на 31 грудня 2019 року балансова вартість будівель включала 1 002 мільйонів гривень переоцінки, за якою було визнано відстрочене податкове зобов'язання в сумі 121 мільйонів гривень (на 31 грудня 2018 року: 1 098 мільйонів гривень та 137 мільйонів гривень, відповідно).

11 Основні засоби та нематеріальні активи (продовження)

Станом на 31 грудня 2019 року балансова вартість будівель складала би 956 мільйонів гривень (на 31 грудня 2018 року: 956 мільйонів гривень), якби ці активи обліковувалися за первісною вартістю за вирахуванням амортизації.

Станом на 31 грудня 2019 року первісна вартість або вартість оцінки повністю амортизованих основних засобів та нематеріальних активів, які Група продовжує використовувати, складала 1 354 мільйонів гривень (на 31 грудня 2018 року: 1 247 мільйонів гривень).

Станом на 31 грудня 2019 року основні засоби, балансовою вартістю 1 189 мільйонів гривень (на 31 грудня 2018 року: 1 189 мільйонів гривень), були передані в заставу НБУ як забезпечення кредитів рефінансування. Див. Примітки 15 та 28.

12 Інші фінансові активи

<i>У мільйонах українських гривень</i>	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.
Гарантійні депозити	1 791	2 384
Розрахункові операції з клієнтами	870	830
Нарахований дохід до отримання	168	129
Інше	9	37
Мінус: резерв під очікувані кредитні збитки	(610)	(624)
Всього інших фінансових активів	2 228	2 756

У 2019 та 2018 роках відповідно до МСФЗ 9 Група застосовувала спрощений підхід до оцінювання очікуваних кредитних збитків до дебіторської заборгованості.

13 Інші активи

<i>У мільйонах українських гривень</i>	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.
Дебіторська заборгованість від конвертації зобов'язань в акціонерний капітал	8 881	8 881
Запаси	605	441
Передоплати за послуги	157	61
Дорогоцінні метали	68	35
Передплачені податки, крім податку на прибуток	52	21
Інші	295	236
Мінус: резерв на зменшення корисності інших активів	(773)	(776)
Всього інших активів	9 285	8 899

Дебіторську заборгованість, що виникла за конвертованими зобов'язаннями у капітал у сумі 8 881 мільйонів гривень (на 31 грудня 2018: 8 881 мільйонів гривень) було відображено в результаті проведення конвертації рахунків клієнтів в капітал в процесі націоналізації Банку у 2016 році. Керівництво Групи розраховує повністю повернути цю суму, за вирахуванням резервів.

14 Активи, утримувані для продажу

Станом на 31 грудня 2018 активи утримувані для продажу у сумі 117 мільйонів гривень включали інвестицію Банку в Privatbank AS (Латвія). 30 серпня 2019 року Наглядовою радою Банку було прийнято рішення про припинення активних зусиль щодо продажу частки АТ КБ "ПРИВАТБАНК" в Privatbank AS (Латвія). Внаслідок цього рішення, відповідно до вимог МСФЗ, класифікацію як актив, утримуваний для продажу, було зупинено та інвестицію було переведено до інвестицій в асоційовану компанію у звіті про фінансовий стан Банку.

Банк планує повернутися до питання виходу продажу частки в Privatbank AS (Латвія) в 2020 році, але детальний план не було визначено на дату затвердження цієї звітності.

Станом на 31 грудня 2019 року частка у збитках асоційованої компанії перевищила балансову вартість частки в асоційованій компанії, відповідно, визнання частки подальших збитків за методом участі в капіталі було припинено.

15 Заборгованість перед НБУ

Заборгованість перед НБУ була такою:

<i>У мільйонах українських гривень</i>	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.
Довгострокові позикові кошти, надані НБУ	7 721	9 817
Всього заборгованості перед НБУ	7 721	9 817

Станом на 31 грудня 2019 та 2018 років процентна ставка за траншами довгострокових кредитів рефінансування НБУ складала від 14,25% до 16% річних. Згідно умов угод за кредитами рефінансування НБУ станом на 31 грудня 2019 та 2018 років строки погашення залишків за траншами припадали на період з травня 2016 року по лютий 2017 року. Загальна сума заборгованості перед НБУ включає прострочену заборгованість у сумі 7 621 мільйон гривень (на 31 грудня 2018 року: 9 689 мільйонів гривень). Див. Примітку 26. Погашення заборгованості буде здійснюватися поступово, в залежності від стану ліквідності Групи в гривні та інших факторів, що можуть впливати на виконання зобов'язань Групи перед клієнтами.

У грудні 2018 року Група підписала рамкову кредитну угоду та рамкову кредитну репо угоду з НБУ строком на 10 років, що дозволяє Групі отримувати кредити рефінансування, овернайт, репо під заставу державних цінних паперів за необхідності.

Процентна ставка за кредитами овернайт та короткостроковими кредитами рефінансування визначається нормативно-правовим актом НБУ з питань процентної політики і не підлягає коригуванню протягом строку користування такими кредитами.

Процентна ставка за довгостроковими кредитами рефінансування встановлюється на рівні не нижче, ніж облікова ставка НБУ плюс два процентних пункти і змінюється протягом строку користування кредитом при зміні облікової ставки НБУ.

Процентна ставка за кредитами репо встановлюється на рівні не нижче, ніж облікова ставка НБУ плюс два процентних пункти.

Для цілей складання звіту про рух грошових коштів довгострокові кредити рефінансування НБУ відносяться до фінансової діяльності, а короткострокові кредити - до операційної.

Нижче показані активи, передані у заставу НБУ як забезпечення довгострокових кредитів рефінансування:

<i>У мільйонах українських гривень</i>	Прим.	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.
Залишок на рахунку в НБУ	6	1 294	1 294
Будівлі	11	961	1 087
Інвестиційна нерухомість		2 963	2 995
Майно, що перейшло у власність банку як заставодержателя		14	13
Всього		5 232	5 389

Інформацію про справедливу вартість заборгованості перед НБУ подано у Примітці 29. Аналіз заборгованості перед НБУ за географічним принципом, строками погашення та процентними ставками поданий у Примітці 26.

ГРУПА "ПРИВАТБАНК"**Примітки до консолідованої фінансової звітності – за дванадцять місяців, що закінчились 31 грудня 2019****16 Кошти клієнтів**

<i>У мільйонах українських гривень</i>	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.
Фізичні особи		
- Строкові депозити	99 168	109 778
- Поточні рахунки/рахунки до запитання	90 826	72 892
Юридичні особи		
- Строкові депозити	10 478	11 385
- Поточні/розрахункові рахунки	39 807	36 764
Державні організації		
- Поточні/розрахункові рахунки	178	178
Всього коштів клієнтів	240 457	230 997

Станом на 31 грудня 2019 року до строкових депозитів юридичних та фізичних осіб включено 6 811 мільйонів гривень та 95 мільйонів гривень, відповідно (на 31 грудня 2018 року: 7 963 мільйонів гривень та 111 мільйонів гривень), та до поточних рахунків юридичних та фізичних осіб включено 248 мільйонів гривень та 26 мільйонів гривень, відповідно (на 31 грудня 2018 року: 291 мільйонів гривень та 31 мільйонів гривень) коштів клієнтів Кіпрської філії Банку, які були предметом конвертації зобов'язань в капітал при націоналізації в 2016 році (Примітка 28). Вказані кошти не було перераховано філією Банку через заборону Центрального банку Кіпру на проведення філією міжбанківських розрахунків з Банком та через судові позови відкриті щодо цих коштів.

Банк та його філія на Кіпрі не завершили аналіз того, чи слід припиняти визнання цих сум та наразі оцінюють ймовірності різних сценаріїв рішень суду та їх вплив на конвертацію зобов'язань в капітал. Результат такої оцінки на дату затвердження цієї консолідованої фінансової звітності не було встановлено.

Розподіл коштів клієнтів за галузями економіки наведено нижче:

<i>У мільйонах українських гривень</i>	31 грудня 2019 р.		31 грудня 2018 р.	
	Сума	%	Сума	%
Фізичні особи	189 995	79	182 670	78
Сфера послуг	20 121	8	19 766	9
Виробництво	12 367	5	10 486	5
Торгівля	12 265	5	11 926	5
Сільське господарство	1 925	1	2 077	1
Транспорт та зв'язок	1 777	1	1 668	1
Машинобудування	829	-	792	0
Підприємства державної власності	178	-	178	0
Інше	1 000	1	1 434	1
Всього коштів клієнтів	240 457	100	230 997	100

У 2019 році було переглянуто підхід до розподілу коштів клієнтів за галузями економіки. Порівняльна інформація за 2018 рік була змінена у відповідності до зміненого підходу.

Станом на 31 грудня 2019 року до складу коштів клієнтів входять депозити у сумі 892 мільйона гривень (на 31 грудня 2018 року: 670 мільйонів гривень), які являють собою забезпечення виданих Групою кредитів та авансів клієнтам у сумі 892 мільйона гривень (на 31 грудня 2018 року: 670 мільйонів гривень).

Інформацію про справедливу вартість кожного класу коштів клієнтів подано у Примітці 29. Аналіз коштів клієнтів за географічним принципом, строками погашення та процентними ставками поданий у Примітці 26. Інформація про залишки за операціями з пов'язаними сторонами наведена в Примітці 31.

17 Інші фінансові зобов'язання

Інші фінансові зобов'язання склалися з таких компонентів:

<i>У мільйонах українських гривень</i>	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.
Кредиторська заборгованість	669	609
Резерв під очікувані кредитні збитки за зобов'язаннями, пов'язаними з кредитуванням	290	320
Кошти у розрахунках	56	735
Інше	508	593
Всього інших фінансових зобов'язань	1 523	2 257

ГРУПА "ПРИВАТБАНК"

Примітки до консолідованої фінансової звітності – за дванадцять місяців, що закінчились 31 грудня 2019

17 Інші фінансові зобов'язання (продовження)

У таблиці нижче представлені зміни у зобов'язаннях, пов'язаних з кредитуванням, станом на 31 грудня 2019 року:

	Залишок на 1 січня 2019	Переведення до категорії			Нові визнані зобов'язання	Припинення визнання зобов'язання за звітний період	Інші зміни зобов'язань за звітний період	Курсові різниці	Залишок на 31 грудня 2019
		З оцінкою очікуваних кредитних збитків в межах 12 місяців	З оцінкою кредитних збитків в межах строку дії договору	Знецінені					
<i>У мільйонах українських гривень</i>									
<i>З оцінкою очікуваних кредитних збитків в межах 12 місяців</i>									
Надані гарантії	870	10	(317)	-	288	(288)	(48)	(31)	484
Надані авалі	24	17	(19)	-	121	(8)	(119)	-	16
Зобов'язання із надання кредитів	69 899	800	(968)	(108)	25 183	(17 424)	18 987	(50)	96 319
<i>З оцінкою кредитних збитків в межах строку дії договору</i>									
Надані гарантії	14	(10)	317	-	13	(29)	38	-	343
Надані авалі	197	(17)	19	-	-	(10)	(149)	-	40
Зобов'язання із надання кредитів	372	(753)	969	(11)	175	(579)	205	(2)	376
<i>Знецінені</i>									
Надані гарантії	85	-	-	-	-	-	(14)	(10)	61
Зобов'язання із надання кредитів	151	(47)	(1)	119	23	(130)	(18)	-	97
Всього зобов'язань, пов'язаних з кредитуванням, валова вартість	71 612	-	-	-	25 803	(18 468)	18 882	(93)	97 736

ГРУПА "ПРИВАТБАНК"

Примітки до консолідованої фінансової звітності – за дванадцять місяців, що закінчились 31 грудня 2019

17 Інші фінансові зобов'язання (продовження)

У таблиці нижче представлені зміни у зобов'язаннях, пов'язаних з кредитуванням, станом на 31 грудня 2018 року:

	Залишок на 1 січня 2018	Переведення до категорії			Нові визнані зобов'язання	Припинення визнання зобов'язання звітний період	Інші зміни зобов'язань за звітний період	Курсові різниці	Залишок на 31 грудня 2018
		З оцінкою очікуваних кредитних збитків в межах 12 місяців	З оцінкою кредитних збитків в межах строку дії договору	Знецінені					
<i>У мільйонах українських гривень</i>									
<i>З оцінкою очікуваних кредитних збитків в межах 12 місяців</i>									
Надані гарантії	787	20	(6)	-	328	(252)	(2)	(5)	870
Надані авалі	257	-	(250)	-	5	(60)	72	-	24
Зобов'язання із надання кредитів	55 179	3 248	(658)	(90)	17 368	(11 233)	6 087	(3)	69 899
<i>З оцінкою кредитних збитків в межах строку дії договору</i>									
Надані гарантії	38	(20)	6	-	26	(40)	4	-	14
Надані авалі	1	-	250	-	2	(2)	(54)	-	197
Зобов'язання із надання кредитів	2 517	(3 144)	693	(26)	984	(863)	213	-	372
<i>Знецінені</i>									
Надані гарантії	158	-	-	-	-	(54)	(15)	(4)	85
Зобов'язання із надання кредитів	364	(104)	(35)	116	150	(327)	(12)	(2)	149
Всього зобов'язань, пов'язаних з кредитуванням, валова вартість	59 301	-	-	-	18 863	(12 831)	6 293	(14)	71 610

17 Інші фінансові зобов'язання (продовження)

У таблиці нижче представлений аналіз зміни резерву під очікувані кредитні збитки за зобов'язаннями, пов'язаними з кредитуванням, станом на 31 грудня 2019 року:

	Залишок на 1 січня 2019	Переведення до категорії		Знецінені	Нові визнані зобов'язання	Припинення визнання зобов'язання звітний період	Інші зміни зобов'язань за звітний період	Курсові різниці	Залишок на 31 грудня 2019
		З оцінкою очікуваних кредитних збитків в межах 12 місяців	З оцінкою кредитних збитків в межах строку дії договору						
<i>У мільйонах українських гривень</i>									
<i>З оцінкою очікуваних кредитних збитків в межах 12 місяців</i>									
Надані гарантії	38	-	(19)	-	6	(5)	(11)	(1)	8
Зобов'язання із надання кредитів	192	6	(6)	-	217	(222)	(2)	-	185
<i>З оцінкою кредитних збитків в межах строку дії договору</i>									
Надані гарантії	-	-	19	-	-	(1)	13	-	31
Зобов'язання із надання кредитів	5	(6)	6	-	1	(4)	4	-	6
<i>Знецінені</i>									
Надані гарантії	85	-	-	-	-	-	(14)	(11)	60
Всього резервів під очікувані кредитні збитки за зобов'язаннями, пов'язаними з кредитуванням	320	-	-	-	224	(232)	(10)	(12)	290

ГРУПА "ПРИВАТБАНК"

Примітки до консолідованої фінансової звітності – за дванадцять місяців, що закінчились 31 грудня 2019

17 Інші фінансові зобов'язання (продовження)

У таблиці нижче представлений аналіз зміни резерву під очікувані кредитні збитки за зобов'язаннями, пов'язаними з кредитуванням, станом на 31 грудня 2018 року:

	Залишок на 1 січня 2018	Переведення до категорії			Нові визнані зобов'язання	Припинення визнання зобов'язання звітний період	Інші зміни зобов'язань за звітний період	Курсові різниці	Залишок на 31 грудня 2018
		З оцінкою очікуваних кредитних збитків в межах 12 місяців	З оцінкою кредитних збитків в межах строку дії договору	Знецінені					
<i>У мільйонах українських гривень</i>									
<i>З оцінкою очікуваних кредитних збитків в межах 12 місяців</i>									
Надані гарантії	18	3	-	-	9	(3)	11	-	38
Зобов'язання із надання кредитів	182	14	(3)	(1)	77	(44)	(33)	-	192
<i>З оцінкою кредитних збитків в межах строку дії договору</i>									
Надані гарантії	1	(3)	-	-	1	(1)	2	-	-
Зобов'язання із надання кредитів	11	(14)	3	-	14	(8)	(1)	-	5
<i>Знецінені</i>									
Надані гарантії	158	-	-	-	-	(54)	(15)	(4)	85
Зобов'язання із надання кредитів	-	-	-	1	-	(1)	-	-	-
Всього резервів під очікувані кредитні збитки за зобов'язаннями, пов'язаними з кредитуванням	370	-	-	-	101	(111)	(36)	(4)	320

Інформацію про справедливую вартість кожного класу інших фінансових зобов'язань подано у Примітці 29. Аналіз інших фінансових зобов'язань за географічним принципом, строками погашення та процентними ставками поданий у Примітці 26.

18 Резерви та нефінансові зобов'язання

Резерви та нефінансові зобов'язання склалися з таких компонентів:

<i>У мільйонах українських гривень</i>	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.
Резерв, пов'язаний з припиненням діяльності у Криму	1 436	1 393
Резерв під юридичні ризики	639	693
Кошти до сплати до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб	496	415
Нараховані витрати щодо оплати відпусток	329	270
Податки до сплати, крім податку на прибуток	263	190
Нарахована заробітна плата та преміальні	7	76
Інше	96	98
Всього резервів та інших нефінансових зобов'язань	3 266	3 135

19 Акціонерний капітал та інші резервні фонди*Акціонерний капітал*

Номинальна зареєстрована вартість випущеного акціонерного капіталу Банку станом на 31 грудня 2019 року складала 206 060 мільйонів гривень (на 31 грудня 2018 року: 206 060 мільйонів гривень). Загальна кількість ухвалених до випуску простих акцій складала 735,93 мільйони акцій (на 31 грудня 2018 року: 735,93 мільйони акцій) номінальною вартістю 280 гривень за акцію (на 31 грудня 2018 року: 280 гривень за акцію). Всі випущені прості акції повністю оплачені та зареєстровані. Кожна проста акція мала один голос при голосуванні.

Станом на 31 грудня 2019 року кінцевою контролюючою стороною Банку є держава Україна в особі Кабінету Міністрів України (на 31 грудня 2018 року: в особі Міністерства фінансів України).

Результат від операцій з акціонером

Станом на 31 грудня 2019 та 2018 років результат від операцій з акціонером складав 12 174 мільйона гривень та включав чистий прибуток від первісного визнання облігацій внутрішньої державної позики отриманих від акціонера як внески до акціонерного капіталу у 2016-2017 роках.

Загальні резерви та інші фонди

Загальні резерви та інші фонди, створено у відповідності до вимог законодавства України, у сумі 6 850 мільйонів гривень (на 31 грудня 2018 року: 6 211 мільйонів гривень). Банк зобов'язаний створювати резервний капітал шляхом відрахування суми з нерозподіленого прибутку до складу резерву, що не підлягає розподілу. Сума до відрахування кожного року розраховується як чистий прибуток за попередній рік до виплати дивідендів власникам простих акцій у розмірі не менше 5% прибутку за поточний період, поки резервний капітал не досягне 25% регулятивного капіталу Банку.

Дивіденди

У відповідності до рішення Кабінету міністрів України про обов'язкову сплату 90% від прибутку державних організацій та рішення про затвердження річної фінансової звітності АТ КБ «ПриватБанк», Банк виплатив дивіденди у сумі 11 518 мільйонів гривень та відповідно до Податкового кодексу України Банк перерахував 2 073 мільйонів гривень авансового внеску з податку на прибуток. Крім того, дочірніми компаніями Банку було виплачено акціонеру дивіденди у сумі 75 мільйонів гривень.

19 Акціонерний капітал та інші резервні фонди (продовження)

Базовий та скоригований прибуток на акцію

Протягом звітного періоду Група не мала в обігу фінансових інструментів, які потенційно розбавляють прибуток на акцію. Таким чином, базовий прибуток на акцію дорівнює розбавленому прибутку на акцію. Прибуток на акцію розраховується шляхом поділу прибутку за період, що належить акціонеру Банку, на середньозважену кількість акцій з участю в обігу протягом року.

	2019 рік	2018 рік
Прибуток за рік, що належить акціонеру Банку (у мільйонах гривень)	32 670	12 846
Середньозважена кількість простих акцій в обігу (у мільйонах)	735,93	735,93
Базовий та розбавлений прибуток на акцію (у гривнях на акцію)	44,39	17,46

20 Процентні доходи та витрати

У мільйонах українських гривень	2019 рік	2018 рік
Процентні доходи		
<i>Процентні доходи за ефективною ставкою відсотка</i>		
Кредити та аванси фізичним особам	19 014	15 934
Інвестиційні цінні папери за СВІСД	6 791	6 398
Кредити підприємствам малого та середнього бізнесу (МСП)	1 256	1 112
Кредити та аванси юридичним особам	833	1 576
Інвестиційні цінні папери за АС	548	798
Заборгованість банків	430	303
Грошові кошти та їх еквіваленти та обов'язкові резерви	88	77
Придбані/створені знецінені кредити	-	6
Всього процентних доходів за ефективною ставкою відсотка	28 960	26 204
<i>Інші процентні доходи</i>		
Інвестиційні цінні папери за СВПЗ	4 441	4 167
Фінансовий лізинг	440	383
Всього інших процентних доходів	4 881	4 550
Всього процентних доходів	33 841	30 754
Процентні витрати		
Строкові депозити фізичних осіб	8 633	9 010
Поточні/розрахункові рахунки	3 151	2 316
Заборгованість перед НБУ	1 687	1 697
Строкові депозити юридичних осіб	349	866
Орендні зобов'язання орендаря	241	-
Заборгованість перед банками та іншими фінансовими організаціями	93	81
Субординований борг	-	17
Інше	8	9
Всього процентних витрат	14 162	13 996
Чистий процентний дохід	19 679	16 758

Інформацію про процентні доходи та витрати за операціями з пов'язаними сторонами подано у Примітці 31.

21 Відрахування до резерву на зменшення корисності

У мільйонах українських гривень	Прим.	2019 рік	2018 рік
<i>(Збільшення)/зменшення відрахувань до резерву на зменшення корисності:</i>			
Грошові кошти та їх еквіваленти	6	-	(9)
Інвестиційні цінні папери за АС	9	55	-
Кредити та аванси клієнтам	8	(100)	6 061
Зобов'язання кредитного характеру	17	(18)	(50)
Інші фінансові активи	12	67	87
Всього відрахування до резерву на зменшення корисності		4	6 089

22 Доходи та витрати за виплатами та комісійними

У мільйонах українських гривень	2019 рік	2018 рік
Доходи за виплатами та комісійними		
Розрахункові операції	7 187	6 253
Зняття готівки	5 574	4 312
Еквайринг	4 876	3 514
Міжнародні платіжні системи	4 638	3 479
Касові операції	277	245
Інше	2 023	1 787
Всього доходів за виплатами та комісійними	24 575	19 590
Витрати за виплатами та комісійними		
Міжнародні платіжні системи	6 022	4 116
Розрахункові операції	248	156
Касові операції	116	129
Інше	-	1
Всього витрат за виплатами та комісійними	6 386	4 402
Чистий дохід за виплатами та комісійними	18 189	15 188

У 2019 році Групою було переглянуто підхід до класифікації доходів та витрат за виплатами та комісійними, що вплинуло на розкриття статей «розрахункові операції» та «міжнародні платіжні системи». Як наслідок, порівняльну інформацію за доходами та витратами за виплатами та комісійними 2018 рік було рекласифіковано, щоб відповідати презентації 2019 року, що призвело до зменшення суми за статтю «розрахункові операції» та збільшення статті «міжнародні платіжні системи» на 2 314 мільйонів гривень (доходи) та до зменшення суми за статтю «розрахункові операції» та збільшення статті «міжнародні платіжні системи» на 1 147 мільйонів гривень (витрати).

Інформацію про доходи за виплатами та комісійними по операціях з пов'язаними сторонами наведено у Примітці 31.

23 Адміністративні та інші операційні витрати

У мільйонах українських гривень	2019 рік	2018 рік
Витрати, пов'язані з персоналом	7 315	5 738
Відрахування до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб	1 857	1 669
Професійні послуги	1 233	1 235
Амортизація основних засобів та нематеріальних активів	841	605
Податки, крім податку на прибуток	566	909
Утримання основних засобів	545	468
Витрати на комунальні послуги та господарські потреби	504	566
Амортизаційні відрахування за активами з права користування	425	-
Поштові витрати та витрати на послуги зв'язку	391	423
Витрати щодо резерву під юридичні ризики	387	1 033
Охорона	234	-
Оренда	216	679
Транспортні витрати	120	120
Реклама та маркетинг	110	-
Витрати на страхування	18	44
Інше	127	552
Всього адміністративних та інших операційних витрат	14 889	14 041

До складу витрат, пов'язаних з персоналом, включений єдиний соціальний внесок у сумі 1 176 мільйонів гривень (2018 рік: 935 мільйонів гривень). Соціальні відрахування здійснюються до Державного пенсійного фонду за планом із встановленими внесками.

До складу статті "Оренда" відносяться орендні витрати за неідентифікованими активами у сумі 127 мільйонів гривень, ПДВ, що не відшкодовується (та відповідно не включається в право користування та фінансові зобов'язання) у сумі 44 мільйони гривень та інші змінні орендні витрати у сумі 45 мільйонів гривень.

Інформацію про адміністративні та інші операційні витрати за операціями з пов'язаними сторонами наведено у Примітці 31.

Протягом 2018 року фірмами, що входять до складу Ernst & Young Global Limited, були надані послуги із виконання погоджених процедур щодо перевірки клієнтської інформації Кіпрської філії Банку. Інші неаудиторські послуги протягом 2018 та 2019 років не надавалися.

24 Податок на прибуток

У мільйонах українських гривень	2019 рік	2018 рік
Поточний податок	30	18
Відстрочений податок	-	(9)
Витрати з податку на прибуток за рік	30	9

24 Податок на прибуток (продовження)

У 2019 році більшість доходів Групи оподатковувалися податком на прибуток за ставкою 18% (у 2018 році: 18%).

<i>У мільйонах українських гривень</i>	2019 рік	2018 рік
Прибуток до оподаткування	32 700	12 855
Теоретична сума витрат за встановленою законом ставкою (2019: 18%; 2018: 18%)	5 886	2 314
Податковий ефект статей, які не вираховуються для цілей оподаткування або не включаються до оподаткованої суми:		
- Дохід, визнаний тільки для цілей оподаткування	78	82
- Витрати, що не включаються до валових витрат	171	374
Зміна в невизнаних відстрочених податкових активах	(6 480)	(2 761)
Зміни в оцінках постійних та тимчасових різниць	375	-
Витрати/(кредит) з податку на прибуток за рік	30	9

Відмінності між правилами оподаткування в Україні та інших країнах та МСФЗ призводять до виникнення певних тимчасових різниць між балансовою вартістю активів та зобов'язань для цілей фінансового звітування та їхньою податковою базою. Податковий вплив зміни цих тимчасових різниць описаний далі:

<i>У мільйонах українських гривень</i>	31 грудня 2018 р.		Кредитовано на Кредитовано прибуток або безпосередньо збиток на інші сукупні доходи 31 грудня 2019 р.	
Податковий ефект тимчасових різниць, які зменшують суму оподаткування				
Резерв під очікувані кредитні збитки	12 274	(12 222)	-	52
Податкові збитки перенесені на майбутні періоди	14 779	5 741	-	20 520
Основні засоби - інші різниці (метод амортизації та визначення первісної вартості)	39	1	-	40
Інвестиційні цінні папери за СВІСД (переоцінка)	595	-	(365)	229
Валовий відстрочений податковий актив	27 687	(6 480)	(365)	20 841
За мінусом невизнаного відстроченого податкового активу	(27 687)	6 480	365	(20 841)
Визнаний відстрочений податковий актив	-	-	-	-
Податковий ефект тимчасових різниць, які збільшують суму оподаткування				
Основні засоби (переоцінка будівель)	(137)	-	15	(122)
Чисте відстрочене податкове зобов'язання	(137)	-	15	(122)

24 Податок на прибуток (продовження)

У мільйонах українських гривень	1 січня 2018 року	(Віднесено)/ кредитовано на прибуток або збиток	Кредитовано безпосередньо на інші сукупні доходи	31 грудня 2018
Податковий ефект тимчасових різниць, які зменшують суму оподаткування				
Резерв під очікувані кредитні збитки	24 374	(12 100)	-	12 274
Податкові збитки перенесені на майбутні періоди	5 441	9 338	-	14 779
Основні засоби - інші різниці (метод амортизації та визначення первісної вартості)	38	1	-	39
Інвестиційні цінні папери за СВІСД (переоцінка)	257	-	338	595
Валовий відстрочений податковий актив	30 110	(2 761)	338	27 687
За мінусом невизнаного відстроченого податкового активу	(30 110)	2 761	(338)	(27 687)
Податковий ефект тимчасових різниць, які збільшують суму оподаткування				
Субординований борг	(1)	1	-	-
Основні засоби (переоцінка будівель)	-	8	5	13
Чисте відстрочене податкове зобов'язання	(151)	9	5	(137)

За умов теперішньої структури Групи та податкового законодавства в Україні податкові збитки та поточні податкові активи різних компаній Групи не можуть зараховуватися за рахунок поточних податкових зобов'язань та оподатковуваних прибутків інших компаній Групи, і тому податки можуть нараховуватися навіть за наявності консолідованого податкового збитку. Таким чином, взаємозалік відстрочених податкових активів і зобов'язань проводиться, лише коли вони відносяться до однієї юридичної особи-платника податку та до одного податкового органу.

25 Аналіз за сегментами

Операційні сегменти – це компоненти організації, що беруть участь у комерційній діяльності, з якої організація може отримувати доходи або внаслідок якої може зазнавати витрат, чиї операційні результати регулярно аналізуються особою, відповідальною за прийняття операційних рішень і для яких є окрема фінансова інформація. Особа, відповідальна за прийняття операційних рішень – це особа або група осіб, які розподіляють ресурси та оцінюють діяльність підприємства. Функції особи, відповідальної за прийняття операційних рішень, виконує Правління Групи.

(а) Опис продуктів та послуг, за якими кожен сегмент, що підлягає розкриттю у звітності, отримує свої доходи

Група включає в себе такі основні сегменти банківської діяльності:

Роздрібна банківська діяльність – цей бізнес-сегмент включає надання банківських послуг клієнтам-фізичним особам із відкриття та ведення поточних та ощадних рахунків, залучення депозитів, інвестиційно-ощадні продукти, послуги з відповідального зберігання цінностей, обслуговування кредитних та дебетових карток, споживчого та іпотечного кредитування, а також похідні фінансові інструменти;

Обслуговування клієнтів малого та середнього бізнесу (МСБ) – цей бізнес-сегмент включає надання банківських послуг приватним підприємцям або юридичним особам по прямому дебетуванню рахунків, обслуговуванню поточних рахунків, залученню депозитів, надання кредитних ліній у формі «овердрафт», надання кредитів та інших видів фінансування, а також операції з іноземною валютою та похідними фінансовими інструментами;

25 Аналіз за сегментами (продовження)

Корпоративна банківська діяльність – цей бізнес-сегмент включає надання банківських послуг приватним підприємцям або юридичним особам по прямому дебетуванню рахунків, обслуговуванню поточних рахунків, залученню депозитів, надання кредитних ліній у формі «овердрафт», надання кредитів та інших видів фінансування, а також операції з іноземною валютою та похідними фінансовими інструментами. Відмінність від клієнтів малого та середнього бізнесу полягає в тому, що для потрапляння у сегмент корпоративного бізнесу по клієнту має виконуватись хоча б одна умова:

- річний обсяг реалізації продукції не менше ніж 50 мільйонів гривень;
- розрахований ліміт овердрафту від 2 мільйонів гривень;
- кредити або інші активні операції на суму від 10 мільйонів гривень;
- експорт/імпорт товарів не менше ніж еквівалент 500 тисяч доларів в квартал або купівля/продаж валюти в Групі не менше ніж 300 тисяч доларів у квартал;
- наявність 4 000 гектарів сільськогосподарських угідь.

Казначейська та інвестиційна банківська діяльність – цей бізнес-сегмент включає торговельні операції з фінансовими інструментами, надання структурованого фінансування, орендні операції з юридичними особами (лізинг), консультації з питань злиття та поглинання компаній, продаж інвестиційних паперів юридичним та фізичним особам, а також міжбанківські кредити, депозити, операції з обміну іноземних валют, організацію фінансування на міжнародних ринках, управління активами та зобов'язаннями, проектне фінансування, а також узгодження лімітів торгового фінансування з фінансовими організаціями.

Бізнес по роботі з торговими підприємствами - включає в себе банківські послуги населенню по наданню можливості робити оплати через мережу POS-термінальної мережі, видачу швидких кредитів у співпраці з торговими мережами.

Активи та зобов'язання, що управляються як окремий портфель - цей сегмент включає в себе операції, які пов'язані з колишніми власниками банку та на сьогоднішній день визнані як проблемні. Сегмент включає в себе непрацюючі кредити, які були видані до 19 грудня 2016 року. На думку Керівництва, цей портфель має аналогічні показники кредитного ризику, незалежно від класифікації за галуззю економіки та напрямом комерційної діяльності на дату видачі таких кредитів.

Операції між сегментами банківської діяльності здійснюються на звичайних комерційних умовах. Кошти перерозподіляються між сегментами, що призводить до виникнення трансфертних витрат, які показані у складі операційного доходу. Проценти, що стягуються за використання цих коштів, визначаються відповідно до розрахунків вартості капіталу Групи. Інших суттєвих статей доходів та витрат за операціями між сегментами банківської діяльності немає. Активи і зобов'язання сегментів складаються з операційних активів та зобов'язань, що становлять більшу частину валюти балансу, але не включають оподаткування та накладні витрати головного офісу. Коригування на внутрішні розрахунки і трансфертне ціноутворення були відображені в результатах діяльності кожного з сегментів.

(б) Фактори, на основі яких керівництво визначило сегменти, що підлягають розкриттю у звітності

Сегменти Групи – це його стратегічні підрозділи, які обслуговують різні категорії клієнтів. Управління ними здійснюється окремо, оскільки кожний підрозділ передбачає різні маркетингові стратегії та рівень обслуговування.

Фінансова інформація за сегментами, яку аналізує особа, відповідальна за прийняття операційних рішень, не включає інформацію дочірніх компаній Групи та функціональних підрозділів головного офісу. Відповідальність за регулярний аналіз показників цих дочірніх компаній покладена на їх керівництво. Особа, відповідальна за прийняття операційних рішень, отримує фінансову звітність дочірніх компаній Групи. Керівництво дійшло висновку, що, враховуючи той факт, що інформація про дочірні компанії надається рідше, інформація про дочірні компанії не включена у інформацію за сегментами. Функціональні підрозділи головного офісу не отримують доходів або отримують доходи, які є другорядними по відношенню до основної діяльності Групи, отже, не розглядаються особою, відповідальною за прийняття операційних рішень як операційний сегмент.

25 Аналіз за сегментами (продовження)

(в) Оцінка прибутку або збитку, активів та зобов'язань операційного сегмента

Кошти переважно перерозподіляються між сегментами за внутрішніми процентними ставками, які встановлює Департамент казначейських операцій з урахуванням аналогічних ринкових процентних ставок, строків погашення кредитів за договором та фактичних даних щодо строків погашення коштів клієнтів. За кожним сегментом банківської діяльності особа, відповідальна за прийняття операційних рішень, аналізує процентні доходи, скориговані на результат операцій між сегментами (чисті проценти за операціями з іншими сегментами). Податок на прибуток не розподіляється за сегментами.

(г) Інформація про прибуток або збитку, активи та зобов'язання операційного сегмента

Далі подано інформацію за сегментами за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року:

	Роздрібна банківська діяльність	МСББізнес по роботі з торговими підприємствами	Активи та зобов'язання, що управляються як окремий портфель	Казначейська та інвестиційна банківська діяльність	Корпоративна та банківська діяльність	Всього за сегментами	
<i>У мільйонах українських гривень</i>							
Грошові кошти та їх еквіваленти та обов'язкові резерви	16 055	-	-	-	29 839	-	45 894
Заборгованість банків	-	-	-	-	27 043	75	27 118
Кредити та аванси клієнтам	42 231	5 447	3 892	2 692	-	5 282	59 544
Інвестиційні цінні папери за СВПЗ	-	-	-	-	84 680	-	84 680
Інвестиційні цінні папери за СВІСД	-	-	-	-	66 602	-	66 602
Інвестиційні цінні папери за АС	-	-	-	-	875	-	875
Інвестиції в дочірні та асоційовану компанію	-	-	-	155	-	-	155
Поточні податкові активи	1 035	181	44	-	938	59	2 257
Інвестиційна нерухомість	-	-	-	3 379	-	-	3 379
Активи з права користування	786	138	34	-	713	45	1 716
Основні засоби та нематеріальні активи	3 304	482	29	24	803	122	4 764
Інші фінансові активи	420	8	1 531	234	10	7	2 210
Інші активи	463	86	6	8 331	256	143	9 285
Майно, що перейшло у власність банку як заставодержателя	-	-	-	1 244	-	-	1 244
Активи, утримувані для продажу	-	-	-	-	-	-	-
Всього активів сегмента	64 294	6 342	5 536	16 059	211 759	5 733	309 723
Заборгованість перед НБУ	-	-	-	-	7 721	-	7 721
Заборгованість перед банками та іншими фінансовими організаціями	-	-	-	-	201	-	201
Кошти клієнтів	189 285	36 415	-	7 595	-	7 326	240 621
Відстрочене зобов'язання з податку на прибуток	56	10	2	-	50	3	121
Інші фінансові зобов'язання	667	88	4	125	530	108	1 522
Зобов'язання орендаря з лізингу	1 210	184	11	4	294	45	1 748
Резерви та нефінансові зобов'язання	1 191	169	41	108	1 685	66	3 260
Всього зобов'язань сегмента	192 409	36 866	58	7 832	10 481	7 548	255 194

25 Аналіз за сегментами (продовження)

Капітальні витрати являють собою доповнення до необоротних активів, відмінних від фінансових інструментів, відкладених податкових активів, активів по закінченні трудової діяльності та прав, що виникають за договорами страхування.

	Роздрібна банківська діяльність	МСББізнес по роботі з торговими підприємствами	Активи та зобов'язання, що управляються як окремий портфель	Казначейська та інвестиційна банківська діяльність	Корпоративна банківська діяльність	Всього за сегментами
<i>У мільйонах українських гривень</i>						
2019						
Зовнішні доходи						
- Процентні доходи	17 404	1 325	1 609	347	12 298	858
- Доходи від виплат та комісійних	13 373	1 214	9 378	30	296	284
- Інші доходи	1 435	180	26	392	62	18
Доходи від інших сегментів/(витрати за іншими сегментами)	31 623	5 709	34	(33 034)	(5 190)	858
Всього доходів	63 835	8 428	11 047	(32 265)	7 466	2 018
Витрати						
Процентні витрати	(11 486)	(685)	(1)	(8)	(1 826)	(168)
Відрахування до резерву на зменшення корисності	(462)	(37)	19	220	(8)	264
Витрати за виплатами та комісійними (Збитки)/прибутки від оцінки будівель та інвестиційної нерухомості	(70)	-	(6 022)	-	(294)	-
Прибутки мінус збитки від операцій з іноземною валютою та своп-контрактів	-	-	-	4	-	-
Прибутки мінус збитки від переоцінки іноземної валюти	1 953	(2)	18	(46)	76	590
Прибутки мінус збитки від реалізації інвестиційних цінних паперів	-	-	-	-	8	-
Збитки мінус прибутки від переоцінки інвестиційних цінних паперів	-	-	-	-	(1 526)	-
Зменшення корисності майна, що перейшло у власність банку як заставодержателя	-	-	-	(134)	-	-
Частка збитку від асоційованої компанії	-	-	-	8	-	-
Адміністративні та інші операційні витрати	(10 047)	(1 171)	(75)	(1 181)	(2 051)	(290)
Результат сегмента	43 723	6 533	4 986	(30 757)	5 710	2 414

25 Аналіз за сегментами (продовження)

Далі подано інформацію за сегментами за рік, що закінчився 31 грудня 2018 року:

	Роздрібна банківська діяльність	МСББізнес по роботі з торговими підприємствами	Активи та зобов'язання, що управляються як окремий портфель	Казначейська та інвестиційна банківська діяльність	Корпоративна банківська діяльність	Всього за сегментами
<i>У мільйонах українських гривень</i>						
Грошові кошти та їх еквіваленти та обов'язкові резерви	13 565	-	-	-	13 795	27 360
Кредити та аванси клієнтам	34 792	4 092	3 869	3 299	1	50 140
Інвестиційні цінні папери за СВПЗ	-	-	-	-	86 244	86 244
Інвестиційні цінні папери за СВІСД	-	-	-	-	79 299	79 299
Інвестиційні цінні папери за АС	-	-	-	-	14 538	14 538
Інвестиції в дочірні компанії	-	-	-	30	-	30
Поточні податкові активи	88	14	3	-	75	184
Інвестиційна нерухомість	-	-	-	3 340	-	3 340
Основні засоби та нематеріальні активи	2 638	383	22	42	611	3 793
Інші фінансові активи	1 600	7	7	1 100	26	2 743
Інші активи	549	92	18	7 702	496	8 899
Майно, що перейшло у власність банку як заставодержателя	7	10	-	1 334	-	1 361
Активи, утримувані для продажу	-	-	-	117	-	117
Всього активів сегмента	53 239	4 598	3 919	16 964	195 085	278 048
Заборгованість перед НБУ	-	-	-	-	9 817	9 817
Заборгованість перед банками та іншими фінансовими організаціями	-	-	-	66	129	195
Кошти клієнтів	181 680	32 748	-	9 333	-	231 055
Випущені боргові цінні папери	-	-	-	-	-	2
Відстрочене зобов'язання з податку на прибуток	64	10	2	-	57	136
Інші фінансові зобов'язання	1 293	88	4	99	685	2 247
Резерви та нефінансові зобов'язання	1 138	85	39	114	1 707	3 132
Всього зобов'язань сегмента	184 175	32 931	45	9 612	12 395	246 584

25 Аналіз за сегментами (продовження)

	Роздрібна банківська діяльність	МСББізнес по роботі з торговими підприємствами	Активи та зобов'язання, що управляються як окремий портфель	Казначейська та інвестиційна банківська діяльність	Корпоративна та банківська діяльність	Всього за сегментами	
<i>У мільйонах українських гривень</i>							
2018							
Зовнішні доходи							
- Процентні доходи	14 503	1 198	1 408	891	12 167	587	30 754
- Доходи від виплат та комісійних	10 901	1 035	7 056	36	308	254	19 590
- Інші доходи	1 068	250	39	39	33	28	1 457
Доходи від інших сегментів/(витрати за іншими сегментами)	29 285	5 223	(294)	(29 402)	(6 259)	1 447	-
Всього доходів	55 757	7 706	8 209	(28 436)	6 249	2 316	51 801
Процентні витрати	(10 888)	(734)	-	(86)	(1 763)	(531)	(14 002)
Відрахування до резерву на зменшення корисності	(361)	(164)	(1)	(5 394)	17	(186)	(6 089)
Витрати за виплатами та комісійними	(20)	-	(4 116)	-	(266)	-	(4 402)
Прибутки мінус збитки від операцій з іноземною валютою та своп-контрактів	1 273	-	-	26	98	586	1 983
Збитки від зменшення корисності інвестиційної нерухомості	(396)	(57)	(3)	10	(92)	(15)	(553)
Прибутки мінус збитки від переоцінки іноземної валюти	-	-	-	247	898	-	1 145
Прибутки мінус збитки від реалізації інвестиційних цінних паперів	-	-	-	-	3	-	3
Збитки мінус прибутки від переоцінки інвестиційних цінних паперів	-	-	-	-	(3 085)	-	(3 085)
Зменшення корисності майна, що перейшло у власність банку як заставодержателя	(9)	(1)	-	-	(3)	-	(13)
Адміністративні та інші операційні витрати	(10 210)	(1 212)	(70)	(175)	(2 026)	(295)	(13 988)
Інші збитки	(1)	(1)	-	(9)	-	-	(11)
Результат сегмента	35 145	5 537	4 019	(33 817)	30	1 875	12 789

Звірка доходів, прибутку або збитку, активів та зобов'язань сегмента

Загальна сума доходів складається з процентних доходів, доходів за виплатами та комісійними та інших операційних доходів за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року:

<i>У мільйонах українських гривень</i>	2019 рік	2018 рік
Всього доходів сегментів	60 529	51 801
(а) Коригування при консолідації	278	102
Всього консолідованих доходів	60 807	51 903

Звірка прибутку або збитку, що підлягає розкриттю у звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року:

<i>У мільйонах українських гривень</i>	2019 рік	2018 рік
Загальний результат сегментів	32 609	12 789
(а) Коригування при консолідації	91	66
Прибуток до оподаткування	32 700	12 855

25 Аналіз за сегментами (продовження)

Звірка активів, що підлягають розкриттю у звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року:

<i>У мільйонах українських гривень</i>	2019 рік	2018 рік
Всього активів сегмента	309 723	278 048
(а) Коригування при консолідації	(64)	72
Всього консолідованих активів	309 659	278 120

Звірка зобов'язань, що підлягають розкриттю у звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року:

<i>У мільйонах українських гривень</i>	2019 рік	2018 рік
Всього зобов'язань сегмента	255 194	246 584
(а) Коригування при консолідації	(161)	(39)
Всього консолідованих зобов'язань	255 033	246 545

Далі подана звірка суттєвих статей доходів за 2019 рік:

<i>У мільйонах українських гривень</i>	Процентні доходи	Доходи за виплатами та комісійними	Інші доходи
Загальна сума за всіма сегментами	33 841	24 575	2 113
(а) Коригування при консолідації	-	-	278
Подано у звітності за МСФЗ	33 841	24 575	2 391

Далі подана звірка суттєвих статей витрат за 2019 рік:

<i>У мільйонах українських гривень</i>	Процентні витрати	Відрахування до резерву на зменшення корисності кредитів та авансів клієнтам	Адміністративні та інші операційні витрати
Загальна сума за всіма сегментами	(14 174)	(4)	(14 815)
(а) Коригування при консолідації	12	-	(74)
Подано у звітності за МСФЗ	(14 162)	(4)	(14 889)

Далі подана звірка суттєвих статей доходів за 2018 рік:

<i>У мільйонах українських гривень</i>	Процентні доходи	Доходи за виплатами та комісійними	Інші доходи
Загальна сума за всіма сегментами	30 754	19 590	1 457
(а) Коригування при консолідації	-	-	102
Подано у звітності за МСФЗ	30 754	19 590	1 559

25 Аналіз за сегментами (продовження)

Далі подана звірка суттєвих статей витрат за 2018 рік:

<i>У мільйонах українських гривень</i>	Процентні витрати	Відрахування до резерву на зменшення корисності кредитів та авансів клієнтам	Адміністративні та інші операційні витрати
Загальна сума за всіма сегментами	(14 002)	(6 089)	(13 988)
(в) Інші коригування	6	-	(53)
Подано у звітності за МСФЗ	(13 996)	(6 089)	(14 041)

Далі подано вивірення суттєвих активів станом на 31 грудня 2019 року:

<i>У мільйонах українських гривень</i>	Грошові кошти та їх еквіваленти та обов'язкові резерви	Інвестиційні цінні папери за АС	Кредити та аванси клієнтам та нематеріальні активи	Основні засоби та нематеріальні активи	Інші фінансові активи
Загальна сума за всіма сегментами	45 894	875	59 544	4 764	9 285
(а) Коригування при консолідації	-	-	-	86	-
Подано у звітності за МСФЗ	45 894	875	59 544	4 850	9 285

Далі подано вивірення суттєвих зобов'язань станом на 31 грудня 2019 року:

<i>У мільйонах українських гривень</i>	Заборгованість перед банками та іншими фінансовими організаціями	Кошти клієнтів	Заборгованість перед банками та іншими фінансовими організаціями	Інші фінансові зобов'язання	Резерви та нефінансові зобов'язання
Загальна сума за всіма сегментами	7 721	240 621	201	1 522	3 260
(а) Коригування при консолідації	-	(164)	-	1	6
Подано у звітності за МСФЗ	7 721	240 457	201	1 523	3 266

Далі подано вивірення суттєвих активів станом на 31 грудня 2018 року:

<i>У мільйонах українських гривень</i>	Грошові кошти та їх еквіваленти та обов'язкові резерви	Інвестиційні цінні папери за амортизованою собівартістю	Кредити та аванси клієнтам та нематеріальні активи	Основні засоби та нематеріальні активи	Інші фінансові активи
Загальна сума за всіма сегментами	27 360	14 538	50 140	3 793	2 743
(а) Коригування при консолідації	-	39	-	50	13
Подано у звітності за МСФЗ	27 360	14 577	50 140	3 843	2 756

25 Аналіз за сегментами (продовження)

Далі подано вивірення суттєвих зобов'язань станом на 31 грудня 2018 року:

<i>У мільйонах українських гривень</i>	Заборгованість перед НБУ	Кошти клієнтів	Заборгованість перед банками та іншими фінансовими організаціями	Інші фінансові зобов'язання	Резерви та нефінансові зобов'язання
Загальна сума за всіма сегментами	9 817	231 055	195	2 247	3 132
(в) Інші коригування	-	(58)	1	10	3
Подано у звітності за МСФЗ	9 817	230 997	196	2 257	3 135

Різниці, що є предметом звірки, зумовлені наступним:

(а) – Звітність за сегментами підготовлена до консолідації дочірніх компаній.

Група не аналізувала у примітці «Аналіз за сегментами» капітальні інвестиції, поточний та відстрочений податок на прибуток.

д) Аналіз доходів за банківськими продуктами та послугами

Аналіз доходів Групи за банківськими продуктами та послугами подано у Примітці 20 (Процентні доходи), Примітці 22 (Доходи за виплатами та комісійними).

(е) Географічна інформація

Доходи за кожною окремою країною, де вони були суттєвими, розкриваються у звітності окремо, як показано далі станом на 31 грудня 2019 року та 31 грудня 2018 року:

<i>У мільйонах українських гривень</i>	2019 рік	2018 рік
Україна	60 707	51 496
Інші	100	407
Всього консолідованих доходів	60 807	51 903

26 Управління фінансовими ризиками

Функція управління ризиками у Групі здійснюється стосовно фінансових ризиків, а також нефінансових (операційних, юридичних, комплаєнс ризиків та ризику репутації). Фінансові ризики складаються з ринкового ризику (який включає валютний ризик), кредитного ризику, процентного ризику та ризику ліквідності. Основними цілями управління фінансовими ризиками є визначення лімітів ризику й нагляд за тим, щоб ці ліміти не перевищувались.

Органи управління фінансовими ризиками

З метою ефективного управління ризиками у Групі створена та діє система управління ризиками, що передбачає розподіл прав, обов'язків, відповідальності між органами управління, структурними підрозділами Групи, відокремлення процесів виявлення та оцінки ризиків, оцінки ефективності функціонування системи управління ризиками від процесу прийняття ризиків.

26   Управління фінансовими ризиками (продовження)

Суб'єктами системи управління ризиками у Групі є:

- Наглядова рада;
- Комітет з питань аудиту Наглядової ради;
- Комітет з питань ризиків Наглядової ради;
- Правління Групи;
- Комітет з управління ризиками (на початку червня 2019 року був реорганізований у Комітет з управління операційними ризиками та інформаційної безпеки);
- Кредитний комітет;
- Комітет з питань управління активами та пасивами;
- Внутрішній аудит;
- Блок підрозділів з питань управління ризиками;
- Підрозділ Compliance;
- Напрямок Казначейство;
- Департамент аналізу активів, зобов'язань та інвестицій;
- Інші підрозділи підтримки (Бек-та Мідл-офіс);
- Бізнес-підрозділи, що безпосередньо приймають ризики.

На початку червня 2019 року Комітет з управління ризиками Правління був реорганізований у Комітет з управління операційними ризиками та інформаційної безпеки з відповідною зміною завдань та функцій. З цього моменту цей комітет не займається управлінням фінансовими ризиками.

Наглядова рада – несе повну відповідальність за управління ризиками, на які наражається Група у своїй діяльності та, відповідно:

- забезпечує створення та функціонування ефективної системи управління ризиками;
- затверджує внутрішньобанківські документи з питань управління ризиками та здійснює нагляд за їх дотриманням/впровадженням/оновленням;
- затверджує перелік лімітів (обмежень) щодо кожного виду ризику та процедуру ескалації порушень лімітів ризиків;
- затверджує План відновлення діяльності Групи та забезпечує виконання функцій щодо відновлення діяльності Групи іншими суб'єктами системи управління ризиками;
- затверджує призначення та звільнення керівників підрозділу з управління ризиками та підрозділу контролю за дотриманням норм (компласнс);
- забезпечує функціонування системи внутрішнього контролю та нагляд за її ефективністю;
- розглядає управлінську звітність щодо ризиків та приймає рішення щодо застосування відповідних заходів з управління ризиками;
- вживає заходів для запобігання виникнення конфліктів інтересів у Групі, сприяє їх врегулюванню та повідомляє Національний банк України про конфлікти інтересів, що виникають у Групі.

Комітет з питань аудиту Наглядової ради – є постійно діючим колегіальним органом, що виконує функцію допоміжного та підготовчого органу Наглядової ради, у рамках виконуваних функцій:

- перевіряє ефективність системи управління ризиками;
- контролює незалежність, об'єктивність, компетентність керівника Внутрішнього аудиту, ефективність здійснення внутрішнього аудиту;
- надає Наглядовій раді рекомендації щодо підбору, призначення, звільнення керівника Внутрішнього аудиту.

Комітет з питань ризиків Наглядової ради – є постійно діючим колегіальним органом, що створений та функціонує з метою надання допомоги Наглядовій раді у частині її функції з забезпечення функціонування системи ризик-менеджменту у Групі. Комітет з питань ризиків Наглядової ради виконує наступні основні функції:

- забезпечує нагляд за адекватністю та ефективністю функціонування у Групі системи ризик-менеджменту;
- забезпечує наявність та підтримання в актуальному стані внутрішніх документів Групи, що регламентують процес управління ризиками;
- здійснює моніторинг та аналіз поточного портфелю та рівня ризиків, що приймаються Групою;
- здійснює контроль за дотриманням граничних показників ризиків, що встановлені Наглядовою радою;
- здійснює попередній розгляд проектів стратегії та політик з управління ризиками, документів щодо розміру ризик-апетиту, порядку здійснення операцій з пов'язаними з Групою особами та інших документів з питань управління ризиками, що виносяться на розгляд та/або затвердження Наглядової ради;

26 Управління фінансовими ризиками (продовження)

- здійснює регулярний перегляд експозиції Групи до суттєвих ризиків;
- бере участь у визначенні організаційної структури управління ризиками з метою забезпечення раціонального управління ризиками;
- бере участь у розробці/перегляді внутрішніх політик та процедур щодо управління ризиками, які мають бути затверджені Наглядовою радою;
- здійснює нагляд та надає Наглядовій раді рекомендації щодо адекватності капіталу Групи та ліквідності;
- переглядає та надає Наглядовій раді рекомендації щодо забезпечення безперервної діяльності та планів відновлення діяльності.

Внутрішній аудит – є складовою системи внутрішнього контролю у Групі та виконує наступні основні функції:

- здійснює ідентифікацію та оцінку основних сфер ризику Групи, у тому числі - наявності та ефективності роботи системи управління ризиками, відповідність такої системи видам та обсягам здійснюваних операцій, та системи внутрішнього контролю, здатності цих систем реагувати на нові та посилюючи ризики, обґрунтованості рівня ризику, який Група готова приймати;
- забезпечує надання Наглядовій раді, Комітет з питань аудиту Наглядової ради, Правлінню Групи незалежної обґрунтованої оцінки ефективності дій, заходів та перевірок у сфері ризиків, з якими стикається Група;
- виробляє та надає рекомендації щодо усунення недоліків, щодо вдосконалення та підвищення ефективності систем управління ризиками та внутрішнього контролю у Групі, забезпечує моніторинг прийнятих заходів щодо усунення недоліків та врахування рекомендацій.

Правління Групи – несе відповідальність за впровадження стратегії та політики управління ризиками, культури управління ризиками, системи управління ризиками та внутрішнього контролю, процедур, метод та інших заходів щодо ефективного управління ризиками, затверджених Наглядовою Радою Групи, та, відповідно:

- забезпечує розробку, розробляє, погоджує або затверджує (у залежності від виду документу) внутрішньобанківські документи з питань управління ризиками;
- забезпечує підготовку та надання Наглядовій Раді Групи управлінської звітності щодо величини всіх видів ризиків, на які наражається Група, у тому числі в розрізі нових видів продуктів чи значних змін;
- розробляє заходи щодо оперативного усунення недоліків у функціонуванні системи управління ризиками, виконання рекомендацій та зауважень за результатами оцінки в рамках системи внутрішнього контролю, перевірок підрозділу внутрішнього аудиту, зовнішніх аудиторів та наглядових органів.

Кредитний комітет

Кредитний комітет приймає рішення щодо здійснення активних операцій Групою в межах лімітів повноважень, встановлених Правлінням Групи, затверджує ліміти на здійснення операцій з банками-контрагентами, купівлю цінних паперів, здійснює нагляд за значними кредитними проектами. Також Кредитний комітет погоджує кредитні продукти, затверджує методику, інструкції, порядки, форми, моделі та інші регламентні чи процедурні документи щодо виявлення, вимірювання, моніторингу, контролю, звітування та пом'якшення кредитних ризиків на всіх організаційних рівнях. Засідання Кредитного комітету відбуваються не рідше одного разу на тиждень.

Комітет з управління активами та пасивами

Основною метою створення і діяльності Комітету є забезпечення ефективності та безперервності процесу управління активами та пасивами Групи, моніторингу ризику ліквідності, валютного, процентного та цінового ризику (в частині операцій з зобов'язаннями) та вжиття відповідних заходів, спрямованих на мінімізацію даних ризиків та максимізацію фінансового результату Групи. Засідання Комітету з управління активами та пасивами відбуваються раз на тиждень.

Комітет з управління операційними ризиками та інформаційною безпекою

Комітет створений та функціонує з метою забезпечення комплексності та ефективності процесів управління операційним та інформаційним ризиками, впровадження та функціонування систем внутрішнього контролю та управління інформаційною безпекою, управління ризиками, що виникають в процесі взаємовідносин з небанківськими установами. Засідання Комітету з управління операційними ризиками та інформаційної безпеки відбуваються раз на місяць.

26   Управління фінансовими ризиками (продовження)

Напрямок Казначейство

Напрямок Казначейство відповідає за оперативне управління ліквідністю та валютною позицією Групи.

Департамент аналізу активів, зобов'язань та інвестицій

Департамент аналізу активів, зобов'язань та інвестицій щоденно здійснює розрахунок та контроль дотримання Групою нормативних показників ліквідності, встановлених НБУ, а також внутрішніх показників ризику ліквідності, готує звіти з поточного стану ліквідності Групи.

Блок підрозділів з питань управління ризиками – є незалежним від бізнес-підрозділів, не приймає участь у отриманні доходів Групи. Блок підрозділів з питань управління ризиками є підпорядкованим Члену Правління Групи з питань управління ризиками (CRO), У свою чергу, Член Правління Групи з питань управління ризиками є підпорядкованим та підзвітним Наглядовій раді, а також має право безперешкодно звертатись до Наглядової ради та/або Комітету з питань ризиків Наглядової ради. Член Правління Групи з питань управління ризиками має право накладати заборону (вето) на рішення колегіальних органів, створених Правлінням Групи.

Блок підрозділів з питань управління ризиками виконує наступні основні функції:

- забезпечує функціонування системи управління кредитним ризиком, операційним ризиком, ринковим, процентним ризиком банківського портфелю (кредитів, депозитів, тощо) та ризиком ліквідності шляхом здійснення своєчасного виявлення, вимірювання, моніторингу, контролю, звітування щодо кожного виду ризиків;
- розробляє/бере участь у розробці та підтримує (у залежності від виду документу) в актуальному стані внутрішньобанківські нормативні документи (процедури, методики, положення тощо) з питань управління ризиками;
- готує висновки щодо запропонованих бізнес-підрозділами кредитних проектів як щодо нових кредитів, так і щодо зміни умов за діючими/існуючими кредитами;
- готує та надає звіти щодо ризиків Наглядовій раді Групи не рідше одного разу на квартал, Комітету з питань ризиків Наглядової ради, Правлінню Групи, а також комітетам Правління Групи – не рідше одного разу на місяць, у разі виявлення ситуацій, що потребують невідкладного інформування ради Групи – негайно;
- здійснює стрес - тестування ризиків;
- здійснює моніторинг дотримання лімітів ризиків та показників ризик-апетиту;
- розробляє та впроваджує систему раннього виявлення потенційно проблемних клієнтів, фінансування яких може мати підвищений кредитний ризик;
- забезпечує виконання та контроль за процедурами розрахунку резервів згідно з МСФЗ та розміру кредитного ризику згідно з вимогами Національного банку України у відповідності до затверджених методологій та підходів Групи;
- розробляє, впроваджує та підтримує в актуальному стані методики та моделі з оцінки ризиків;

Напрямок «Compliance» – підпорядкований та підзвітний Наглядовій раді Групи, є незалежним від бізнес-підрозділів, не приймає участь у отриманні доходів Групи та виконує наступні основні функції:

- забезпечує організацію контролю за врахуванням Групою норм законодавства, регуляторного середовища, правил, внутрішньобанківських документів та відповідних стандартів професійних об'єднань, дія яких поширюється на Групу;
- забезпечує моніторинг змін у законодавстві та регуляторному середовищі, правилах, внутрішньобанківських документах та відповідних стандартах професійних об'єднань, дія яких поширюється на Групу, та здійснює оцінку впливу таких змін на процеси та процедури, запроваджені в Групі, а також забезпечує контроль за імплементацією відповідних змін у внутрішньобанківські документи;
- забезпечує контроль за діяльністю Групи з метою запобігання свідомої участі Групи в незаконних операціях, що дозволяють клієнтам ухилятися від податкових зобов'язань та використовувати Групу в інших незаконних операціях;
- забезпечує управління ризиками, пов'язаними з конфліктом інтересів, що можуть виникати на всіх рівнях організаційної структури Групи;
- готує висновки щодо комплаєнс-ризиків, який притаманний новим продуктам та значним змінам в діяльності Групи, до моменту їх впровадження для прийняття своєчасних та адекватних управлінських рішень;
- готує та надає звіти щодо оцінки комплаєнс-ризиків Наглядовій раді Групи, Комітету з питань ризиків Наглядової ради та Правлінню не рідше одного разу на квартал.

26 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Кредитний ризик. Група наражається на кредитний ризик, який визначається як ризик того, що одна із сторін операції з фінансовим інструментом спричинить фінансові збитки другій стороні внаслідок невиконання зобов'язання за договором. Кредитний ризик виникає в результаті кредитних та інших операцій Групи з контрагентами, внаслідок яких виникають фінансові активи.

Кредитна політика Групи визначає загальні засади щодо здійснення кредитного процесу та управління кредитним ризиком, встановлює загальний підхід до прийняття кредитних ризиків, принципи і стандарти кредитної діяльності, визначає повноваження та відповідальність керівних органів, працівників та структурних підрозділів Групи на кожному етапі кредитного процесу, забезпечує комплексний підхід до управління кредитним ризиком.

Управління кредитним ризиком здійснюється на підставі регулярного аналізу спроможності позичальників та потенційних позичальників виконувати свої зобов'язання з погашення кредитів та сплати процентів, регулярного аналізу якості кредитного портфелю з метою моніторингу рівня кредитного ризику, шляхом зміни, за необхідності, лімітів кредитування, шляхом одержання застави, її перевірки та переоцінки застави з встановленою періодичністю, та використовуючи інші інструменти зниження ризику.

Основна інформація про рівень кредитного ризику систематично актуалізується та надається для аналізу у вигляді звітів про стан кредитного портфелю.

Кредитний комітет затверджує класифікацію кредитних операцій за групами ризику, розглядає, вносить корективи та затверджує оцінку кредитного ризику у відповідності до регулятивних вимог та оцінку очікуваних кредитних збитків у відповідності з МСФЗ (кредити та аванси клієнтам, зобов'язання пов'язані з кредитуванням, інші фінансові активи).

З метою обмеження ризиків, на які наражається Група внаслідок операцій з кредитування, у Групі існує наступна система повноважень на прийняття рішень за кредитними операціями:

- індивідуальні повноваження: за ризиковими операціями делеговані Блоку підрозділів з питань управління ризиками з метою прийняття рішень щодо клієнтів роздрібно та малого і середнього Бізнесу в рамках стандартних умов продукту;
- дуальні повноваження (повноваження в рамках подвійного підпису): за ризиковими та безризиковими операціями делеговані Керівникам підрозділів з питань управління ризиками разом з Керівниками відповідних Бізнес-підрозділів в рамках стандартних умов продукту. За умови одноголосного позитивного рішення транзакція виконується;
- колективні повноваження: повноваження, що делеговано Правлінням Групи Кредитному комітету, з урахуванням висновків, коментарів чи рекомендацій Юридичного підрозділу, Служби безпеки, а також висновку підрозділів з питань управління ризиками, який включає в себе коментарі щодо конкретних ризиків та пом'якшення дій, пов'язаних з потенційною кредитною угодою, для затвердження негативною. Рішення приймається більшістю голосів членів Кредитного комітету.

При проведенні аналізу кредитів та авансів клієнтам за кредитною якістю Група класифікує кредити та аванси корпоративним клієнтам, підприємствам малого та середнього бізнесу і приватним підприємцям за такими категоріями:

Великі позичальники	Понад 100 мільйонів гривень
Кредити середнім позичальникам	Від 1 мільйона гривень до 100 мільйонів гривень
Кредити малим позичальникам	До 1 мільйона гривень

При проведенні аналізу кредитів та авансів клієнтам за кредитною якістю Група класифікує кредити та аванси фізичним особам залежно від їх суми, як показано далі:

Кредити від 1 до 100 мільйонів гривень
Кредити менше 1 мільйона гривень

26 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Моніторинг кредитів

Інформаційні системи Групи дозволяють керівництву здійснювати своєчасний та регулярний моніторинг кредитів.

Група регулярно проводить моніторинг ризику за кожним кредитом. Для цього він здійснює: (i) перегляд фінансового стану позичальника та його положення на ринку та (ii) оцінку адекватності забезпечення кредиту. Фінансовий стан позичальника та його положення на ринку регулярно аналізуються, і за результатами такого аналізу внутрішній кредитний рейтинг позичальника може бути переглянутий. Цей аналіз ґрунтується на даних про надходження коштів на рахунок клієнта, останній фінансовій звітності та іншій комерційній інформації позичальника, яку він надав Групі або яку Група отримала іншим чином.

Група здійснює регулярний моніторинг поточної ринкової вартості застави з метою оцінки її достатності для забезпечення конкретного кредиту. Оцінку застави проводять незалежні компанії - суб'єкти оціночної діяльності, акредитовані в Групі або кваліфіковані внутрішні оцінювачі. Регулярність таких оцінок залежить від виду застави.

Банк веде облік кредитних історій клієнтів. Це дозволяє Групі контролювати рівень кредитного ризику шляхом роботи з позичальниками із позитивною кредитною історією.

Повернення проблемних кредитів

З метою ефективного управління проблемними активами Групою виконуються наступні завдання:

- запобігання виникненню та своєчасне виявлення проблемної заборгованості, ефективна робота з потенційною проблемною заборгованістю;
- скорочення розміру та частки проблемної заборгованості у портфелі Групи шляхом розробки та імплементації заходів щодо повернення такої заборгованості, зокрема, реструктуризації, досудового врегулювання, звернення стягнення на заставне майно, його прогнозований продаж, тощо;
- побудова комплексної ефективної системи управління проблемною заборгованістю.

Групою впроваджено розподілення роботи із проблемною заборгованістю на різних стадіях виявлення та врегулювання у залежності від виду, суми проблемної заборгованості, наявності та стану застави, можливості та/або намірів позичальника повернути кредит та нараховані за кредитом відсотки.

Етапи управління потенційною проблемною заборгованістю та проблемною заборгованістю:

1. Етап Pre-Collection включає в себе комплекс заходів, направлених на виявлення потенційно проблемної та проблемної заборгованості та попереджає вихід клієнта з графіку платежів.
2. Етап Soft collection включає в себе комплекс заходів спрямованих на повернення прострочених платежів із затримкою 1-90 днів, зокрема, шляхом комунікацій із клієнтами дистанційно (телефон, SMS, IVR, листи тощо).
3. Етап Hard Collection включає в себе досудове стягнення заборгованості шляхом безпосередньої комунікації з клієнтами на строках 90-180 днів прострочення боргу.
4. Етап – Legal Collection. Підготовка процесу юридичного стягнення починається одночасно з етапом Hard Collection. Юридичне стягнення включає в себе комплекс заходів з примусового стягнення заборгованості. шляхом претензійно - позовної роботи.

Інструменти управління потенційною проблемною заборгованістю та проблемною заборгованістю:

1. Дистанційні контакти з боржниками: телефонні дзвінки, повідомлення на контактний телефон клієнта, Privat-24, дзвінки IVR - системи, листи-повідомлення, месенджери.
2. Зустрічі з боржниками: обговорення подальшої роботи з клієнтом.
3. Претензійно-позовна робота: подання позовів до судів, примусове стягнення боргу державними органами або приватними виконавцями.

26 Управління фінансовими ризиками (продовження)

4. Реструктуризація: основною метою процесу реструктуризації є відновлення платоспроможності позичальника за проблемними кредитами. В Групі використовуються наступні сценарії реструктуризації:

- реструктуризація беззаставних кредитів роздрібного бізнесу – перегляд заборгованості за рахунок часткового перерахунку боргу щодо пені та штрафів, комісіям, відсоткам, зміни графіку погашення боргу;
- реструктуризація кредитів Напрямку "Споживчого кредитування" – перегляд заборгованості за рахунок часткового перерахунку боргу щодо пені та штрафів, прощення частини боргу, зміни графіку погашення боргу, конвертація валютних кредитів у гривню, тощо;
- реструктуризація проблемних активів клієнтів МСБ – перегляд заборгованості за рахунок часткового перерахунку боргу щодо пені, комісіям, процентам, зміни графіку погашення боргу, окрім судових витрат та штрафів (судові витрати та штрафи повинні бути сплачені клієнтом в момент проведення реструктуризації).

5. Списання заборгованості з балансу Групи: Група списує за рахунок резерву безнадійну заборгованість за активними банківськими операціями відповідно до облікової політики Групи.

6. Аутсорсинг: в залежності від стратегії Групи визначається необхідність передачі проблемних активів на відпрацювання зовнішнім колекторським компаніям.

7. Факторинг: якщо ймовірність стягнення проблемного боргу оцінюється банком як низька, то Група вправі відступити права вимоги цієї заборгованості третій особі - факторинговій компанії.

8. Робота з заставним майном: реалізація заставного майна, набуття прав власності.

Кредитування пов'язаних сторін

Група проводить операції з пов'язаними сторонами на комерційних умовах. Кожна кредитна заявка, отримана від пов'язаної сторони, розглядається таким самим чином, що й заявка, отримана від непов'язаної сторони.

Ринковий ризик. Ринковий ризик – імовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок несприятливої зміни курсів іноземних валют, процентних ставок, вартості фінансових інструментів (ринкових котирувань, індексів тощо). Стратегічним завданням політики Групи в частині управління ринковим ризиком є мінімізація та запобігання можливих втрат, які можуть виникнути в разі зміни ринкових умов.

Валютний ризик. Валютний ризик – це ризик зміни вартості фінансових інструментів, якими володіє Група, внаслідок коливання валютних курсів. Основні валютні позиції Групи – в українських гривнях, доларах США та євро. Політика Групи щодо відкритих валютних позицій відповідає українському законодавству, яке встановлює нормативні ліміти для таких позицій. Департамент аналізу активів, зобов'язань та інвестицій та Напрямок "Казначейство" здійснюють щоденний контроль дотримання нормативів та показників валютної позиції, шляхом побудови відповідних звітів. Див. Примітки 8 та 9.

У поданій нижче таблиці наведено концентрацію валютного ризику Групи станом на кінець звітного періоду та його позицію у гривнях:

У мільйонах українських гривень	31 грудня 2019 р.				31 грудня 2018			
	Монетарні фінансові активи	Монетарні фінансові зобов'язання	Угоди своп, спот та форвард	Чиста позиція за балансовими та позабалансовими інструментами	Монетарні фінансові активи	Монетарні фінансові зобов'язання	Угоди своп, спот та форвард	Чиста позиція за балансовими та позабалансовими інструментами
Українські гривні	249 797	175 512	-	74 285	222 093	154 282	-	67 811
Долари США	23 531	62 336	-	(38 805)	21 617	73 065	-	(51 448)
Євро	13 361	13 507	-	(146)	16 163	15 594	-	569
Інші валюти	249	281	-	(32)	499	326	-	173
Всього	286 938	251 636	-	35 302	260 372	243 267	-	17 105

26 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Справедлива вартість похідних фінансових інструментів, разом з основними інструментами, в які вони вбудовані, віднесені до категорії фінансових активів, деномінованих у гривнях.

Наведений вище аналіз включав лише монетарні активи та зобов'язання. На думку керівництва, інвестиції в інструменти капіталу та немонетарні активи не призведуть до виникнення суттєвого валютного ризику.

Подані у таблиці похідні фінансові інструменти – це монетарні фінансові активи та монетарні фінансові зобов'язання, що показані окремо для відображення загального валютного ризику Групи.

Нижче в таблиці показано зміну прибутку або збитку та капіталу внаслідок обґрунтовано можливих змін курсів обміну валют по відношенню до функціональної валюти відповідної компанії Групи, що використовувались на кінець звітного періоду, при незмінності всіх інших змінних характеристик:

	31 грудня 2019 р.		31 грудня 2018	
	Вплив на прибуток або збиток (до оподаткування)	Вплив на капітал	Вплив на прибуток або збиток (до оподаткування)	Вплив на капітал
<i>У мільйонах українських гривень</i>				
Зміцнення долара США на 20% (у 2018 році – зміцнення на 20%)	(8 093)	(8 093)	(10 642)	(10 642)
Послаблення долара США на 5% (у 2018 році – послаблення на 5%)	2 023	2 023	2 661	2 661
Зміцнення євро на 10% (у 2018 році – зміцнення на 10%)	(15)	(15)	57	57
Послаблення євро на 5% (у 2018 році – послаблення на 5%)	7	7	(28)	(28)
Зміцнення інших валют на 5% (у 2018 році – зміцнення на 5%)	(2)	(2)	9	9
Послаблення інших валют на 5% (у 2018 році – послаблення на 5%)	2	2	(9)	(9)

Ризик був розрахований лише для монетарних залишків у валютах, інших ніж функціональна валюта Групи. При розрахунку наведеної у таблиці вище чутливості до зміни обмінного курсу долара США врахований вплив визнання справедливої вартості похідного фінансового інструмента, вбудованого у інвестиційні цінні папери, наявні для продажу та у інвестиційні цінні папери, що утримуються до погашення.

Процентний ризик. Процентний ризик – імовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок впливу несприятливих змін процентних ставок. Процентний ризик впливає на економічну вартість капіталу Групи та чистий процентний дохід Групи.

Стратегічним завданням політики Групи в частині управління процентним ризиком є мінімізація та запобігання можливих втрат, які можуть виникнути в разі зміни процентних ставок. Група наражається на ризик виникнення фінансових втрат внаслідок змін процентних ставок по активах та зобов'язаннях, переважно в результаті надання кредитів з фіксованою процентною ставкою у сумах та на строк, що відрізняються від сум та строків зобов'язань з фіксованою процентною ставкою.

Колегіальним органом, який забезпечує тактичну реалізацію процентної політики Групи є Комітет з управління активами та пасивами. В обов'язки Комітету з управління активами та пасивами по даному напрямку включаються огляд цінової політики фінансового ринку, кредитних і депозитних процентних ставок за програмами банків-конкурентів, розгляд пропозицій Бізнес-підрозділів та напрямків Головного Офісу щодо підвищення ефективності кредитно-депозитної політики Групи, оцінка собівартості пасивів і прибутковості активів, політики процентної маржі, затвердження процентних ставок. Перегляд процентних ставок може проводитися у випадку значних коливань ставок на ринку, зміни облікової ставки регулюючого органу та в залежності від стану в ресурсній позиції Групи.

Управління ринковими ризиками, що входить до Блоку підрозділів з питань управління ризиками, проводить моніторинг та здійснює контроль процентного ризику на підставі GAP-аналізу, в ході якого активи та зобов'язання, чутливі до зміни процентної ставки, об'єднуються у групи за часовим діапазоном.

Активи та зобов'язання з фіксованою процентною ставкою об'єднуються у групи за строками, що залишилися до погашення, в той час як активи та зобов'язання із плаваючою процентною ставкою класифікуються на основі найближчого можливого строку перегляду процентної ставки.

26 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Різниця між активами та зобов'язаннями, чутливими до зміни процентної ставки, для кожного з часових діапазонів формує GAP. Результатом проведення GAP-аналізу є оцінка впливу зміни процентних ставок на чистий процентний дохід Групи.

Група проводить стрес-тестування процентного ризику, щоб визначити умови, при виконанні яких Група наражається на ризики отримання збитків, а також визначити обсяг цих збитків і вплив на процентний дохід Групи. Стрес-тестування здійснюється за допомогою аналізу чутливості чистого процентного доходу до зміни процентних ставок, виходячи з припущення, що ставки збільшуються або зменшуються на визначену кількість процентних пунктів.

У поданій нижче таблиці наведено концентрацію процентного ризику Групи. До таблиці включено активи та зобов'язання Групи за балансовими сумами, об'єднані в категорії відповідно до строків перегляду процентної ставки відповідно до контракту або строків погашення, залежно від того, що буде раніше.

<i>У мільйонах українських гривень</i>	До запитання та до 1 місяця	1-3 місяці	3-12 місяців	Понад 1 рік	Немонетарні статті	Всього
31 грудня 2019 р.						
Всього фінансових активів	77 365	4 231	23 722	181 620	3	286 941
Всього фінансових зобов'язань	169 545	34 926	45 244	1 921	-	251 636
Чиста невідповідність процентних ставок на 31 грудня 2019 р.	(92 180)	(30 695)	(21 522)	179 699	3	35 305
31 грудня 2018 р.						
Всього фінансових активів	35 405	12 971	38 054	173 942	4	260 376
Всього фінансових зобов'язань	153 508	35 750	53 075	934	-	243 267
Чиста невідповідність процентних ставок на 31 грудня 2018 р.	(118 103)	(22 779)	(15 021)	173 008	4	17 109

Група здійснює моніторинг процентних ставок по фінансових інструментах. Нижче в таблиці подані процентні ставки на підставі звітів, які аналізує ключовий управлінський персонал Групи:

% річних	31 грудня 2019 р.				31 грудня 2018 р.			
	Долари США	Гривні	Євро	Інші валюти	Долари США	Гривні	Євро	Інші валюти
Активи								
Кредити та аванси юридичним особам	6	12	3	6	6	12	3	5
Кредити та аванси фізичним особам	17	44	18	43	17	46	18	43
Інвестиційні цінні папери за СВПЗ	-	6	-	-	5	6	-	-
Інвестиційні цінні папери за СВІСД	6	10	2	-	7	12	4	-
Інвестиційні цінні папери за АС	-	19	-	-	5	-	4	-
Зобов'язання								
Заборгованість перед НБУ	-	15	-	-	-	16	-	-
Кореспондентські рахунки та депозити «овернайт» банків	0	0	-	-	-	-	-	-
Строкові розміщення коштів банків	-	-	-	-	-	-	-	-
Кошти клієнтів	-	-	-	-	-	-	-	-
- поточні рахунки клієнтів	0	4	0	-	0	5	0	-
- строкові депозити юридичних осіб	0	12	2	-	0	12	1	-
- строкові депозити фізичних осіб	3	15	1	8	3	14	2	4
Випущені боргові цінні папери	-	15	-	-	-	15	-	-
Субординований борг	-	-	-	-	-	-	-	-

Позначка “-” у таблиці означає, що Група не має відповідних активів або зобов'язань у відповідній валюті.

26 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Група наражається на ризик дострокового погашення внаслідок надання кредитів з фіксованою та змінною процентною ставкою, які надають позичальнику право дострокового погашення кредитів. Прибуток Групи за поточний період та капітал Групи станом на кінець звітного періоду не зазнали б суттєвого впливу змін обсягів дострокового погашення, оскільки такі кредити відображаються за амортизованою вартістю, а сума дострокового погашення дорівнює або майже дорівнює амортизованій вартості кредитів та авансів клієнтам.

Концентрація географічного ризику. Нижче поданий аналіз концентрації географічного ризику фінансових активів та зобов'язань Групи станом на 31 грудня 2019 року:

<i>У мільйонах українських гривень</i>	Україна	Країни ОЕСР	Інші країни	Всього
Активи				
Грошові кошти та їх еквіваленти та обов'язкові резерви	28 032	16 390	1 472	45 894
Заборгованість банків	27 118	-	-	27 118
Кредити та аванси клієнтам	58 698	2	844	59 544
Інвестиційні цінні папери за СВПЗ	84 680	-	-	84 680
Інвестиційні цінні папери за СВІСД	66 601	1	-	66 602
Інвестиційні цінні папери за АС	875	-	-	875
Інші фінансові активи	170	2 044	14	2 228
Всього фінансових активів	266 174	18 437	2 330	286 941
Нефінансові активи	14 557	0	8 162	22 718
Всього активів	280 731	18 437	10 492	309 659
Зобов'язання				
Заборгованість перед НБУ	7 721	-	-	7 721
Заборгованість перед банками та іншими фінансовими організаціями	183	13	5	201
Кошти клієнтів	231 513	7 119	1 825	240 457
Зобов'язання орендаря з лізингу	1 734	-	-	1 734
Інші фінансові зобов'язання	983	435	105	1 523
Всього фінансових зобов'язань	242 134	7 567	1 935	251 636
Нефінансові зобов'язання	3 390	2	5	3 397
Всього зобов'язань	245 524	7 569	1 940	255 033
Чиста балансова позиція	35 207	10 868	8 552	54 626
Зобов'язання, пов'язані з кредитуванням (Прим. 17)	97 392	8	46	97 446

Активи, зобов'язання та зобов'язання, пов'язані з кредитуванням, були класифіковані виходячи з країни, в якій знаходиться контрагент. Грошові кошти у касі, дорогоцінні метали, будівлі та обладнання були класифіковані відповідно до країни їх фізичного знаходження.

26 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Географічний аналіз активів та зобов'язань Групи станом на 31 грудня 2018 року наведено нижче:

У мільйонах українських гривень	Україна	Країни ОЕСР	Інші країни	Всього
Активи				
Грошові кошти та їх еквіваленти та обов'язкові резерви	21 952	3 547	1 861	27 360
Кредити та аванси клієнтам	48 887	1	1 252	50 140
Інвестиційні цінні папери за СВПЗ	86 244	-	-	86 244
Інвестиційні цінні папери за СВІСД	79 298	1	-	79 299
Інвестиційні цінні папери за АС	14 577	-	-	14 577
Інші фінансові активи	149	2 601	6	2 756
Всього фінансових активів	251 107	6 150	3 119	260 376
Нефінансові активи	9 458	118	8 168	17 744
Всього активів	260 565	6 268	11 287	278 120
Зобов'язання				
Заборгованість перед НБУ	9 817	-	-	9 817
Заборгованість перед банками та іншими фінансовими організаціями	134	59	3	196
Кошти клієнтів	221 418	7 860	1 719	230 997
Інші фінансові зобов'язання	1 596	532	129	2 257
Всього фінансових зобов'язань	232 965	8 451	1 851	243 267
Нефінансові зобов'язання	3 272	-	6	3 278
Всього зобов'язань	236 237	8 451	1 857	246 545
Чиста балансова позиція	24 328	(2 183)	9 430	31 575
Зобов'язання, пов'язані з кредитуванням (Прим. 28)	71 540	19	51	71 610

Ризик ліквідності. Ризик ліквідності – імовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок неспроможності Групи забезпечувати фінансування зростання активів та/або виконання своїх зобов'язань у належні строки.

Стратегічними завданнями політики Групи в частині управління ризиком ліквідності є: підтримання показників ліквідності на рівні вище нормативного, мінімізація ризику ліквідності шляхом підтримання достатнього обсягу високоякісних ліквідних активів як можливого джерела забезпечення на випадок реалізації стресових ситуацій, лімітування концентрацій залучених коштів шляхом формування диверсифікованої ресурсної бази тощо.

Група прагне підтримувати стабільну базу фінансування, розвивати джерела ресурсів, в першу чергу за рахунок коштів юридичних та фізичних осіб.

26 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Для моніторингу поточного стану ліквідності Напрямок "Казначейство" здійснює управління ліквідністю в межах операційного дня шляхом побудови платіжного календаря Групи. Департамент аналізу активів, зобов'язань та інвестицій здійснює щоденний розрахунок показників ліквідності відповідно до вимог НБУ. Не рідше ніж раз на місяці звіт щодо ризику ліквідності доводиться до членів Комітету з питань управління активами та пасивами (Департаментом аналізу активів, зобов'язань та інвестицій) та до Комітету з питань ризиків Наглядової ради (Управлінням ринковими ризиками, що входить до Блоку підрозділів з питань управління ризиками). Звіт складається з інформації щодо розривів ліквідності за методикою GAP-аналізу (порівняння обсягів активів та зобов'язань за строками до погашення) в істотних валютах та в еквіваленті національної валюти, наявного обсягу високоякісних ліквідних активів, концентрації джерел фінансування, дотримання економічних нормативів НБУ та обсягу обов'язкових резервів тощо.

Контроль ризику ліквідності реалізується через дотримання як регуляторних норм по показниках короткострокової ліквідності і LCR, так і лімітів та вимог за показниками розривів ліквідності, обсягу високоякісних ліквідних активів, концентрацій джерел фінансування.

Група розраховує нормативні коефіцієнти ліквідності, встановлені Національним банком України на щоденній основі. Ці нормативи включають:

- норматив короткострокової ліквідності (Н6), який розраховується як відношення ліквідних активів до зобов'язань зі строком погашення до одного року. Цей норматив складав 100,41% на 31 грудня 2019 року (на 31 грудня 2018 року: 97,74%) при встановленому НБУ значенні нормативу не менше 60% (на 31 грудня 2018 року: 60%);
- коефіцієнт покриття ліквідністю (LCR) за всіма валютами (LCRBB) та в іноземній валюті (LCRIB). Цей норматив складав 268,26% за всіма валютами (LCRBB) та 307,71% в іноземній валюті (LCRIB) на 31 грудня 2019 року (на 31 грудня 2018 року: 263,61% та 102,03% відповідно) при встановленому НБУ значенні нормативу не менше 100% за всіма валютами (LCRBB) та в іноземній валюті (LCRIB) (на 31 грудня 2018 року: не менше 80% за всіма валютами (LCRBB) та 50% в іноземній валюті (LCRIB)).

Звіти за нормативами ліквідності використовуються Казначейством для управління ліквідністю на щоденній основі.

Казначейство Групи здійснює управління поточною ліквідністю, аналізує графіки платежів, управляє позицією ліквідності в межах операційного дня за рахунок розміщення та залучення короткострокових ресурсів на міжбанківському ринку, купівлю чи продаж цінних паперів, або за допомогою інших наявних фінансових операцій. Казначейство також аналізує можливі наслідки відтоку значних сум коштів за основними клієнтами, щоб максимально знизити вірогідність непередбачуваних змін обсягу ресурсів. Казначейство забезпечує дотримання вимог обов'язкового резерву та нормативних показників ліквідності.

Для управління ліквідністю в кризовий період розроблений План першочергових заходів при виникненні кризи ліквідності, який містить перелік можливих причин, що призводять до кризи, ознаки кризи, а також перелік заходів по локалізації та ліквідації кризових явищ. Планом закріплені відповідальні за визначені заходи служби та порядок їх взаємодії. Групою також проводиться стрес-тестування ліквідності за сценаріями, що охоплюють можливі несприятливі умови.

У поданій нижче таблиці показані зобов'язання Групи станом на 31 грудня 2019 року за визначеними в угодах строками погашення, що залишилися. Суми у таблиці – це недисконтовані грошові потоки за угодами, в тому числі загальна сума зобов'язань з надання кредитів. Ці недисконтовані грошові потоки відрізняються від сум, відображених у звіті про фінансовий стан, оскільки суми у консолідованому звіті про фінансовий стан базуються на дисконтованих грошових потоках.

Якщо сума, що підлягає виплаті, не є фіксованою, вона в таблиці визначена виходячи з умов, існуючих на звітну дату. Валютні виплати перераховані із використанням обмінного курсу спот станом на кінець звітної періоду.

26 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Нижче у таблиці поданий аналіз фінансових зобов'язань Групи за строками погашення станом на 31 грудня 2019 року:

У мільйонах українських гривень	До запитання та до					Всього
	1 місяця	1-3 місяці	3-12 місяців	12 місяців - 5 років	Понад 5 років	
Зобов'язання						
Заборгованість перед НБУ	7 721	-	-	-	-	7 721
Заборгованість перед банками та іншими фінансовими організаціями	201	-	-	-	-	201
Кошти клієнтів	160 833	35 810	46 069	732	1	243 445
Зобов'язання орендаря з лізингу	62	95	493	1 521	131	2 302
Інші фінансові зобов'язання	1 521	1	1	-	-	1 523
Всього потенційних майбутніх виплат за фінансовими зобов'язаннями згідно з договорами	170 338	35 906	46 563	2 253	132	255 192
Зобов'язання, пов'язані з кредитуванням (Прим. 17)	96 690	383	182	191	-	97 446

Нижче у таблиці поданий аналіз фінансових зобов'язань Групи за строками погашення станом на 31 грудня 2018 року:

У мільйонах українських гривень	До запитання та до					Всього
	1 місяця	1-3 місяці	3-12 місяців	12 місяців - 5 років	Понад 5 років	
Зобов'язання						
Заборгованість перед НБУ	9 817	-	-	-	-	9 817
Заборгованість перед банками та іншими фінансовими організаціями	162	13	23	-	1	199
Кошти клієнтів	141 969	36 695	54 064	1 096	1	233 825
Інші фінансові зобов'язання	2 249	2	2	2	2	2 257
Всього потенційних майбутніх виплат за фінансовими зобов'язаннями згідно з договорами	154 197	36 710	54 089	1 098	4	246 098
Зобов'язання, пов'язані з кредитуванням, загальна сума (Прим. 28)	70 599	313	210	490	-	71 612

Кошти клієнтів відображені у наведеному вище аналізі за строками, що залишились до погашення відповідно до договору.

26 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Група не використовує наведений вище аналіз за строками погашення без урахування дисконтування для управління ліквідністю. Натомість, Група контролює очікувані строки погашення, які показані у поданій нижче таблиці станом на 31 грудня 2019 року:

У мільйонах українських гривень	До запитання та до 1 місяця	1-3 місяці	3-12 місяців	Понад 1 рік	Строк погашення не визначений	Всього
Активи						
Грошові кошти та їх еквіваленти та обов'язкові резерви	45 894	-	-	-	-	45 894
Заборгованість банків	26 962	42	40	74	-	27 118
Кредити і аванси клієнтам	25 511	13 538	11 386	9 109	-	59 544
Інвестиційні цінні папери за СВПЗ	-	620	245	83 815	-	84 680
Інвестиційні цінні папери за СВІСД	36	652	9 987	55 926	1	66 602
Інвестиційні цінні папери за АС	-	-	636	239	-	875
Інші фінансові активи	456	-	-	1 752	20	2 228
Всього фінансових активів	98 859	14 852	22 294	150 915	21	286 941
Зобов'язання						
Заборгованість перед НБУ	7 721	-	-	-	-	7 721
Заборгованість перед банками та іншими фінансовими організаціями	201	-	-	-	-	201
Кошти клієнтів	101 402	58 314	80 048	693	-	240 457
Зобов'язання орендаря з лізингу	52	71	385	1 226	-	1 734
Інші фінансові зобов'язання	1 038	1	1	483	-	1 523
Всього фінансових зобов'язань	110 414	58 386	80 434	2 402	-	251 636
Чистий розрив ліквідності на 31 грудня 2019	(11 555)	(43 534)	(58 140)	148 513	21	35 305
Кумулятивний розрив ліквідності на 31 грудня 2019	(11 555)	(55 089)	(113 229)	35 284	35 305	
Зобов'язання, пов'язані з кредитуванням (Прим. 17)	96 690	383	182	191	-	97 446

Група мала розрив ліквідності між фінансовими активами та фінансовими зобов'язаннями за строком погашення «до року» станом на 31 грудня 2019 року. Керівництво Групи вважає, що наявний розрив ліквідності є контрольованим та не загрожує здатності Групи своєчасно та в повному обсязі розраховуватись за власними зобов'язаннями. Група має достатній обсяг ліквідних активів, що представлений у вигляді цінних паперів зі строком погашення більше одного року. Група регулярно проводить моніторинг стану ліквідності, стрес-тестування показників ліквідності в умовах несприятливих сценаріїв, впроваджує стратегію, спрямовану на забезпечення стабільності коштів клієнтів на поточних та інших рахунках. Крім того, Група підписала рамкову кредитну угоду з НБУ строком на 10 років, що дозволяє Групі отримувати кредити рефінансування, овернайт, репо під заставу державних цінних паперів за необхідності. Див. Примітку 15.

Відповідно до чинного законодавства України, Група зобов'язана виплачувати строкові депозити фізичних осіб на вимогу вкладників, якщо умова щодо дострокового погашення зазначено в контракті, але в цьому випадку право вкладника на нараховані відсотки втрачається. Група очікує, що клієнти не будуть вимагати строкових вкладів достроково, таким чином, ці залишки включені в розкриття вище, відповідно до їх контрактних умов погашення. Поточні рахунки включені на основі їх історичної стабільності, що, за оцінками Групи, продовжити без будь-яких істотних змін на середньо кварталній основі.

26 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Станом на 31 грудня 2019 року, суми до запитання та до 1 місяця заборгованості перед НБУ включали прострочену заборгованість у сумі 7 621 мільйонів гривень (на 31 грудня 2018 року: 9 689 мільйонів гривень). НБУ не вимагав негайного погашення цих кредитів рефінансування на дату цієї консолідованої фінансової звітності.

Нижче в таблиці поданий аналіз за очікуваними строками погашення станом на 31 грудня 2018 року:

У мільйонах українських гривень	До запитання та до 1 місяця	1-3 місяці	3-12 місяців	Понад 1 рік	Строк погашення не визначений	Всього
Активи						
Грошові кошти та їх еквіваленти та обов'язкові резерви	27 360	-	-	-	-	27 360
Кредити та аванси клієнтам	21 964	10 714	11 816	5 646	-	50 140
Інвестиційні цінні папери за СВПЗ	1	495	405	85 343	-	86 244
Інвестиційні цінні папери за СВІСД	4 651	10 296	12 520	51 831	1	79 299
Інвестиційні цінні папери за АС	90	39	13 576	872	-	14 577
Інші фінансові активи	409	-	-	2 334	13	2 756
Всього фінансових активів	54 475	21 544	38 317	146 026	14	260 376
Зобов'язання						
Заборгованість перед НБУ	9 817	-	-	-	-	9 817
Заборгованість перед банками та іншими фінансовими організаціями	163	11	22	-	-	196
Кошти клієнтів	86 224	61 062	82 780	931	-	230 997
Інші фінансові зобов'язання	1 685	2	2	566	2	2 257
Всього фінансових зобов'язань	97 889	61 075	82 804	1 497	2	243 267
Чистий розрив ліквідності на 31 грудня 2018	(43 414)	(39 531)	(44 487)	144 529	12	17 109
Кумулятивний розрив ліквідності на 31 грудня 2018	(43 414)	(82 945)	(127 432)	17 097	17 109	
Зобов'язання, пов'язані з кредитуванням (Прим. 28)	70 599	313	210	490	-	71 610

27 Управління капіталом

Контроль за дотриманням нормативу достатності капіталу, встановленого Національним банком України, здійснюється за допомогою щомісячних звітів, де містяться розрахунки, які перевіряють та підписують Голова Правління і Головний бухгалтер. Відповідно до існуючих вимог до капіталу, встановлених Національним банком України, повинні утримувати відношення регулятивного капіталу до активів, зважених з урахуванням ризику («норматив достатності капіталу»), на рівні, що є вищим за обов'язкове мінімальне значення. Розрахунок коефіцієнту достатності капіталу у відповідності до вимог Базельської угоди про капітал здійснюється один раз на рік.

27 Управління капіталом (продовження)

а) Група управляє своїм капіталом, включаючи рівень достатності капіталу, розрахований згідно з вимогами Базельської угоди про капітал, як визначено у Звіті про міжнародну конвергенцію оцінки капіталу та стандартів з капіталу (оновлено в квітні 1998 року) та в Доповненні до Базельської угоди про капітал, яке ввело аналіз ринкових ризиків (оновлено у листопаді 2005 року), що загальновідоме під назвою «Базель I». Нижче подана структура капіталу Групи, розрахованого на підставі Базельської угоди про капітал:

<i>У мільйонах українських гривень</i>	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018
Капітал 1-го рівня	54 634	33 710
Капітал 2-го рівня (не може перевищувати 100% від капіталу 1-го рівня)	(660)	(2 698)
Всього капіталу	53 974	31 012
Активи, зважені з урахуванням ризику		
Банківський портфель	233 978	216 509
Торговий портфель	39 051	51 483
Активи, зважені з урахуванням ризику	273 029	267 992
Норматив капіталу 1-го рівня	20,01%	12,58%
Коефіцієнт достатності капіталу (%)	19,77%	11,57%

б) Станом на 31 грудня 2019 року, відповідно до існуючих вимог до капіталу, встановлених Національним банком України, банки повинні утримувати коефіцієнт достатності капіталу на рівні не менше 10% від суми активів, зважених з урахуванням ризику, розрахованих згідно з вимогами Національного банку України (31 грудня 2018 року: не менше 10%).

Регулятивний капітал, розрахований згідно з вимогами Національного банку України, показаний далі:

<i>У мільйонах українських гривень</i>	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.
Всього регулятивного капіталу	19 223	19 556
Капітал 1-го рівня	9 685	9 851
Капітал 2-го рівня (не може перевищувати 100% від капіталу 1-го рівня)	9 685	9 851
Відвернення	(147)	(146)
Активи, зважені з урахуванням ризику	91 727	77 990
Відкрита валютна позиція	44 833	34 025
Непокритий кредитний ризик	(719)	-
Коефіцієнт достатності капіталу (H2)	14,15%	17,46%
Коефіцієнт достатності капіталу (H3)	7,13%	-

Дані, показані у таблиці вище, розраховано згідно з вимогами Постанови Правління Національного банку України №368 від 28 серпня 2001 року (зі змінами) «Про порядок регулювання діяльності банків в Україні», включаючи оцінку кредитного ризику визначеного згідно з Постановою Правління Національного банку України № 351 від 30 червня 2016 року «Про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями».

28 Умовні та інші зобов'язання

Судові позови. У ході нормального ведення бізнесу Група час від часу одержує претензії. Станом на 31 грудня 2019 року був створений резерв під юридичні ризики у сумі 639 мільйонів гривень та резерв, пов'язаний зі втратою контролю над діяльністю Групи у Криму у сумі 1 436 мільйонів гривень (31 грудня 2018 року: 693 мільйони гривень та 1 393 мільйони гривень відповідно). Див. Примітку 18.

Також при націоналізації Банку у грудні 2016 року було конвертовано зобов'язання у капітал Банку у сумі 10 934 мільйона гривень коштів клієнтів, 10 721 мільйон гривень випущених єврооблігацій і 7 783 мільйони гривень субординованого боргу. На дату складання цієї консолідованої фінансової звітності проти Групи були подані позови до суду, пов'язані з націоналізацією, на суму 20 780 мільйонів гривень (на 31 грудня 2018 року: 21 819 мільйонів гривень) за обмінним курсом на дату цієї фінансової звітності. Кінцевий результат не можливо визначити, за винятком сум, які вже визнані у цій консолідованій фінансовій звітності. Отже, Група не визнала додаткового резерву по цих позовах.

Умовні зобов'язання, пов'язані з операціями у Криму. Станом на 31 грудня 2013 року на території Республіки Крим працювало 337 банківських відділень, 483 банкомати та 773 терміналів самообслуговування. У лютому 2014 року Російська Федерація розпочала військову операцію та встановила фізичне захоплення та контроль над півостровом Кримом. 15 квітня 2014 року парламент України прийняв Закон про окуповані території. Крім того, розпорядження НБУ, прийняте 6 травня 2014 року, фактично забороняло українським банкам здійснювати свої операції в Криму.

Відповідно до вищезазначених обставин, протягом 2014-2016 років Група уклала угоди з третіми сторонами про перерахування належних клієнтам сум та продаж активів Групи, пов'язаних з операціями, зокрема:

- дві угоди про перерахування боргу, за якими Група перерахувала заборгованість із клієнтами в Криму у розмірі 8 215 мільйонів гривень у 2014 році (згідно з консолідованою фінансовою звітністю Групи за 2014 рік) та 7 мільйонів гривень у 2016 році. Згода вкладників на переказ своїх коштів не була отримана;

- п'ять договорів відступлення права вимоги, за якими Група передала свої вимоги за кредитами виданими Групою фізичним та юридичним особам у Криму у розмірі 13 622 мільйони гривень (включаючи штрафи та штрафні санкції). Балансова сума таких позик на дату переказу склала 6 274 мільйони гривень (згідно з консолідованою фінансовою звітністю Групи за 2014 рік: валова вартість 7 508 мільйонів гривень за вирахуванням резерву в розмірі 1 234 мільйони гривень);

- договори купівлі-продажу рухомого та нерухомого майна Групи, розташованих у Криму;

- договір на обслуговування переданих позик, який тягне за собою зобов'язання Групи стягувати виручку за переданими кредитними контрактами та передавати їх третій стороні.

Відповідно, Група припинила визнання як активів, так і зобов'язань, переданих третій стороні. Група визнала чистий збиток після припинення діяльності Групи в Криму у 2014 році 155 мільйонів гривень.

Після 2014 року Група виплатила 750 мільйонів гривень депозитів (включаючи відсотки, штрафи та штрафні санкції) на підставі судових рішень на користь вкладників, депозити яких були передані третій стороні. Сума, яку третя сторона відшкодувала Групі за відповідними депозитами, становить 32 мільйони гривень. Компенсацію Група отримувала протягом 2014 - 2016 років.

Станом на 31 грудня 2019 року Група визнала резерв у розмірі 1 436 мільйонів гривень за всіма судовими позовами, які вкладники подали до українських судів про повернення своїх депозитів оформлених у Криму.

Станом на 31 грудня 2019 року Група мала умовне зобов'язання в розмірі 6 030 мільйонів гривень (2018 рік: 6 456 мільйонів гривень), пов'язане з припиненням своєї діяльності в Криму, що є непогашеною сумою рахунків клієнтів у Криму при припиненні операцій (тобто станом на листопад 2014 року) за вирахування суми виплаченої та зарезервованої. Імовірність відтоку ресурсів для погашення цих зобов'язань не може бути належним чином оцінена, а обсяг таких зобов'язань не може бути достовірно виміряний Групою.

Податкове законодавство. Податкове, валютне та митне законодавство України може тлумачитися по-різному й часто змінюється. Відповідні органи можуть не погодитися з тлумаченням цього законодавства керівництвом Групи у зв'язку з діяльністю Групи та операціями в рамках цієї діяльності.

. 28 Умовні та інші зобов'язання (продовження)

Податкові органи України можуть займати більш агресивну позицію у своєму тлумаченні законодавства та проведенні податкових перевірок, застосовуючи досить складний підхід. Ці фактори у поєднанні із зусиллями податкових органів, спрямованими на збільшення податкових надходжень у відповідь на зростання бюджетного тиску, можуть призвести до зростання рівня та частоти податкових перевірок, тому існує можливість, що операції та діяльність, які раніше не заперечувались, можуть бути оскаржені.

Українське податкове законодавство не містить чітких інструкцій з певних податкових питань. Іноді тлумачення Групи таких невизначених податкових питань призводить до зменшення загальної податкової ставки по Групі. Як зазначено вище, таке тлумачення податкового законодавства може надзвичайно ретельно перевірятися. Наслідки таких перевірок з боку податкових органів не можуть бути оцінені з достатнім ступенем надійності, проте вони можуть бути суттєвими для фінансового стану та діяльності Групи в цілому.

Керівництво також вважає, що встановлені ризики можливого відтоку ресурсів, що виникають через податкові та інших питання дотримання законодавства у період до 31 грудня 2019 року, не перевищують 99 мільйонів гривень (2018: 2 174 мільйона гривень).

Зобов'язання по капітальних вкладеннях. Станом на 31 грудня 2019 року Група мала капітальні зобов'язання, передбачені контрактами, стосовно будівництва будівель та придбання комп'ютерів, меблів та офісного обладнання на загальну суму 256 мільйонів гривень (на 31 грудня 2018 року: 85 мільйонів гривень). Керівництво Групи вважає, що майбутні чисті доходи та фінансування будуть достатніми для покриття цих та подібних зобов'язань.

Дотримання фінансових показників. Група також зобов'язана дотримуватися ряду показників у зв'язку з отриманими від НБУ кредитами рефінансування. Станом на 31 грудня 2019 року, Група не виконувала норматив довгої відкритої валютної позиції та інші нефінансові обмеження, пов'язані з кредитами рефінансування НБУ. Станом на дату цієї звітності НБУ не застосував до Банку жодних санкцій.

Активи, надані в заставу. Група надала у заставу такі активи (активи подано у таблиці за балансовою вартістю):

	Прим.	31 грудня 2019 р.		31 грудня 2018 р.	
		Актив, наданий в заставу	Відповідне зобов'язання	Актив, наданий в заставу	Відповідне зобов'язання
<i>У мільйонах українських гривень</i>					
Залишок на рахунку в НБУ, інвестиційна нерухомість, будівлі та майно, що перейшло у власність банку як заставодержателя	6,11	5 232	7 721	5 389	9 817
Інвестиційні цінні папери за СВІСД за договором відповідального зберігання готівки НБУ у касах Банку	9	18 364	-	9 122	-

29 Справедлива вартість фінансових інструментів

Оцінки справедливої вартості аналізуються за рівнями ієрархії справедливої вартості наступним чином: (i) Рівень 1 – це оцінки за цінами котирування (без застосування коригувань) на активних ринках для ідентичних активів та зобов'язань; (ii) Рівень 2 – це методики оцінки з усіма суттєвими параметрами, наявними для спостереження за активами та зобов'язаннями, безпосередньо (тобто, ціни) або опосередковано (тобто, визначені на основі цін), та (iii) Рівень 3 – це оцінки, які не базуються на наявних на ринку даних (тобто, дані, за якими відсутні спостереження). При класифікації фінансових інструментів із використанням ієрархії справедливої вартості керівництво застосовує професійні судження. Якщо при оцінці справедливої вартості використовуються дані з відкритих ринків, що вимагають значних коригувань, ця оцінка відповідає оцінці за рівнем 3. Значущість даних, використаних при оцінці, визначається у порівнянні з усією оціненою сумою справедливої вартості.

29 Справедлива вартість фінансових інструментів (продовження)

(а) Оцінки справедливої вартості, що застосовуються на повторюваній основі

Оцінки справедливої вартості, що застосовуються на повторюваній основі, – це такі оцінки, застосування яких вимагається або дозволяється стандартами бухгалтерського обліку при відображенні сум у консолідованому звіті про фінансовий стан на кінець кожного звітного періоду. Далі показано класифікацію фінансових інструментів, що відображені за справедливою вартістю, за рівнями ієрархії справедливої вартості:

У мільйонах українських гривень	31 грудня 2019 р.				31 грудня 2018 р.			
	Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3	Всього	Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3	Всього
ФІНАНСОВІ АКТИВИ, ВІДОБРАЖЕНІ ЗА СПРАВЕДЛИВОЮ ВАРТІСТЮ								
Інвестиційні цінні папери за СВПЗ								
Довгострокові державні боргові цінні папери з вбудованим опціоном	-	-	84 680	84 680	-	-	86 194	86 194
Середньострокові валютні державні боргові цінні папери	-	-	-	-	-	-	50	50
Інвестиційні цінні папери за СВІСД								
Довгострокові державні боргові цінні папери	5	-	55 634	55 639	-	-	52 586	52 586
Середньострокові валютні державні боргові цінні папери	2 128	-	5	2 133	-	-	7 588	7 588
Середньострокові державні боргові цінні папери	585	-	-	585	-	-	1 821	1 821
Короткострокові державні боргові цінні папери	-	-	-	-	-	-	12 441	12 441
Короткострокові валютні державні боргові цінні папери	-	-	8 245	8 245	-	-	4 770	4 770
Довгострокові облігації, випущені Державною іпотечною установою	-	-	-	-	-	-	93	93
НЕФІНАНСОВІ АКТИВИ								
Будівлі	-	-	1 380	1 380	-	-	1 482	1 482
Майно, що перейшло у власність банку як заставадержателя	-	-	1 244	1 244	-	-	1 361	1 361
Інвестиційна нерухомість	-	-	3 379	3 379	-	-	3 340	3 340
Активи, утримувані для продажу	-	-	-	-	-	-	117	117
ВСЬОГО АКТИВІВ, СПРАВЕДЛИВА ВАРТІСТЬ ЯКИХ ОЦІНЮЄТЬСЯ НА ПОВТОРЮВАНІЙ ОСНОВІ								
	2 718	-	154 567	157 285	-	-	171 843	171 843

Метод оцінки, що застосовується для визначення справедливої вартості на рівні 2 ієрархії, пов'язаний з ринковими цінами аналогічних фінансових інструментів, що котируються на активному ринку.

Метод оцінки, що застосовується для визначення справедливої вартості на рівні 3 ієрархії, включає дисконтування грошових потоків і інші відповідні методи оцінки (моделі). Вбудовані похідні фінансові активи та інвестиційні цінні папери наявні для продажу, віднесені до рівня 3, оскільки вони вимагають від керівництва припущень щодо коригувань, які мають вплив на справедливую вартість - курси валют, волатильність, ставка дисконтування і/або кредитний ризик контрагента, не підкріплених даними з відкритих ринків.

29 Справедлива вартість фінансових інструментів (продовження)

Рух по рівню 3 фінансових інструментів, що оцінені за справедливою вартістю

Далі подано вивірчення змін справедливої вартості на рівні 3 ієрархії справедливої вартості вбудованих похідних фінансових активів та інвестиційних цінних паперів, наявних для продажу за роки, що закінчилися 31 грудня 2019 року та 2018 року:

<i>У мільйонах українських гривень</i>	Інвестиційні цінні папери за СВПЗ	Інвестиційні цінні папери за СВІСД
Справедлива вартість на 1 січня 2018 р.	89 411	54 587
Придбання цінних паперів	-	32 217
Всього доходів (збитків) визнаних у :	-	-
Переоцінка інвестиційних цінних паперів в іншому сукупному доході	-	(1 878)
Нарахований процентний дохід	4 444	6 046
Переоцінка інвестиційних цінних паперів у складі прибутків чи збитків	(3 085)	-
<i>Надходження:</i>		
Отримані грошові кошти (погашення)	(4 434)	(11 761)
Продаж цінних паперів	(86)	-
Інші зміни	(6)	88
Справедлива вартість на 31 грудня 2018 р.	86 244	79 299
Придбання цінних паперів	-	21 305
Всього доходів/(збитків) визнаних у :	-	2 039
Переоцінка інвестиційних цінних паперів в іншому сукупному доході - прибуток або збиток:	-	6 765
Нарахований процентний дохід	4 441	-
Переоцінка інвестиційних цінних паперів у складі прибутків та збитків	(1 526)	-
<i>Надходження:</i>		
Отримані грошові кошти (погашення)	(4 457)	(43 105)
Продаж цінних паперів	(18)	(343)
Курсові різниці	(4)	(2 076)
Справедлива вартість на 31 грудня 2019 р.	84 680	63 884

29 Справедлива вартість фінансових інструментів (продовження)

б) Активи та зобов'язання, які не відображаються за справедливою вартістю, але справедлива вартість яких розкривається у звітності

Справедлива вартість за рівнями ієрархії та відповідна балансова вартість активів, що не відображаються за справедливою вартістю, є такою:

У мільйонах українських гривень	31 грудня 2019 р.				31 грудня 2018 р.			
	Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3	Балансова вартість	Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3	Балансова вартість
ФІНАНСОВІ АКТИВИ								
Заборгованість банків								
Депозитні сертифікати								
Національного банку України	-	27 043	-	27 043	-	-	-	-
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	-	75	-	75	-	-	-	-
Кредити та аванси клієнтам								
Кредити та дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом, що управляються як окремий портфель	-	-	3 034	2 728	-	-	3 436	3 342
Кредити юридичним особам	-	-	4 711	4 567	-	-	3 621	3 451
Кредити фізичним особам – кредитні картки	-	-	38 822	38 822	-	-	32 431	32 431
Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	-	-	2 353	2 312	-	-	1 660	1 638
Кредити фізичним особам – кредити на придбання автомобіля	-	-	1	1	-	-	2	2
Кредити фізичним особам – споживчі кредити	-	-	4 280	3 892	-	-	3 905	3 908
Кредити фізичним особам – інші кредити	-	-	37	37	-	-	46	46
Кредити підприємствам малого та середнього бізнесу (МСП)	-	-	5 148	5 130	-	-	3 866	3 923
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	-	-	2 075	2 055	-	-	1 407	1 399
Інвестиційні цінні папери за АС								
Середньострокові валютні державні боргові цінні папери	-	-	-	-	-	-	13 622	13 705
Довгострокові облігації, випущені Державною іпотечною установою	-	-	1 022	875	-	-	872	872
Інші фінансові активи								
Дебіторська заборгованість за операціями з клієнтами	-	-	152	152	-	-	118	118
Інше	-	-	2 076	2 076	-	-	2 638	2 638
ВСЬОГО	-	27 118	63 711	89 765	-	-	67 624	67 473

Справедлива вартість грошових коштів та їх еквівалентів приблизно дорівнює їх балансовій вартості.

29 Справедлива вартість фінансових інструментів (продовження)

Справедлива вартість за рівнями ієрархії та відповідна балансова вартість зобов'язань, що не відображаються за справедливою вартістю, є такою:

У мільйонах українських гривень	31 грудня 2019 р.				31 грудня 2018 р.			
	Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3	Балансова вартість	Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3	Балансова вартість
ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ								
Заборгованість перед НБУ								
Заборгованість перед НБУ	-	7 721	-	7 721	-	9 817	-	9 817
Заборгованість перед банками та іншими фінансовими організаціями								
Строкові розміщення коштів банків	-	-	-	-	-	-	20	20
Поточні розміщення коштів комерційних банків	-	-	-	-	-	-	40	40
Кореспондентські рахунки та депозити «овернай» банків	-	201	-	201	-	135	-	135
Гарантійні депозити банків	-	-	-	-	-	-	1	1
Кошти клієнтів								
Строкові депозити фізичних осіб	-	-	99 268	99 168	-	-	109 957	109 778
Поточні рахунки/рахунки до запитання фізичних осіб	-	90 826	-	90 826	-	72 892	-	72 892
Поточні/розрахункові рахунки державних організацій	-	178	-	178	-	178	-	178
Поточні/розрахункові рахунки юридичних осіб	-	39 807	-	39 807	-	36 764	-	36 764
Строкові депозити юридичних осіб	-	-	10 624	10 478	-	-	11 389	11 385
Інші фінансові зобов'язання								
Кошти у розрахунках	-	-	56	56	-	-	735	735
Кредиторська заборгованість	-	-	669	669	-	-	609	609
Інше	-	-	798	798	-	-	913	913
Зобов'язання орендаря з лізингу	-	-	1 734	1 734	-	-	-	-
ВСЬОГО	-	138 733	113 149	251 636	-	119 786	123 664	243 267

Справедлива вартість рівнів 2 та 3 за ієрархією справедливої вартості була оцінена з використанням методу дискontованих грошових потоків та ринкових цін облігацій, які котируються на неактивному ринку. Розрахункова справедлива вартість інструментів із плаваючою процентною ставкою, що не котируються на активному ринку, дорівнює їхній балансовій вартості. Справедлива вартість інструментів з фіксованою процентною ставкою, які не мають ринкових котирувань, була розрахована на основі розрахункових майбутніх очікуваних грошових потоків, дискontованих із застосуванням поточних процентних ставок для нових інструментів, що мають подібний кредитний ризик та строк до погашення, який залишився.

Для активів Група застосовує припущення про процентні ставки, за якими контрагенти на цей час могли б отримати нові позикові кошти та передоплати. Щодо зобов'язань застосовується відповідна ставка для Групи. До зобов'язань, що погашаються на вимогу, застосовується дискontування від першої вірогідної дати вимоги про сплату.

Зобов'язання Групи перед клієнтами захищені Фондом гарантування вкладів фізичних осіб, як описано у Примітці 1. Справедлива вартість цих зобов'язань відображає це підвищення кредитної якості.

30 Подання фінансових інструментів за категоріями оцінки

Фінансові інструменти поділяються на наступні категорії: (а) фінансові активи за справедливою вартістю через прибуток чи збиток; (б) фінансові активи за справедливою вартістю через інший сукупний дохід; (в) фінансові активи за амортизованою собівартістю; (г) фінансові зобов'язання за справедливою вартістю через прибуток чи збиток; (д) фінансові зобов'язання за амортизованою собівартістю.

Нижче в таблиці показана звірка фінансових активів з категоріями оцінки станом на 31 грудня 2019 року:

У мільйонах українських гривень	Активи за АС	Активи за СВПЗ	Активи за СВІСД	Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	Всього
АКТИВИ					
Грошові кошти та їх еквіваленти та обов'язкові резерви	45 894	-	-	-	45 894
Заборгованість банків					
Депозитні сертифікати Національного банку України	27 043	-	-	-	27 043
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	75	-	-	-	75
Кредити та аванси клієнтам					
Кредити та дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом, що управляються як окремих портфель	2 728	-	-	-	2 728
Кредити юридичним особам	4 567	-	-	-	4 567
Кредити фізичним особам – кредитні картки	38 822	-	-	-	38 822
Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	2 312	-	-	-	2 312
Кредити фізичним особам – кредити на придбання автомобіля	1	-	-	-	1
Кредити фізичним особам – споживчі кредити	3 892	-	-	-	3 892
Кредити фізичним особам – інші кредити	37	-	-	-	37
Кредити підприємствам малого та середнього бізнесу (МСП)	5 130	-	-	-	5 130
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	-	-	-	2 055	2 055
Інвестиційні цінні папери за АС					
Довгострокові облігації, випущені Державною іпотечною установою	875	-	-	-	875
Інвестиційні цінні папери за СВПЗ					
Довгострокові державні боргові цінні папери з вбудованим опціоном	-	84 680	-	-	84 680
Інвестиційні цінні папери за СВІСД					
Довгострокові державні боргові цінні папери без вбудованого опціону	-	-	55 639	-	55 639
Середньострокові валютні державні боргові цінні папери	-	-	2 133	-	2 133
Середньострокові державні боргові цінні папери	-	-	585	-	585
Короткострокові валютні державні боргові цінні папери	-	-	8 245	-	8 245
Інші фінансові активи					
Дебіторська заборгованість за операціями з клієнтами	152	-	-	-	152
Інше	2 076	-	-	-	2 076
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ	133 604	84 680	66 602	2 055	286 941
НЕФІНАНСОВІ АКТИВИ					22 718
ВСЬОГО АКТИВІВ					309 659

Станом на 31 грудня 2019 та 2018 років всі фінансові зобов'язання Групи обліковувалися за амортизованою вартістю.

30 Подання фінансових інструментів за категоріями оцінки (продовження)

Нижче в таблиці показана звірка фінансових активів з категоріями оцінки станом на 31 грудня 2018 року:

У мільйонах українських гривень	Активи за АС	Активи за СВПЗ	Активи за СВІСД	Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	Всього
АКТИВИ					
<i>Грошові кошти та їх еквіваленти та обов'язкові резерви</i>	27 360	-	-	-	27 360
Заборгованість банків					
Кредити та аванси клієнтам					
Кредити та дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом, що управляються як окремих портфель	3 342	-	-	-	3 342
Кредити юридичним особам	3 451	-	-	-	3 451
Кредити фізичним особам – кредитні картки	32 431	-	-	-	32 431
Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	1 638	-	-	-	1 638
Кредити фізичним особам – кредити на придбання автомобіля	2	-	-	-	2
Кредити фізичним особам – споживчі кредити	3 908	-	-	-	3 908
Кредити фізичним особам – інші кредити	46	-	-	-	46
Кредити підприємствам малого та середнього бізнесу (МСП)	3 923	-	-	-	3 923
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом	-	-	-	1 399	1 399
Інвестиційні цінні папери за АС					
Середньострокові валютні державні боргові цінні папери	13 705	-	-	-	13 705
Довгострокові облігації, випущені Державною іпотечною установою	872	-	-	-	872
Інвестиційні цінні папери за СВПЗ					
Довгострокові державні боргові цінні папери з вбудованим опціоном	-	86 194	-	-	86 194
Середньострокові валютні державні боргові цінні папери	-	50	-	-	50
Інвестиційні цінні папери за СВІСД					
Довгострокові державні боргові цінні папери без вбудованого опціону	-	-	52 586	-	52 586
Середньострокові валютні державні боргові цінні папери	-	-	7 588	-	7 588
Середньострокові державні боргові цінні папери	-	-	1 821	-	1 821
Короткострокові державні боргові цінні папери	-	-	12 441	-	12 441
Короткострокові валютні державні боргові цінні папери	-	-	4 770	-	4 770
Довгострокові облігації, випущені Державною іпотечною установою	-	-	93	-	93
Інші фінансові активи					
Дебіторська заборгованість за операціями з клієнтами	118	-	-	-	118
Інше	2 638	-	-	-	2 638
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ	93 434	86 244	79 299	1 399	260 376
НЕФІНАНСОВІ АКТИВИ					17 744
ВСЬОГО АКТИВІВ					278 120

31 Операції з пов'язаними сторонами

Відповідно до МСБО 24 «Операції з пов'язаними сторонами» сторони, як правило, вважаються пов'язаними, якщо вони знаходяться під загальним контролем, спільним контролем або одна сторона має можливість контролювати іншу або може мати суттєвий вплив при прийнятті фінансових та оперативних рішень. Під час розгляду кожного випадку відносин, що можуть являти собою відносини між пов'язаними сторонами, увага приділяється суті цих відносин, а не лише їх юридичній формі. Примітка відображає лише значні суми.

31 Операції з пов'язаними сторонами (продовження)

Станом на 31 грудня 2019, 100% акціонерного капіталу Групи належали державі Україна в особі Кабінету Міністрів України (на 31 грудня 2018 року: в особі Міністерства фінансів України). Операції та залишки за розрахунками з пов'язаними сторонами в основному складаються з операцій з українськими компаніями, що пов'язані з державою (як безпосередньо, так і опосередковано знаходяться під контролем і суттєвим впливом держави) і акціонером. Станом на 31 грудня 2019 року та 31 грудня 2018 року залишки по операціях з пов'язаними сторонами були:

	31 грудня 2019 р.			31 грудня 2018 р.			
	Акціонер	Керів-Асоційовані ництво	Інші пов'язані компанії	Акціонер	Керів-Асоційовані ництво	Інші пов'язані компанії	Інші пов'язані особи
<i>У мільйонах українських гривень</i>							
Грошові кошти та їх еквіваленти та обов'язкові резерви	-	-	11	8 529	-	1	6 407
Заборгованість банків	-	-	-	27 118	-	-	-
Загальна сума кредитів та авансів клієнтам (процентна ставка за угодою: 2019 рік - гривні – 18%, долари США – 4%; 2018 рік - гривні – 17%, долари США – 7%)	-	-	-	713	-	-	669
Мінус: резерв під очікувані кредитні збитки	-	-	-	(202)	-	-	(255)
Інвестиційні цінні папери за СВПЗ	84 680	-	-	-	86 244	-	-
Інвестиційні цінні папери за СВІСД	66 601	-	-	-	79 205	-	93
Інвестиційні цінні папери за АС	-	-	-	875	13 666	-	872
Активи, утримувані для продажу	-	-	-	-	-	117	-
Інші фінансові активи	-	-	-	12	-	53	38
Заборгованість перед НБУ	-	-	-	7 721	-	-	9 817
Заборгованість перед банками та іншими фінансовими організаціями	-	-	13	-	-	44	-
Кошти клієнтів (процентна ставка за угодою: 2019 рік: гривні – 4%, долари США – 1%, євро – 1%; 2018 рік: гривні – 3%, долари США – 1%, євро – 1%)	-	17	-	2 850	-	22	2 414
Інші фінансові зобов'язання	-	-	-	423	-	-	497

Нижче наведено доходи та витрати по операціях з пов'язаними сторонами за 12 місяців 2019 та 2018 років:

	12 місяців 2019 року			12 місяців 2018 року			
	Акціонер	Керів-Асоційовані ництво	Інші пов'язані компанії	Акціонер	Керів-Асоційовані ництво	Інші пов'язані компанії	Інші пов'язані особи
<i>У мільйонах українських гривень</i>							
Процентні доходи	11 595	-	-	701	11 218	-	404
Процентні витрати	-	-	-	(1 818)	-	-	(2 040)
Відрахування до резерву на зменшення корисності	-	-	-	22	-	-	66
Доходи за виплатами та комісійними	-	-	-	185	-	-	68
Збитки мінус прибутки від переоцінки інвестиційних цінних паперів	(1 526)	-	-	-	(3 085)	-	-
(Збитки мінус прибутки)/прибутки мінус збитки від переоцінки іноземної валюти	(3 310)	-	(2)	(25)	(175)	(19)	18
Інші операційні доходи	-	-	-	9	-	-	5
Адміністративні та інші операційні витрати, за винятком винагороди керівництву	-	(2)	-	(15)	-	(2)	(24)

31 Операції з пов'язаними сторонами (продовження)

Загальні суми, надані пов'язаним сторонам та повернуті пов'язаними сторонами в період за 12 місяців 2019 року та за період 12 місяців 2018 року:

	12 місяців 2019 року			12 місяців 2018 року			Інші пов'язані особи	
	Акціонер	Керів-Асоційовані ництво компанії	Інші пов'язані особи	Акціонер	Керів-Асоційовані ництво компанії			
<i>У мільйонах українських гривень</i>								
Суми, надані пов'язаним сторонам за період	-	9	-	315 957	-	7	-	77 251
Суми, повернуті пов'язаними сторонами за період	-	9	-	284 118	-	6	-	83 234
Суми, отримані від пов'язаних сторін за період	-	-	-	67 079	-	-	-	34 287
Суми, повернуті пов'язаним сторонам за період	-	1	-	57 580	-	1	-	43 542
Суми, надані пов'язаним сторонам за інвестиційними цінними паперами за період за СВПЗ	-	-	-	-	24	-	-	-
Суми, отримані за інвестиційними цінними паперами від пов'язаних сторін за період за СВПЗ	4 457	-	-	-	4 434	-	-	-
Суми, надані пов'язаним сторонам за інвестиційними цінними паперами за період за СВІСД	24 156	-	-	-	32 834	-	-	92
Суми, отримані за інвестиційними цінними паперами від пов'язаних сторін за період за СВІСД	42 997	-	-	109	11 761	-	-	1
Суми, надані пов'язаним сторонам за інвестиційними цінними паперами за період за АС	106	-	-	-	2 653	-	-	905
Суми, отримані за інвестиційними цінними паперами від пов'язаних сторін за період за АС	12 948	-	-	101	3 944	-	-	1 132

За 12 місяців 2019 року винагорода членів Наглядової Ради та Правління складалася із заробітної платні, відрахувань у пенсійний фонд та інших короткострокових виплат у загальній сумі 167 мільйонів гривень (за 12 місяців 2018 року: 123 мільйонів гривень).

Нормативні критерії ідентифікації пов'язаних сторін

Критерії ідентифікації пов'язаних сторін згідно з МСБО 24 відрізняються від критеріїв, встановлених Постановою Національного банку України "Про затвердження Положення про визначення пов'язаних із банком осіб" № 315 від 12 травня 2015 року (зі змінами) (Постанова № 315).

Кредитний портфель, що представлений як "Кредити, що управляються як окремий портфель" у сумі 210 579 мільйонів гривень (на 31 грудня 2018 року: 212 795 мільйонів гривень), як зазначено в Примітці 8, класифікується як пов'язаний з попередніми акціонерами відповідно до Постанови № 315.

32 Зміни у зобов'язаннях, що виникають у результаті фінансової діяльності

У мільйонах українських гривень	Заборгованість перед НБУ – довгострокові позикові кошти	Субординований борг	Кредиторська заборгованість за дивідендами	Зобов'язання орендаря з лізингу	Усього
Балансова вартість на 1 січня 2018 р.	10 886	129	-	-	11 015
Погашення заборгованості перед НБУ	(1 000)	-	-	-	(1 000)
Погашення субординованого боргу	-	(134)	-	-	(134)
Виплата дивідендів	-	-	(26)	-	(26)
Інше	(69)	5	26	-	(38)
Балансова вартість на 31 грудня 2018 р.	9 817	-	-	1 650	11 467
Погашення заборгованості перед НБУ	(2 068)	-	-	-	(2 068)
Нарахування дивідендів	-	-	11 593	-	11 593
Виплата дивідендів	-	-	(11 593)	-	(11 593)
Визнання нових зобов'язань за об'єктами, отриманими в лізинг протягом року, модифікації попередньо визнаних зобов'язань	-	-	-	615	615
Погашення зобов'язань орендаря з лізингу	-	-	-	(531)	(531)
Інше	(28)	-	-	-	(28)
Балансова вартість на 31 грудня 2019 р.	7 721	-	-	1 734	9 455

Стаття «Інше» містить вплив нарахованих, але не сплачених відсотків за заборгованістю перед НБУ та інше. Група класифікує сплачені відсотки як грошові кошти від операційної діяльності.

33 Події після закінчення звітного періоду

У лютому-квітні 2020 року Банк акумулював достатній обсяг гривневої ліквідності та повністю повернув довгострокові кредити рефінансування НБУ у сумі 7 603 мільйони гривень.

Після звітної дати Правлінням Національного банку України були ухвалені рішення щодо зниження облікової ставки з 13,5% річних, встановленої з 13 грудня 2019 року, до 11% річних з 31 січня 2020 року, до 10% річних з 13 березня 2020 року та до 8% річних з 24 квітня 2020 року відповідно. Національний банк продовжував пом'якшення монетарної політики та підтримання економіки в Україні в умовах охолодження світової економіки.

Водночас, очікується, що поширення пандемії коронавірусу (COVID-19), яке почалося у 2020 році, призведе до рецесії світової економіки та значного сповільнення економічної активності в Україні. Введення Урядом тимчасового обмеження ділової та соціальної активності у березні 2020 року в поєднанні з суттєвим зниженням світового попиту, а також переоцінкою інвесторами ризиків країн, що розвиваються, може негативно позначитися на показниках економіки та зовнішньої торгівлі України, ускладнити залучення фінансування, негативно вплинути на банківську систему країни та призвести до подальшої девальвації національної валюти по відношенню до основних валют. Так, офіційний обмінний курс гривні до долара США Національного банку України знизився на 18,5% з 23,6862 гривень за долар США на 1 січня 2020 р. до 28,0615 гривень за долар США на 31 березня 2020 р.

Керівництво стежить за станом розвитку поточної ситуації з розповсюдженням коронавірусу та карантину і вживає заходів, за необхідності, для мінімізації будь-яких негативних наслідків наскільки це можливо. Подальший негативний розвиток подій та макроекономічних умов може негативно вплинути на фінансовий стан та результати діяльності Групи у такий спосіб, що наразі не може бути визначений.